§ALKOHOL – Unges alkoholvaner og oplevelse af tilgængelighed og kontrol, 2025

Rapport 4

Alberte Brix Curtis
Malou Bargsteen Rosfort
Anne Vinggaard Christensen
Veronica Pisinger
Janne Tolstrup

Syddansk Universitet
Statens Institut for Folkesundhed

§ALKOHOL

§ALKOHOL – Unges alkoholvaner og oplevelse af tilgængelighed og kontrol, 2025
Rapport 4

Alberte Brix Curtis
Malou Bargsteen Rosfort
Anne Vinggaard Christensen
Veronica Pisinger
Janne Tolstrup

Intern review: Heidi Rosendahl

Copyright © 2026

Statens Institut for Folkesundhed, SDU

Uddrag, herunder figurer og tabeller, er tilladt mod tydelig kildegengivelse.

Elektronisk udgave: ISBN 978-87-7899-733-3

Statens Institut for Folkesundhed
Studiestræde 6
1455 København K
www.sdu.dk/sif

Rapporten kan downloades fra www.sdu.dk/sif

Forord

Danske unge debuterer tidligere med at drikke alkohol og har et mere fuldskabsorienteret drikkemønster end unge i andre europæiske lande. Et højt alkoholforbrug i ungdomsårene er forbundet med både kortsigtede og langsigtede helbredskonsekvenser. Alkoholforbrug blandt unge udgør derfor et centralt forebyggelsesområde. I november 2023 vedtog Folketingets partier en ny forebyggelsesplan for tobak, nikotin og alkohol målrettet børn og unge, som blandt andet har til formål at styrke kontrollen med aldersgrænser for salg af alkohol.

Formålet med §ALKOHOL-undersøgelsen er at følge udviklingen i unges alkoholforbrug samt oplevelser af tilgængelighed og kontrol i takt med implementeringen af forebyggelsesplanens initiativer. Denne rapport præsenterer resultaterne fra den fjerde dataindsamling, som blev gennemført i perioden fra oktober 2025 til januar 2026, hvor de alkoholrelaterede initiativer var enten trådt i kraft eller under implementering. Initiativerne omfatter blandt andet styrket alderskontrol, højere bødestraffe, forbud mod proxysalg, en lavere alkoholgrænse for 16-17-årige samt indførelse af nattelivszoner.

Rapporten henvender sig til forskere, beslutningstagere og politikere, interesseorganisationer, regioner, kommuner, SSP (samarbejde mellem skole, sociale myndigheder og politi) samt andre aktører, der arbejder med alkoholforebyggelse blandt unge. En stor tak rettes til de 13.244 unge, der har deltaget i undersøgelsen.

Denne undersøgelse er finansieret af TrygFonden. Rapporten er udarbejdet af Statens Institut for Folkesundhed, SDU.

Morten Hulvej Rod
Direktør, Statens Institut for Folkesundhed, SDU

Indhold

Sammenfatning **6**

Læsevejledning **11**

1 Baggrund **12**

2 Materiale og metode **15**

3 Alkoholvaner **20**

Hyppighed af indtag *20*

Ugentligt indtag *22*

Binge-drikning *25*

Fuldskab *26*

Ønske om at ændre forbrug *27*

4 Alkoholfri alternativer **28**

5 Tilgængelighed **30**

Anskaffelse *30*

Oplevelse af tilgængelighed *34*

Proxysalg *38*

Alkoholmiljøer *40*

6 Kontrol **42**

Fremvisning af ID *42*

Afvisning på grund af manglende ID *49*

Køb i beruset tilstand *51*

7 Alkohol på uddannelser **52**

Alkohol til fest i grundskole *52*

Alkohol til fest på ungdomsuddannelser *53*

Alkohol til fest på videregående uddannelser *54*

Alkoholsalg til fester *55*

Alkoholpolitik *56*

Oplevelse af festkulturen *57*

8 Holdninger til alkohol og drikkepres **61**

Holdninger til alkoholforbrug *61*

Drikkepres *64*

9 Negative oplevelser med alkohol **66**

Referencer **68**

Bilag **70**

Sammenfatning

I denne rapport præsenteres resultater fra den fjerde dataindsamling af den landsdækkende spørgeskemaundersøgelse §ALKOHOL. Undersøgelsen er udarbejdet af Statens Institut for Folkesundhed, SDU, og finansieret af TrygFonden.

§ALKOHOL belyser alkoholvaner, oplevelser af tilgængelighed og kontrol samt holdninger til alkohol blandt unge i alderen 15-24 år i Danmark. Undersøgelsen er gennemført årligt siden 2022, hvilket gør det muligt at følge udviklingen i takt med implementeringen af forebyggelsesplanen for tobak, nikotin og alkohol målrettet børn og unge. I 2025 bestod spørgeskemaet af 61 spørgsmål og blev udsendt via Digital Post til en tilfældig stikprøve på 48.023 unge i alderen 15-24 år med bopæl i Danmark. Data blev indsamlet i perioden fra 29. oktober 2025 til 7. januar 2026, og i alt deltog 13.244 i undersøgelsen (28 %). I de første kapitler anvendes aldersinddelingen 15-17 år og 18-24 år for at belyse unge under 18 år særskilt. I de efterfølgende kapitler anvendes derimod de gældende aldersgrænser for køb af alkohol, som relaterer sig til forebyggelsesplanens initiativer.

Kort resumé

Unges alkoholforbrug er fortsat højt med kun mindre ændringer fra 2022 til 2025. Således er det gennemsnitlige ugentlige alkoholindtag lidt lavere i 2025 end i 2022 blandt både de 15-17-årige (fra 10,0 til 9,4 genstande) og de 18-24-årige (fra 10,2 til 8,6 genstande). Desuden er andelen af 15-17-årige, der aldrig drikker alkohol, 18 % i 2022 og 22 % i 2025. Det er fortsat forholdsvis let for unge under 18 år at købe alkohol. For eksempel angiver over halvdelen af de 16-17-årige i 2025, at det er let at få fat i shots (79 % i 2022 vs. 63 % i 2025) og spiritus (60 % i 2022 vs. 53 % i 2025). Alkohol spiller en stor rolle i unges sociale liv, herunder på uddannelser, og 20 % af de unge drikker ofte eller nogle gange mere, end de har lyst til, fordi de oplever et forventningspres. Samtidig giver alkoholforbruget blandt unge anledning til negative oplevelser, herunder blackouts (49 %), skader (27 %) og skadestuekontakt (6,3 %). Resultaterne tyder på, at indsatserne i forebyggelsesplanen for tobak, nikotin og alkohol målrettet børn og unge, herunder styrket alderskontrol (per 1. juli 2024), nedsat tilladt alkoholprocent fra 16,4 % til 6,0 % ved salg af alkohol til 16-17-årige (per 1. april 2025) og elektronisk aldersverificering online (per 1. oktober 2024), kan have bidraget til at reducere unges alkoholforbrug og oplevede tilgængelighed. Ændringerne er dog begrænsede, og §ALKOHOL-undersøgelsen giver ikke i sig selv grundlag for at konkludere på indsatsernes effekt.

Nedenfor præsenteres hovedresultaterne fra årets undersøgelse fordelt på rapportens kapitler.

Alkoholvaner

Unge drikker i gennemsnit 8,8 genstande om ugen i 2025. I perioden fra 2022 til 2025 ses der tegn på et mindre hyppigt forbrug og en større andel, der ikke drikker alkohol.

Status i 2025

Det gennemsnitlige ugentlige alkoholindtag er 9,4 genstande blandt de 15-17-årige og 8,6 genstande blandt de 18-24-årige. I alt oplyser 16 % af de 15-24-årige, at de aldrig drikker alkohol. Binge-drikning (indtag af 5 eller flere genstande ved samme lejlighed) er udbredt blandt de 15-24-årige, idet hver femte har binge-drukket mindst 4 gange inden for de seneste 30 dage (20 %). Et flertal af de unge (79 %) angiver, at de ikke ønsker at ændre eget alkoholforbrug.

Udvikling i perioden fra 2022 til 2025

Det gennemsnitlige ugentlige alkoholindtag er lidt lavere i 2025 end i 2022, særligt blandt de 18-24-årige (fra 10,2 til 8,6 genstande). Samtidig ses en stigning i andelen, der aldrig drikker alkohol, blandt både de 15-17-årige (fra 18 % til 22 %) og de 18-24-årige (fra 11 % til 14 %). Der ses også en mindre andel, der har binge-drukket mindst 4 gange inden for de seneste 30 dage, blandt både de 15-17-årige (fra 23 % til 20 %) og 18-24-årige (fra 26 % til 21 %). Udviklingen er dog primært sket i perioden fra 2022 til 2024, mens niveauet er uændret fra 2024 til 2025.

Alkoholfri alternativer

I 2025 drikker størstedelen af de unge aldrig eller sjældent alkoholfri øl, vin eller drinks (højst 0,5 % alkohol).

Status i 2025

Langt størstedelen af de unge angiver, at de aldrig drikker alkoholfri øl, vin eller drinks (75 %) eller gør det højst 1 gang om måneden (20 %). Når unge drikker alkoholfri alternativer, er de årsager, som flest angiver, at de ikke har lyst til alkohol (33 %) eller at de skal køre bil (23 %).

Tilgængelighed

I 2025 har 26 % af de 15-årige, 76 % af de 16-17-årige og 92 % af de 18-24-årige prøvet at købe alkohol mindst ét salgssted. Samtidig er andelen, der vurderer det som meget let eller let at få fat i forskellige typer alkohol, mindre i 2025 end i 2022.

Status i 2025

Blandt unge, der nogensinde har købt alkohol, har den største andel købt alkohol i et supermarked (81 %), mens den mindste andel har købt alkohol online (13 %). Der ses en aldersforskel i, hvem

der har købt alkohol minimum ét sted, idet andelen stiger fra de 15-årge (26 %) til de 16-17-årige (76 %) og de 18-24-årige (92 %). Inden for det seneste år har 16 % af de 15-årige og 21 % af de 16-17-årige anvendt proxysalg (betaling af en ældre person for at købe alkohol, når man ikke selv opfylder alderskrav for lovligt køb). Blandt unge, der har anvendt proxysalg, angiver den største andel, at de har betalt en ven (59 %), en forælder (42 %) eller søskende (20 %) for at købe alkohol til dem.

Udvikling i perioden fra 2022 til 2025

Blandt de 15-årige angiver en mindre andel i 2025 end i 2022, at det er meget let eller let at få fat i øl (fra 76 % til 67 %), shots (fra 50 % til 41 %) og spiritus (fra 41 % til 33 %). Blandt de 16-17-årige er andelen ligeledes mindre for shots (fra 79 % til 63 %) og spiritus (fra 60 % til 53 %). For øl blandt de 15-årige og for spiritus blandt de 16-17-årige ses det største fald i oplevet let tilgængelighed i tiden efter indførelsen af styrket alderskontrol (per 1. juli 2024). For shots blandt de 16-17-årige ses det største fald, efter at den tilladte alkoholprocent ved salg til 16-17-årige blev sænket fra 16,4 % til 6,0 % (per 1. april 2025).

Kontrol

Blandt unge ses en oplevelse af øget ID-kontrol ved køb af alkohol på tværs af de fleste salgssteder, særligt blandt de 16-17-årige.

Status i 2025

Andelen af unge, der altid eller ofte har oplevet ID-kontrol inden for det seneste år, varierer på tværs af salgssteder og er generelt set størst blandt de 16-17-årige. Særligt i vin- og spiritusforretninger (49 %), ved onlinekøb (39 %) og i supermarkeder (36 %) angiver de 16-17-årige, at de oplever hyppig ID-kontrol. I alt angiver 8,5 % af de 15-17-årige, der har købt alkohol, at de har anvendt falsk ID inden for det seneste år. Blandt de 15-17-årige er andelen, der inden for det seneste år altid eller ofte er blevet afvist ved køb af alkohol på grund af manglende ID, størst ved onlinekøb (32 %) og mindst i et supermarked (14 %). Andelen af 15-24-årige, der inden for det seneste år er blevet afvist i at købe alkohol, fordi de var synligt berusede, er størst i en vin- og spiritusforretning (14 %) og mindst på en bar, café, restaurant eller natklub (3,2 %).

Udvikling i perioden fra 2022 til 2025

Andelen, der inden for det seneste år altid eller ofte har oplevet ID-kontrol i et supermarked, er større i 2025 end i 2022 blandt både de 15-årige (fra 16 % til 29 %), de 16-17-årige (fra 14 % til 36 %) og de 18-24-årige (fra 7,7 % til 22 %). Stigningen ses særligt i perioden, der tidsmæssigt falder sammen med indførelsen af styrket alderskontrol (per 1. juli 2024). Andelen, der oplever ID-kontrol ved øvrige

salgssteder, er ligeledes større i 2025 blandt de 16-17-årige og de 18-24-årige. Samtidig er andelen, der inden for det seneste år altid eller ofte er blevet afvist ved køb af alkohol på grund af manglende gyldigt ID, større i 2025 end i 2022 i et supermarked (fra 7,6 % til 14 %), i en kiosk eller på en tankstation (fra 8,8 % til 15 %) samt ved onlinekøb (fra 8,8 % til 32 %).

Alkohol på uddannelser

Alkoholkulturen i forbindelse med skole- og uddannelsesfester varierer tydeligt på tværs af både uddannelse og køn. Samtidig oplever unge, at alkohol fylder meget ved sociale arrangementer på uddannelsessteder.

Status i 2025

På tværs af alle uddannelser drikker mænd i gennemsnit flere genstande end kvinder i forbindelse med fester på uddannelsesstedet. Det højeste alkoholindtag ses blandt unge på erhvervsuddannelser og gymnasiale uddannelser, hvor det gennemsnitlige indtag ved fester er henholdsvis 11,1 og 10,0 genstande blandt mænd sammenlignet med henholdsvis 6,7 og 7,8 genstande blandt kvinder. Samtidig giver unge på både ungdomsuddannelser og videregående uddannelser udtryk for, at alkohol fylder meget ved sociale arrangementer. For eksempel er et flertal meget enige eller enige i, at der sælges alkohol ved størstedelen af de sociale arrangementer på både ungdomsuddannelser (57 %) og videregående uddannelser (73 %).

Holdninger til alkohol og drikkepres

Unge oplever i varierende grad pres fra omverdenen og venner til at drikke alkohol, samtidig med at holdningerne til alkohol og fuldskab ikke er entydige.

Status i 2025

De unge giver udtryk for forskellige holdninger i forhold til alkohol. Over halvdelen af de unge mener, at det er utjekket at drikke sig meget fuld (56 %). Samtidig angiver knap en tredjedel (31 %), at unge, der ikke drikker alkohol, ofte står uden for ved fester.

Drikkepres er en udbredt oplevelse hos en stor andel unge og er mere fremtrædende med øget alder. Hver femte unge angiver, at de ofte eller nogle gange drikker mere, end de har lyst til, fordi de oplever et forventningspres (20 %). Derudover har knap halvdelen af de unge enten ofte (10 %) eller nogle gange (36 %) oplevet, at venner har forsøgt at få dem til at drikke alkohol, selvom de har sagt 'Nej tak'.

Udvikling i perioden fra 2022 til 2025

Fra 2022 til 2025 ses der overordnet kun mindre ændringer i andelen, der angiver at opleve drikkepres. Blandt de 15-årige er andelen, der ofte eller nogle gange drikker mere, end de har lyst til, fordi de oplever et forventningspres, større i 2025 end i 2022 (fra 6,3 % til 12 %). Blandt de 18-24-årige er andelen, der har oplevet, at venner har forsøgt at få dem til at drikke alkohol, selvom de har sagt 'Nej tak', mindre i 2025 (11 %) end i 2022 (14 %).

Negative oplevelser med alkohol

Blandt unge, der drikker alkohol, angiver en betydelig andel at have haft negative oplevelser i forbindelse med alkoholindtag, herunder blackouts og tilskadekomst.

Status i 2025

Den største andel af unge, der drikker alkohol, angiver at være blevet syg eller have kastet op (67 %) efter alkoholindtag inden for det seneste år. Omkring halvdelen af de unge angiver desuden at have haft moralske tømmermænd (53 %) eller oplevet blackouts (49 %). Derudover angiver mere end hver fjerde, at de er kommet til skade (27 %), mens 6,3 % har været på skadestuen.

Læsevejledning

Rapporten består af 9 kapitler. **Kapitel 1** og **Kapitel 2** præsenterer henholdsvis studiets baggrund samt materiale og metode. De efterfølgende 7 kapitler (Kapitel 3-9) belyser forskellige temaer vedrørende unges alkoholvaner samt oplevelser af tilgængelighed og kontrol. **Kapitel 3** omhandler unges alkoholvaner, herunder hyppighed af alkoholindtag, ugentligt alkoholindtag og binge-drikning. **Kapitel 4** omhandler forbrug af alkoholfri alternativer. **Kapitel 5** omhandler unges oplevelse af tilgængelighed af alkohol på tværs af alkoholtyper og salgssteder. **Kapitel 6** beskriver unges oplevelse af kontrol i forbindelse med køb af alkohol. **Kapitel 7** belyser alkoholindtag og alkoholpolitik på uddannelser. I **Kapitel 8** præsenteres holdninger til alkohol og oplevet drikkepres. Afslutningsvis præsenteres de unges negative oplevelser med alkohol i **Kapitel 9**.

§ALKOHOL er en tværsnitsundersøgelse, hvor resultaterne fra hvert år afspejler et øjebliksbillede blandt årets respondenter. Resultaterne i rapporten præsenteres i figurer og tabeller, hvor både antallet af respondenter (n), som har besvaret det enkelte spørgsmål, og de tilhørende vægtede procentandele (%) fremgår. Af hensyn til respondenternes anonymitet er andele baseret på færre end 5 besvarelser udeladt og angivet som 'n/a' i tabeller og som blanke felter i figurer.

Ordforklaringer

Fuld: Respondenternes egen vurdering af at have været påvirket af alkohol.

Genstande: 1 genstand alkohol (12 gram ren alkohol) svarer til 1 almindelig øl, 1 alkoholcider/sodavand (f.eks. Breezer, Mokai, Somersby), 1 glas vin, 1 drink/cocktail, 1 shot spiritus (f.eks. vodka, gin, rom) eller 2 shots med <16,5 % alkohol (f.eks. Gajol, Flügel, Små sure). Drikkevarer med en alkoholprocent under 2,5 % er ikke medregnet.

Binge-drikning: Indtag af 5 eller flere genstande ved samme lejlighed.

Alkoholfri øl, vin eller spiritus: Alkoholprocent på højst 0,5 %.

Proxysalg: Betaling af en ældre person for at købe alkohol, når man ikke selv opfylder alderskrav for lovligt køb.

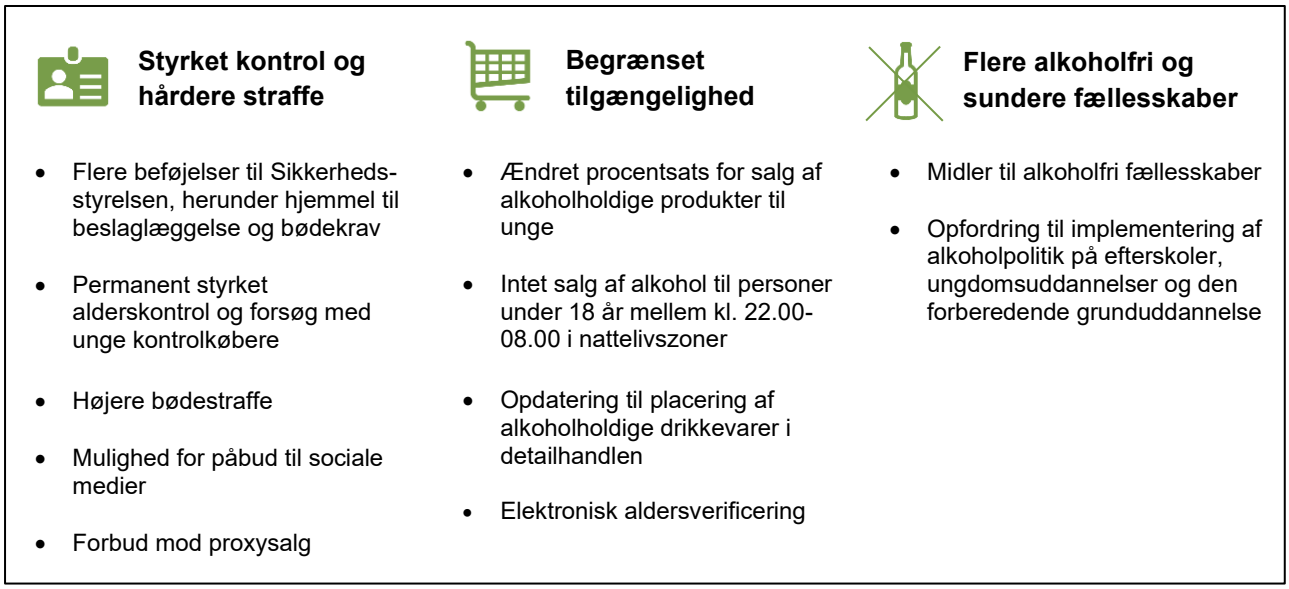
1 Baggrund

Danske unge debuterer tidligere med at drikke alkohol og har et mere fuldskabsorienteret drikkemønster end unge i andre europæiske lande (1, 2). Samtidig spiller alkohol en central rolle i mange unges sociale liv, hvor drikkevaner ofte er motiveret af ønsket om fællesskab og tilknytning til jævnaldrende (3). Ifølge Sundhedsstyrelsens anbefalinger frarådes børn og unge under 18 år at drikke alkohol, mens personer over 18 år frarådes at drikke mere end 10 genstande om ugen og mere end 4 genstande på samme dag (4).

Et højt alkoholforbrug i ungdomsårene er forbundet med en række både kortsigtede og langsigtede helbredskonsekvenser. På kort sigt øger et højt alkoholforbrug risikoen for ulykker og skader (5), mens en tidlig alkoholdebut på lang sigt kan føre til et vedvarende højt alkoholforbrug i voksenlivet (6). Et længerevarende stort alkoholforbrug er desuden forbundet med øget risiko for afhængighed og alkoholrelaterede sygdomme, herunder leversygdomme, hjertekarsygdomme og visse kræftformer (7). Bekymringen for unges forbrug af alkohol forstærkes yderligere af, at hjernen fortsat er under udvikling i ungdomsårene, hvilket gør unge særligt sårbare over for alkohols skadelige virkninger (8).

I november 2023 præsenterede regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) sammen med Socialistisk Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Det Konservative Folkeparti og Alternativet en aftale om en ny forebyggelsesplan for tobak, nikotin og alkohol målrettet børn og unge (9). Aftalen indeholder 30 initiativer, der har til formål at reducere unges brug af tobak, nikotin og alkohol, blandt andet gennem styrket alderskontrol og begrænsning af tilgængelighed (10). Der er samlet afsat knap en halv milliard kr. i perioden fra 2024 til 2028 og herefter varigt 85 millioner kr. årligt til implementering af forebyggelsesplanens initiativer (9). Figur 1.1 viser en oversigt over de alkoholrelaterede initiativer i forebyggelsesplanen.

Figur 1.1. Oversigt over initiativer om alkohol i forebyggelsesplanen målrettet børn og unges forbrug af tobak, nikotin og alkohol

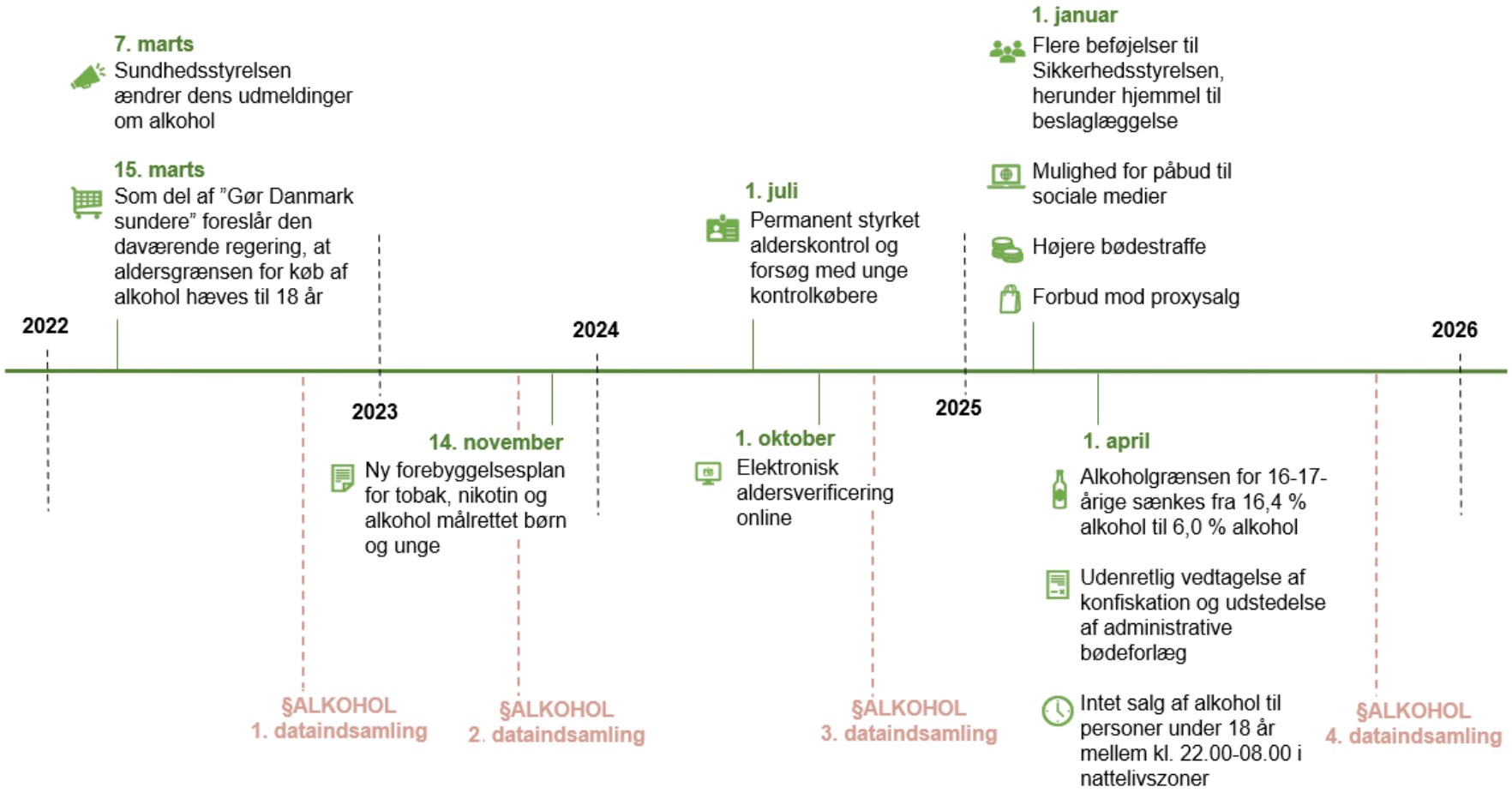
Note: Figuren er redigeret på baggrund af Indenrigs- og Sundhedsministeriets overblik over initiativer i forebyggelsesplanen (10, 11).

Formål

Det overordnede formål med §ALKOHOL-undersøgelsen er at følge udviklingen i unges alkoholforbrug samt oplevelse af tilgængelighed og kontrol. Hensigten er at skabe et datagrundlag for evaluering af effekten af initiativerne vedrørende alkohol i forebyggelsesplanen.

Formålet med denne rapport er at belyse 15-24-åriges alkoholforbrug samt oplevelse af tilgængelighed og kontrol i 2025. I rapporten sammenlignes opgørelser over alkoholforbrug og oplevet tilgængelighed og kontrol med tilsvarende resultater fra de foregående dataindsamlinger i 2022, 2023 og 2024. Dataindsamlingerne i 2022 (rapport 1) og 2023 (rapport 2) fandt sted forud for vedtagelsen og implementeringen af initiativerne i den nye forebyggelsesplan (12, 13). Dataindsamlingen i 2024 (rapport 3) blev gennemført, efter at to af forebyggelsesplanens initiativer var blevet implementeret (14). Dataindsamlingen til denne rapport fandt sted i 2025, hvor samtlige initiativer enten er trådt i kraft eller under implementering. Figur 1.2 viser en tidslinje for implementeringen af initiativer vedrørende alkohol og illustrerer samtidig, hvornår dataindsamlingerne i §ALKOHOL-undersøgelsens 4 runder har fundet sted. Nogle initiativer, herunder midler til alkoholfri fællesskaber (fra 2025 til 2028) samt opfordring til placering af alkoholholdige drikkevarer i detailhandlen og implementering af alkoholpolitik på efterskoler, ungdomsuddannelser og den forberedende grunduddannelse, fremgår ikke af figuren, da de ikke er knyttet til en konkret startdato.

Figur 1.2. Tidslinje for dataindsamling i §ALKOHOL-undersøgelsen og implementering af initiativer om alkohol i forebyggelsesplan for tobak, nikotin og alkohol målrettet børn og unge

2 Materiale og metode

Denne rapport bygger på data fra fjerde runde af den landsdækkende spørgeskemaundersøgelse §ALKOHOL blandt unge i alderen 15-24 år med bopæl i Danmark.

Spørgeskema

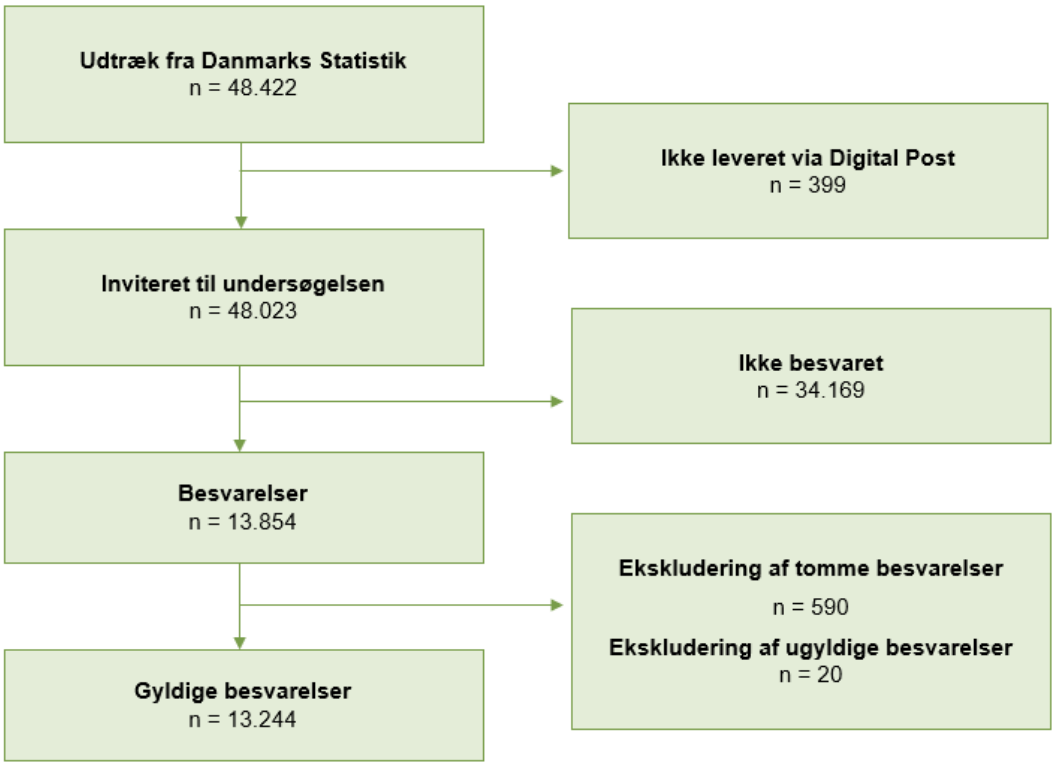
Spørgsmålene i §ALKOHOL-undersøgelsen er udviklet specifikt med henblik på at monitorere unges alkoholforbrug samt oplevelse af tilgængelighed og kontrol. Flere af spørgsmålene er enten hentet fra eller inspireret af tidligere undersøgelser blandt lignende målgrupper for at styrke undersøgelsens validitet (1, 15-17). Spørgsmålene er formuleret med henblik på at afdække centrale tematikker om alkoholforbrug, adfærd og holdninger, der relaterer sig til forebyggelsestemaer som kontrol og håndhævelse af aldersgrænse samt tilgængelighed og alkoholfri miljøer. Spørgeskemaet indeholder desuden en række generelle spørgsmål om respondenternes demografiske og socioøkonomiske forhold, helbred samt brug af tobaks- og nikotinprodukter og andre rusmidler end alkohol. I 2025 består spørgeskemaet i alt af 61 spørgsmål. Spørgeskemaet indeholder mulighed for spring, sådan at både antallet af spørgsmål og deres rækkefølge afhænger af respondenternes svar. Herved præsenteres kun spørgsmål, der er relevante for den enkelte respondent. Spørgerammen er overordnet set ens på tværs af alle dataindsamlinger, men justeres i mindre omfang fra år til år for at afspejle ændringer i lovgivning, indsatser og aktuelle temaer over tid. I 2025 er der for eksempel tilføjet et spørgsmål om brug af falsk ID.

Dataindsamling

Danmarks Statistik udtrak d. 24. oktober 2025 en tilfældig stikprøve bestående af 48.422 unge i alderen 15-24 år med bopæl i Danmark. Spørgeskemaet blev udsendt via Digital Post til 48.023 unge, idet spørgeskemaet ikke kunne leves til 399 unge. Dataindsamlingen fandt sted i perioden fra d. 29. oktober 2025 til d. 7. januar 2026. Undervejs blev der sendt op til to rykkere, også via Digital Post, til personer, der endnu ikke havde besvaret spørgeskemaet. Blandt de inviterede, der deltog i undersøgelsen, blev der udloddet 10 præmier à 1.000 kr.

I alt besvarede 13.854 personer spørgeskemaet helt eller delvist (Figur 2.1). Heraf blev 590 besvarelser ekskluderet på grund af manglede oplysninger om alkoholforbrug. Yderligere 20 besvarelser blev ekskluderet, da de blev vurderet som useriøse. Det endelige antal gyldige besvarelser var således 13.244, hvilket svarer til en svarprocent på 28 %.

Figur 2.1. Flowdiagram over respondenter i §ALKOHOL-undersøgelsen 2025

Vægtning

For at sikre undersøgelsens eksterne validitet og dermed muligheden for at generalisere resultaterne til alle unge i Danmark mellem 15 og 24 år, er det væsentligt, at den sociodemografiske sammensætning blandt respondenterne svarer til sammensætningen i den population, stikprøven er udtrukket fra. Der er derfor foretaget en vægtning for 'non-response', hvor hver respondents besvarelse tildeles en vægt baseret på sandsynligheden for at modtage en besvarelse fra en person med tilsvarende sociodemografiske karakteristika. Vægtningen er baseret på køn, alder, bopælsregion og statsborgerskab.

Udvikling over tid

Ud over præsentationen af resultaterne fra 2025 vises udviklingen i udvalgte indikatorer baseret på sammenligninger med resultater fra tidligere §ALKOHOL-undersøgelser i 2022, 2023 og 2024. For at illustrere udviklingen i forhold til specifikke initiativer i forebyggelsesplanen er der i udvalgte figurer indsat en lodret linje, der angiver tidspunktet for implementeringen heraf. Udvikling er ikke testet for statistisk signifikans og fortolkes samt kommenteres derfor som observerede tendenser.

Respondenter og sociodemografiske karakteristika

I dette afsnit beskrives respondenternes sociodemografiske karakteristika. Information om køn (mand/kvinde), alder og bopælsregion er indhentet fra CPR-registret. Alder er angivet i hele år og er beregnet ud fra besvarelsesdatoen for respondenter og udsendelsesdatoen for spørgeskemaet for ikke-respondenter. I kapitlerne om alkoholvaner og alkoholfri alternativer inddeles aldersgrupperne i 15-17 år og 18-24 år for at kunne belyse alkoholforbruget blandt unge under 18 år særskilt. I de efterfølgende kapitler (kapitel 5-9) følger aldersinddelingen derimod de gældende aldersgrænser for køb af alkohol (18) og er opdelt i 15 år, 16-17 år og 18-24 år, da kapitlerne er mere direkte relateret til initiativerne i forebyggelsesplanen, som særligt retter sig mod de 16-17-årige.

De sociodemografiske karakteristika for undersøgelsens respondenter samt for de inviterede fremgår af Tabel 2.1. I alt besvarede 13.244 af de 47.413 inviterede unge spørgeskemaet helt eller delvist. Blandt respondenterne er der en større andel kvinder (55 %) end mænd (45 %). Aldersfordelingen viser, at størstedelen af deltagerne er 18-24 år (71 %), mens 7,9 % er 15 år og 21 % er 16-17 år. Størstedelen af respondenterne bor i Region Hovedstaden (29 %), mens den mindste andel bor i Region Nordjylland (10 %). Langt de fleste respondenter har dansk statsborgerskab (93 %). Der ses mindre forskelle i fordelingen af køn, alder, region og statsborgerskab mellem respondenterne og alle inviterede til undersøgelsen, hvilket der tages højde for ved at anvende vægtede andele i analyserne.

Tabel 2.1. Sociodemografiske karakteristika blandt henholdsvis respondenter og alle inviterede i §ALKOHOL-undersøgelsen 2025

	Respondenter		Inviterede*	
	%	n	%	n
Total	100 %	13.244	100 %	47.413
Køn				
Mænd	45 %	5.895	51 %	24.285
Kvinder	55 %	7.349	49 %	23.128
Alder				
15 år	7,9 %	1.048	8,7 %	4.140
16-17 år	21 %	2.808	20 %	9.251
18-24 år	71 %	9.388	72 %	34.032
Region				
Hovedstaden	29 %	3.786	33 %	15.437
Sjælland	13 %	1.736	13 %	6.221
Syddanmark	22 %	2.894	20 %	9.397
Midtjylland	26 %	3.447	25 %	11.676
Nordjylland	10 %	1.381	9,9 %	4.682
Statsborgerskab				
Dansk	93 %	12.253	89 %	42.207
EU, Island, Norge, Schweiz, Lichtenstein og Storbritannien	3,1 %	417	4,9 %	2.307
Ingen oplysninger/statsløse	4,3 %	574	6,1 %	2.899

**Alle inviterede, når respondenter med ugyldige og tomme besvarelser er taget fra.*

Respondenterne har angivet deres primære uddannelses- og erhvervsstatus (Tabel 2.2). Respondenter, der både er under uddannelse og i arbejde, har angivet den beskæftigelse, som de bruger mest tid på. Størstedelen af respondenterne går på en gymnasial uddannelse (29 %), er i arbejde (25 %) eller er i gang med en videregående uddannelse (20 %). Derudover går 12 % i grundskole/folkeskole, mens 8,4 % går på en forberedende grunduddannelse (FGU), ungdomsuddannelse for unge med særlige behov (STU) eller erhvervsuddannelse. Kun en mindre andel er hverken i arbejde eller under uddannelse (4,4 %) eller har angivet en anden beskæftigelse (2,2 %).

Tabel 2.2. Uddannelses- og erhvervsstatus

	Respondenter	
	%	n
Går i grundskole/folkeskole*	12 %	1.601
Går på FGU, STU eller erhvervsuddannelse	8,4 %	1.111
Går på gymnasial uddannelse (STX, HHX, HTX, HF, EUX)	29 %	3.783
Går på en videregående uddannelse	20 %	2.638
Er i arbejde	25 %	3.229
Er hverken i arbejde eller under uddannelse	4,4 %	587
Andet**	2,2 %	295

**Grundskole/folkeskole inkluderer elever på efterskole.*
***Andet inkluderer blandt andet højskole, værnepligt, korte kurser og udenlandsophold.*

Respondenterne har yderligere angivet deres boligsituation (Tabel 2.3). Langt størstedelen er hjemmeboende: 43 % bor hos samboende forældre, 14 % bor hos én forælder, og 8,1 % bor skiftevis hos forældre. Derudover bor hver femte respondent sammen med en kæreste, ægtefælle, ven eller på kollegie (20 %), mens 12 % bor alene. En mindre andel bor i plejefamilie eller på et opholdssted (1,6 %) eller angiver en anden boligsituation (2,2 %).

Tabel 2.3. Boligsituation

	Respondenter	
	%	n
Bor hos forældre som bor sammen	43 %	5.623
Bor skiftevis hos forældre	8,1 %	1.066
Bor kun hos den ene forælder	14 %	1.791
Bor med kæreste/ægtefælle/ven/kollegie/andre	20 %	2.686
Bor i plejefamilie/på opholdssted	1,6 %	207
Bor alene	12 %	1.565
Andet	2,2 %	297

3 Alkoholvaner

Hovedfund: På tværs af indikatorer for alkoholvaner ses det, at unge drikker lidt mindre i perioden fra 2022 til 2025. For eksempel er det ugentlige indtag mindre i 2025 end i 2022 blandt både de 15-17-årige (fra 10,0 til 9,4 genstande) og 18-24-årige (10,2 til 8,6 genstande). Samtidig er andelen, der aldrig drikker alkohol, større (15-17-årige: fra 18 % til 22 %; 18-24-årige: fra 11 % til 14 %). I 2025 ønsker størstedelen af de unge ikke at ændre eget alkoholforbrug (79 %).

Kapitlet beskriver indledningsvist unges alkoholvaner, herunder: 1) hvor hyppigt de drikker, 2) deres ugentlige indtag, 3) forekomsten af binge-drikning, 4) fuldskab, og 5) ønsker om at ændre forbrug.

Hyppighed af indtag

De unge er blevet bedt om at angive, hvor ofte de drikker alkohol (Tabel 3.1). I alt angiver 16 %, at de aldrig drikker alkohol. Blandt begrundelserne herfor angiver den største andel manglende lyst til alkohol (70 %), efterfulgt af ønsket om at leve sundt (46 %) samt ønsket om ikke at miste kontrollen (30 %). Der ses både køns- og aldersforskelle i hyppigheden af alkoholindtag. Det gennemsnitlige antal gange om måneden, de unge drikker alkohol, er lidt højere blandt mænd end blandt kvinder (3,6 vs. 2,8), ligesom de 18-24-årige drikker lidt oftere end de 15-17-årige (3,4 vs. 2,7).

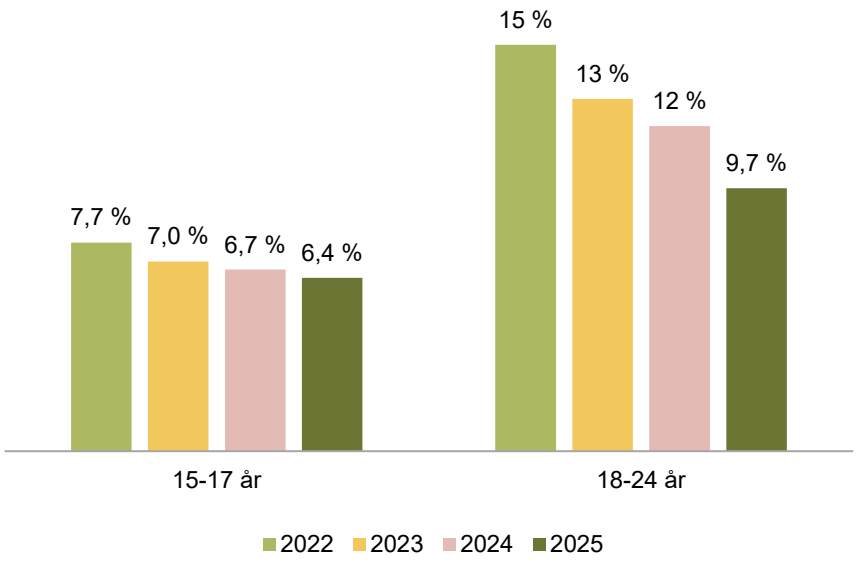
Tabel 3.1. Hyppighed af alkoholindtag, opdelt på køn og alder

	Total	**Mænd**	**Kvinder**	**15-17 år**	**18-24 år**
	n = 13.244	n = 5.895	n = 7.249	n = 3.856	n = 9.388
Aldrig	16 %	16 %	16 %	22 %	14 %
Højst 1 gang om måneden	26 %	24 %	28 %	26 %	25 %
2-4 gange om måneden	35 %	31 %	38 %	34 %	35 %
5-7 gange om måneden	15 %	17 %	13 %	12 %	16 %
Mindst 2 gange om ugen	8,7 %	12 %	5,5 %	6,4 %	9,7 %
Gennemsnitligt antal gange om måneden*	3,2	3,6	2,8	2,7	3,4

**Beregnet ud fra middelværdien af følgende svarkategorier: Aldrig = 0; Sjældnere end 1 gang om måneden = 1; Højst 1 gang om måneden = 1; 2-4 gange om måneden = 3; 5-7 gange om måneden = 6; 2-3 gange om ugen =10; 4 eller flere gange om ugen = 22.*

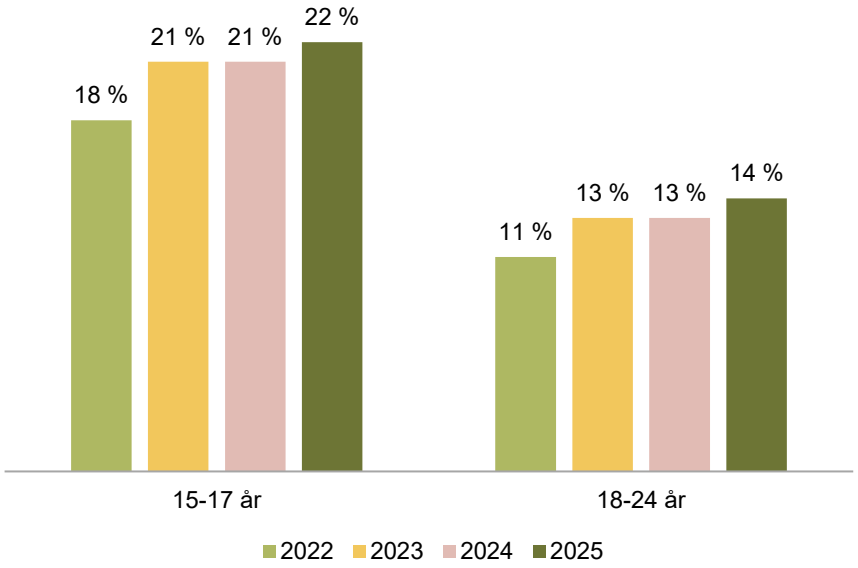
Blandt både de 15-17-årige og de 18-24-årige er andelen, der drikker alkohol mindst 2 gange om ugen, mindre i 2025 end i 2022 (Figur 3.1). Det største fald ses blandt de 18-24-årige, hvor andelen er 15 % i 2022 og 9,7 % i 2025, mens faldet blandt de 15-17-årige er mindre (fra 7,7 % til 6,4 %).

Figur 3.1. Andel, der drikker alkohol mindst 2 gange om ugen (2022-2025), opdelt på alder

Andelen af både de 15-17-årige (fra 18 % til 22 %) og de 18-24-årige (fra 11 % til 14 %), der angiver aldrig at drikke alkohol, er større i 2025 end i 2022 (Figur 3.2). Forskellen skyldes primært en stigning fra 2022 til 2023.

Figur 3.2. Andel, der aldrig drikker alkohol (2022-2025), opdelt på alder

Ugentligt indtag

De unge, der drikker alkohol, er blevet spurgt om, hvor mange genstande de i gennemsnit drikker på hver af ugens dage i en typisk uge (Tabel 3.2). Unge, som aldrig drikker alkohol, er blevet tilføjet i beregningerne og tildelt værdien 0. Samlet set drikker de unge i gennemsnit 8,8 genstande om ugen. Mænd drikker i gennemsnit flere genstande om ugen end kvinder (10,0 vs. 7,7 genstande). De 15-17-årige har et gennemsnitligt ugentligt indtag på 9,4 genstande, mens indtaget er lidt lavere blandt de 18-24-årige (8,6 genstande).

Tabel 3.2. Gennemsnitligt ugentligt alkoholindtag, opdelt på køn og alder

	Total	**Mænd**	**Kvinder**	**15-17 år**	**18-24 år**
	n = 12.666	n = 5.614	n = 7.052	n = 3.665	n = 9.001
≤ 10 genstande	69 %	66 %	73 %	67 %	70 %
> 10 genstande	31 %	34 %	27 %	33 %	30 %
Gennemsnitligt antal genstande om ugen	8,8	10,0	7,7	9,4	8,6

Af Tabel 3.3 fremgår andelen, der aldrig drikker alkohol, samt det gennemsnitlige ugentlige antal genstande, opgjort både samlet for alle unge og for unge, der drikker alkohol. Det gennemsnitlige alkoholindtag blandt alle unge er lavere i 2025 end i 2022 (fra 10,2 til 8,8 genstande), samtidig med at andelen unge, der aldrig drikker alkohol, er større (fra 13 % til 16 %). Faldet i alkoholindtag kan dog ikke alene forklares ved, at flere unge aldrig drikker alkohol, idet også de unge, der drikker alkohol, i gennemsnit drikker færre genstande i 2025 end tidligere (fra 11,8 i 2022 til 10,6 i 2025 genstande).

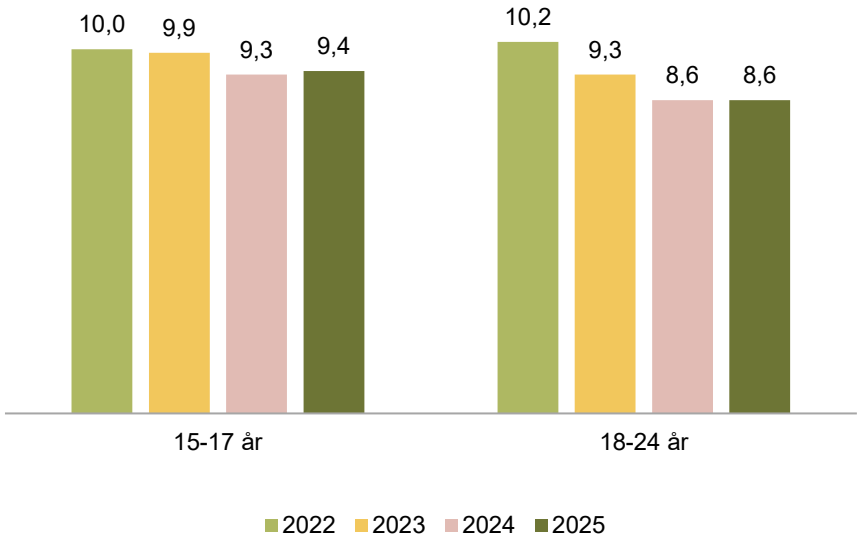
Tabel 3.3. Gennemsnitligt ugentligt alkoholindtag (2022-2025), samlet og blandt unge, der drikker alkohol

	2022	**2023**	**2024**	**2025**
	n = 9.198*	n = 12.875*	n = 12.965*	n = 13.244*
Drikker aldrig	13 %	15 %	15 %	16 %
Gennemsnitligt antal genstande om ugen blandt alle unge[1]	10,2	9,5	8,9	8,8
Gennemsnitligt antal genstande om ugen blandt unge, der drikker alkohol[2]	11,8	11,3	10,5	10,6

**Antal gyldige besvarelser i det pågældende undersøgelsesår.*
[1]Unge, som aldrig drikker alkohol, er blevet tilføjet i beregningerne og har fået værdien 0.
[2]Unge, som aldrig drikker alkohol, er blevet fjernet i beregningerne.

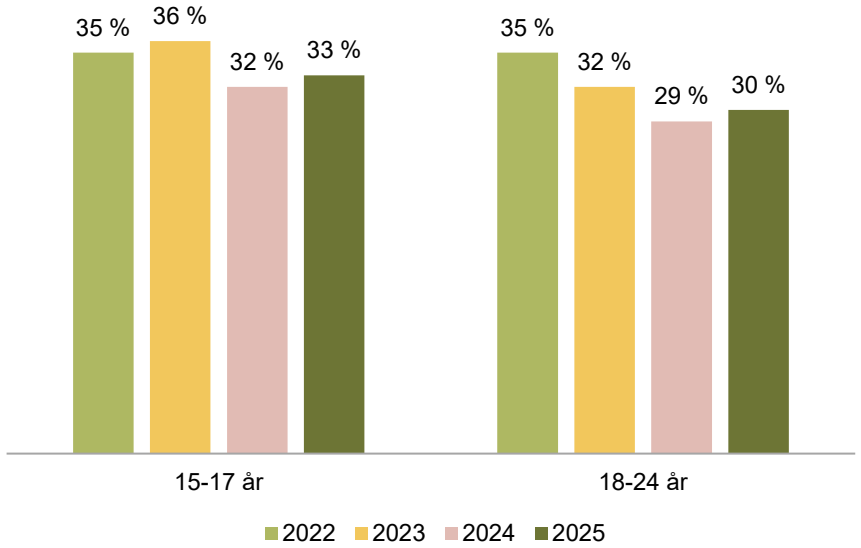
På tværs af aldersgrupper er det gennemsnitlige ugentlige antal genstande lavere i 2025 end i 2022 (Figur 3.3). Unge, som aldrig drikker alkohol, er blevet tilføjet i beregningerne og har fået værdien 0. De 15-17-årige drikker i gennemsnit omkring en halv genstand mindre om ugen i 2025 end i 2022, mens faldet er lidt større blandt de 18-24-årige (1,6 genstand mindre om ugen).

Figur 3.3. Gennemsnitligt antal genstande om ugen (2022-2025), opdelt på alder

På tværs af aldersgrupper er andelen, der drikker mere end 10 genstande om ugen, lavere i 2025 end i 2022 (Figur 3.4). Faldet er størst blandt de 18-24-årige, hvor andelen er faldet fra 35 % i 2022 til 30 % i 2025, mens faldet blandt de 15-17-årige er mindre (35 % til 33 %). For begge aldersgrupper er andelen stort set uændret mellem 2024 og 2025.

Figur 3.4. Andel, der drikker > 10 genstande om ugen (2022-2025), opdelt på alder

De største kønsforskelle i ugentligt alkoholindtag ses blandt de 18-24-årige (Tabel 3.4). I denne aldersgruppe har mænd et højere gennemsnitligt alkoholindtag end kvinder (10,2 vs. 7,0 genstande om ugen). Blandt de 15-17-årige er det gennemsnitlige alkoholindtag derimod tilnærmelsesvis ens for mænd (9,5) og kvinder (9,4). På tværs af både køn og alder udgør øl, cider og alkoholsodavand den største andel af det samlede alkoholindtag.

Tabel 3.4. Gennemsnitligt alkoholindtag i genstande om ugen fordelt på forskellige typer af alkohol (≥ 2,5 % alkohol), opdelt på køn og alder

		Totalt	Øl, cider og alkoholsodavand	Vin	Shots*	Spiritus**
15-17 år	Mænd	9,5	4,6	0,6	2,2	2,1
	Kvinder	9,4	3,3	1,1	2,9	2,1
18-24 år	Mænd	10,2	5,3	0,9	1,8	2,1
	Kvinder	7,0	2,6	1,4	1,5	1,5

**1 genstand svarer til 2 shots < 16,5 % alkohol.*
***1 genstand svarer til 1 shot ≥ 16,5 % alkohol.*

Binge-drikning

Unge, der drikker alkohol, har angivet, hvor mange gange de inden for de seneste 30 dage har drukket 5 eller flere genstande ved samme lejlighed (binge-drikning) (Tabel 3.5). Samlet set angiver de unge i gennemsnit at have binge-drukket 2,2 gange. Mænd har i gennemsnit binge-drukket flere gange end kvinder (2,4 vs. 1,9 gange) inden for de seneste 30 dage, mens der ikke ses tydelige forskelle mellem aldersgrupperne.

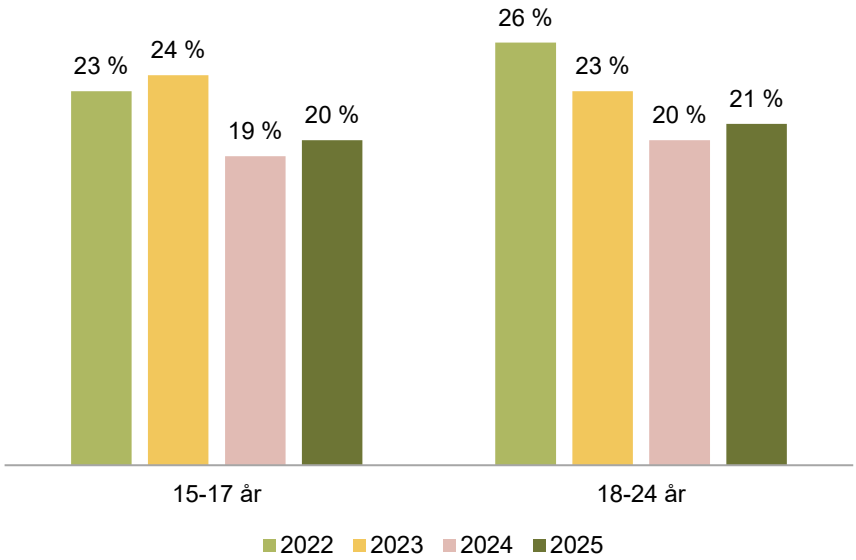
Tabel 3.5. Binge-drikning inden for de seneste 30 dage, opdelt på køn og alder

	Total	**Mænd**	**Kvinder**	**15-17 år**	**18-24 år**
	n = 10.778	n = 4.758	n = 6.020	n = 2.954	n = 7.824
0 gange	27 %	27 %	28 %	28 %	27 %
1 gang	22 %	19 %	25 %	21 %	22 %
2-3 gange	30 %	30 %	31 %	32 %	30 %
Mindst 4 gange	20 %	24 %	17 %	20 %	21 %
Gennemsnitligt*	2,2	2,4	1,9	2,2	2,1

*Gennemsnittet er beregnet på baggrund af selvrapporteret antal gange (0-30) inden for de seneste 30 dage.

På tværs af aldersgrupper angiver en mindre andel unge at have binge-drukket mindst 4 gange inden for de seneste 30 dage i 2025 sammenlignet med 2022 (Figur 3.5). Faldet er størst blandt de 18-24-årige, hvor andelen er faldet fra 26 % i 2022 til 21 % i 2025. For begge aldersgrupper er andelen stort set uændret mellem 2024 og 2025.

Figur 3.5. Andel, der har binge-drukket mindst 4 gange inden for de seneste 30 dage (2022-2025), opdelt på alder

Fuldskab

Omtrent 4 ud af 5 unge (81 %) angiver, at de på et tidspunkt har været fulde (Tabel 3.6). Andelen er stort set ens blandt mænd (80 %) og kvinder (82 %), mens andelen er større blandt de 18-24-årige (87 %) end blandt de 15-17-årige (66 %).

Tabel 3.6. Andel, som angiver, at de nogensinde har været fulde

	Total	**Mænd**	**Kvinder**	**15-17 år**	**18-24 år**
	n = 12.067	n = 5.375	n = 6.692	n = 3.575	n = 8.492
Ja	81 %	80 %	82 %	66 %	87 %
Nej	18 %	19 %	17 %	32 %	13 %
Ved ikke	1,1 %	1,0 %	1,2 %	2,2 %	0,6 %

Ønske om at ændre forbrug

Både unge, der drikker og ikke drikker alkohol, er blevet spurgt, om de ønsker at ændre eget alkoholforbrug (Tabel 3.7). Langt størstedelen af de unge angiver, at de ikke ønsker at ændre eget alkoholforbrug (79 %). Mindre end hver tiende (8,1 %) ønsker at drikke mindre alkohol, og blandt de 15-17-årige er denne andel endnu mindre (3,8 %).

Tabel 3.7. Ønske om at ændre alkoholforbrug, opdelt på køn og alder

	Total	**Mænd**	**Kvinder**	**15-17 år**	**18-24 år**
	n = 12.624	n = 5.597	n = 7.027	n = 3.658	n = 8.966
Ja, jeg vil gerne drikke mindre	8,1 %	8,4 %	7,9 %	3,8 %	9,9 %
Ja, jeg vil gerne drikke mere	3,3 %	4,1 %	2,4 %	7,1 %	1,8 %
Nej	79 %	78 %	79 %	77 %	79 %
Ved ikke	10 %	9,5 %	10 %	12 %	9,3 %

4 Alkoholfri alternativer

Hovedfund: Størstedelen af de unge drikker aldrig alkoholfri alternativer (75 %). Når unge drikker alkoholfri alternativer, er de årsager, som flest angiver, manglende lyst til alkohol (33 %) eller at de skal køre bil (23 %).

I kapitlet beskrives forbruget af alkoholfri øl, vin og drinks samt årsagerne til, at unge vælger alkoholfri alternativer.

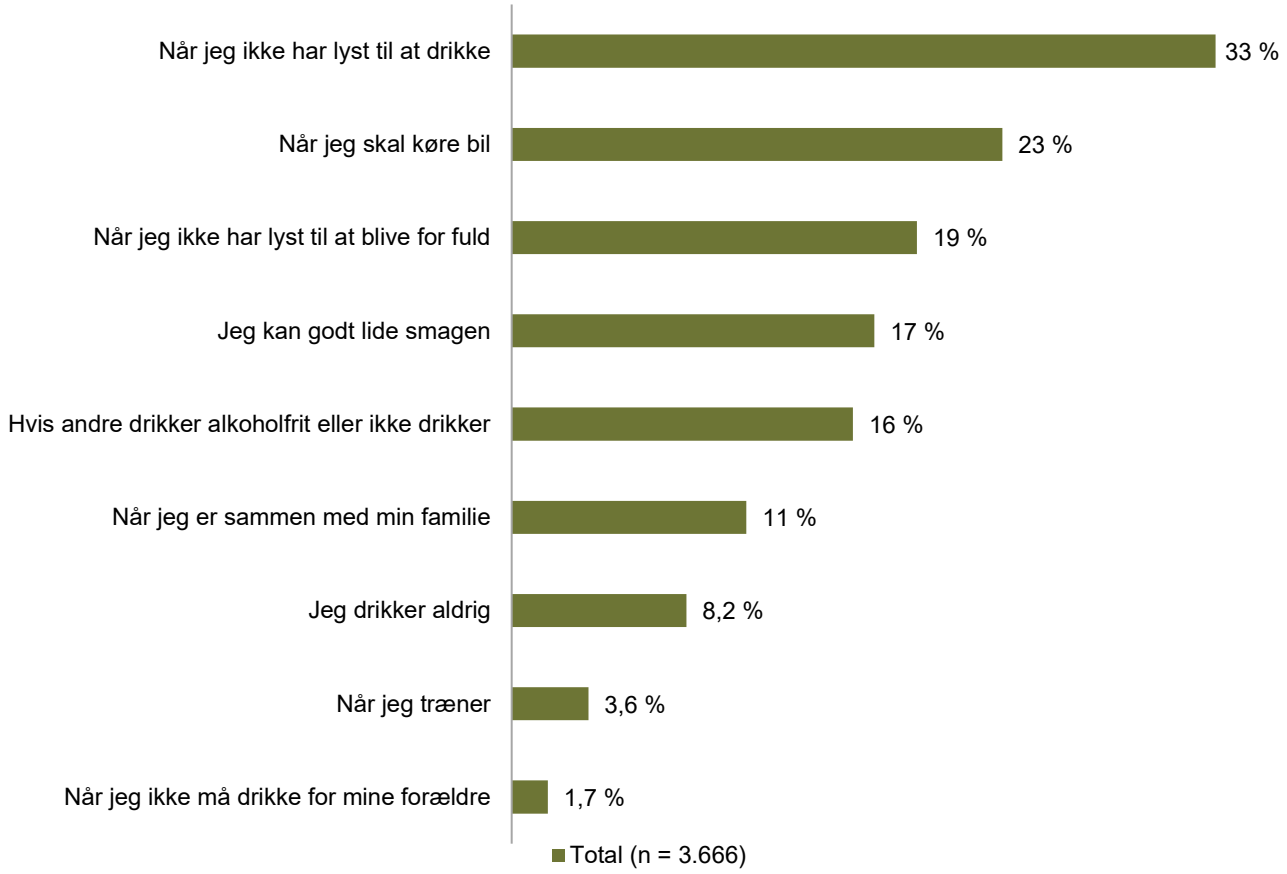
De unge er blevet spurgt om, hvor ofte de drikker alkoholfri øl, vin eller drinks (højst 0,5 % alkohol) (Tabel 4.1). Langt størstedelen af de unge drikker aldrig alkoholfri alternativer (75 %), mens hver femte gør det højst 1 gang om måneden. Der ses ingen tydelige forskelle på tværs af køn. En større andel blandt de 15-17-årige (79 %) end blandt de 18-24-årige (73 %) angiver, at de aldrig drikker alkoholfri alternativer.

Tabel 4.1. Frekvens af indtag af alkoholfri øl, vin eller drinks, opdelt på køn og alder

	Total	Mænd	Kvinder	15-17 år	18-24 år
	n = 12.709	n = 5.642	n = 7.067	n = 3.681	n = 9.028
Aldrig	75 %	76 %	74 %	79 %	73 %
Højst 1 gang om måneden	20 %	19 %	21 %	17 %	21 %
2-4 gange om måneden	3,7 %	3,4 %	4,0 %	3,0 %	4,0 %
Mindst 5 gange om måneden	1,2 %	1,5 %	0,9 %	1,0 %	1,3 %

De unge, der drikker alkoholfri alternativer, har angivet, hvorfor de typisk vælger disse (Figur 4.2). De begrundelser, som den største andel angiver er, at de ikke har lyst til at drikke alkohol (33 %) eller skal køre bil (23 %). De mindste andele ses for valg af alkoholfri alternativer på grund af træning (3,6 %), eller fordi de unges forældre ikke ønsker, at de drikker alkohol (1,7 %). Der ses generelt kun små forskelle mellem mænd og kvinder (Bilag 1). På tværs af aldersgrupper er forskellene lidt tydeligere. For eksempel angiver en lidt større andel af de 15-17-årige end de 18-24-årige, at de drikker alkoholfri alternativer, når de er sammen med familien, mens en større andel af de 18-24-årige end de 15-17-årige vælger alkoholfri alternativer, når de ikke har lyst til at drikke alkohol (Bilag 2).

Figur 4.1. Årsager til, at unge typisk vælger alkoholfri øl, vin eller drinks

Note: Respondenterne kunne angive flere svarmuligheder, hvorfor svarene ikke er gensidigt udelukkende.

5 Tilgængelighed

Hovedfund: Supermarkeder er det sted, hvor den største andel har købt alkohol (81 %). Andelen af 16-17-årige, der vurderer det som meget let eller let at få fat i øl (fra 93 % til 90 %), shots (fra 79 % til 63 %) og spiritus (fra 60 % til 53 %), er mindre i 2025 end i 2022. Proxysalg ses hos 20 % af de 15-17-årige.

Forebyggelsesplanen for tobak, nikotin og alkohol målrettet børn og unge indeholder flere initiativer, der begrænser unges adgang til alkohol, herunder begrænset synlighed i butikker, nedsat tilladt alkoholprocent for 16-17-årige samt forbud mod proxysalg (10). Tiltagene berører i princippet ikke de 15-årige, men har primært betydning for de 16-17-åriges adgang til alkohol. Derfor inddeles aldersgrupperne i de følgende kapitler i 15 år, 16-17 år og 18-24 år, svarende til gældende aldersgrænser for køb af alkohol (18). Kapitlet belyser følgende temaer vedrørende tilgængelighed af alkohol: 1) anskaffelse, 2) oplevet tilgængelighed, 3) proxysalg, og 4) alkoholmiljøer.

Anskaffelse

De unge har angivet, om de nogensinde har købt alkohol ved forskellige salgssteder (Tabel 5.1). Den største andel angiver at have købt alkohol i et supermarked (81 %), mens den mindste andel har købt alkohol online (13 %). En lidt større andel blandt mænd end blandt kvinder har købt alkohol i en kiosk eller på en tankstation, i en vin- og spiritusforhandler og online, mens andelen, der har købt alkohol i et supermarked og på en bar, café eller restaurant, er større blandt kvinder end blandt mænd. For alle salgssteder ses en stigende andel, der nogensinde har købt alkohol, med stigende alder.

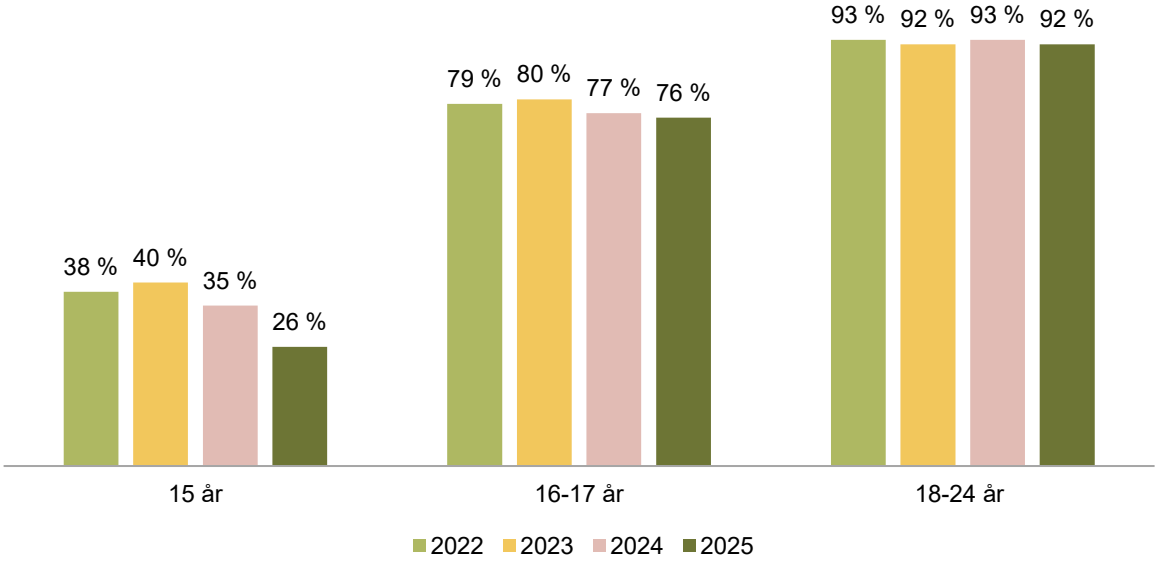
Tabel 5.1. Andel, der nogensinde har købt alkohol de respektive salgssteder, opdelt på køn og alder

	Total	**Mænd**	**Kvinder**	**15 år**	**16-17 år**	**18-24 år**
	n = 12.497*	n = 5.534*	n = 6.963*	n = 982*	n = 2.627*	n = 8.888*
Supermarked	81 %	79 %	83 %	21 %	73 %	90 %
Kiosk/tankstation	55 %	58 %	52 %	12 %	41 %	64 %
Vin- og spiritusforhandler	33 %	37 %	29 %	1,6 %	8,8 %	43 %
Bar/café/restaurant/natklub	71 %	70 %	72 %	12 %	44 %	85 %
Online	13 %	17 %	9,1 %	2,6 %	6,4 %	16 %
Købt minimum ét sted	83 %	82 %	84 %	26 %	76 %	92 %

**Antallet af respondenter, der har angivet et svar ved 'Supermarked'.*

På tværs af aldersgrupper angiver en lidt mindre andel unge at have købt alkohol minimum ét sted i 2025 sammenlignet med i 2022 (Figur 5.1). Faldet er størst blandt de 15-årige, hvor andelen er 38 % i 2022 og 26 % i 2025, mens faldet blandt de 16-17-årige er mindre (fra 79 % til 76 %). Andelen blandt de 18-24-årige er stort set uændret over perioden (fra 93 % til 92 %).

Figur 5.1. Andel, der nogensinde har købt alkohol minimum ét sted (2022-2025), opdelt på alder

Unge, der nogensinde har købt alkohol, er blevet spurgt, om købet er foretaget inden for de seneste 30 dage (Tabel 5.2). Knap 3 ud af 4 har købt alkohol mindst ét sted i perioden (74 %). Den største andel har købt i et supermarked (64 %) og den mindste andel online (13 %). Mænd har generelt set oftere end kvinder købt alkohol på tværs af salgssteder, og andelen, der har købt alkohol mindst ét sted, stiger med stigende alder.

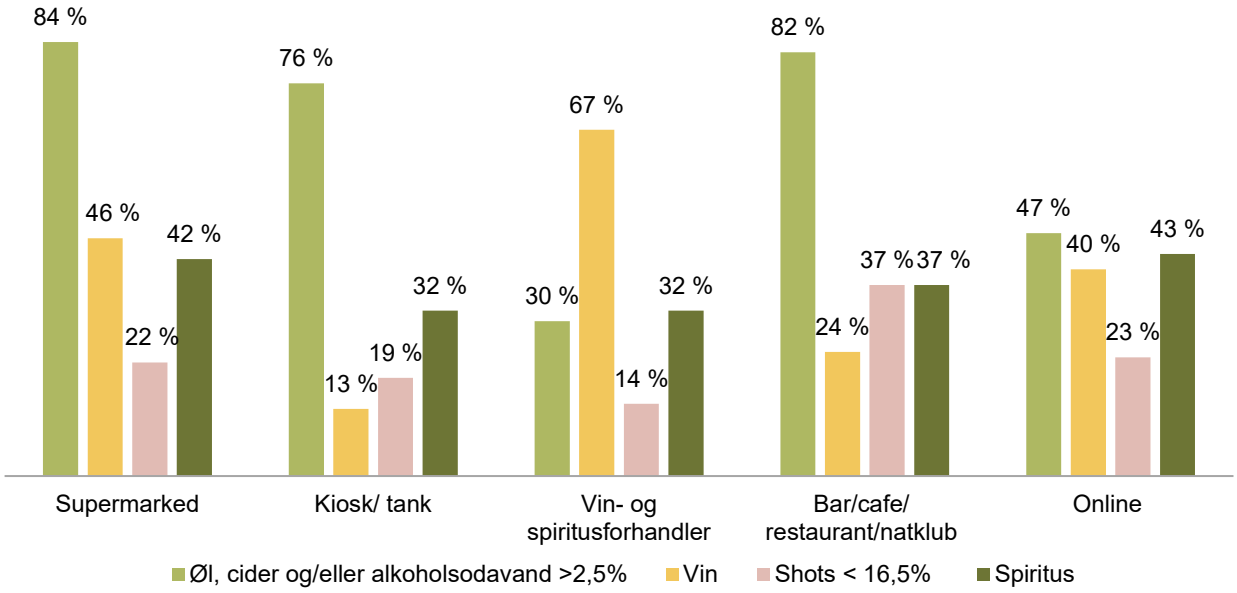
Tabel 5.2. Andel, der inden for de seneste 30 dage har købt alkohol de respektive salgssteder, blandt dem, der har købt alkohol de følgende steder, opdelt på køn og alder

	Total	**Mænd**	**Kvinder**	**15 år**	**16-17 år**	**18-24 år**
	n = 10.189*	n = 4.415*	n = 5.774*	n = 215*	n = 1.934*	n = 8.050*
Supermarked	64 %	67 %	61 %	64 %	69 %	63 %
Kiosk/tankstation	27 %	34 %	20 %	50 %	39 %	25 %
Vin- og spiritusforhandler	15 %	18 %	11 %	34 %	26 %	14 %
Bar/café/restaurant/natklub	63 %	65 %	62 %	29 %	51 %	66 %
Online	13 %	15 %	9,7 %	27 %	18 %	12 %
Købt minimum ét sted	74 %	75 %	72 %	63 %	71 %	74 %

Note: Det har været muligt for respondenterne at angive mere end ét svar. Kategorierne er derfor ikke gensidigt udelukkende.
**Antallet af respondenter, der har angivet et svar ved 'Supermarked'.*

Unge, der har købt alkohol inden for de seneste 30 dage, er endvidere blevet spurgt om, hvilke typer drikkevarer de har købt ved de forskellige salgssteder (Figur 5.2). På tværs af supermarkeder, kiosker eller tankstationer, barer, caféer, restauranter og natklubber samt ved onlinekøb angiver den største andel unge at have købt øl, cider og/eller alkoholsodavand. Vin er derimod den alkoholtype, den største andel angiver at have købt i vin- og spiritusforhandlere.

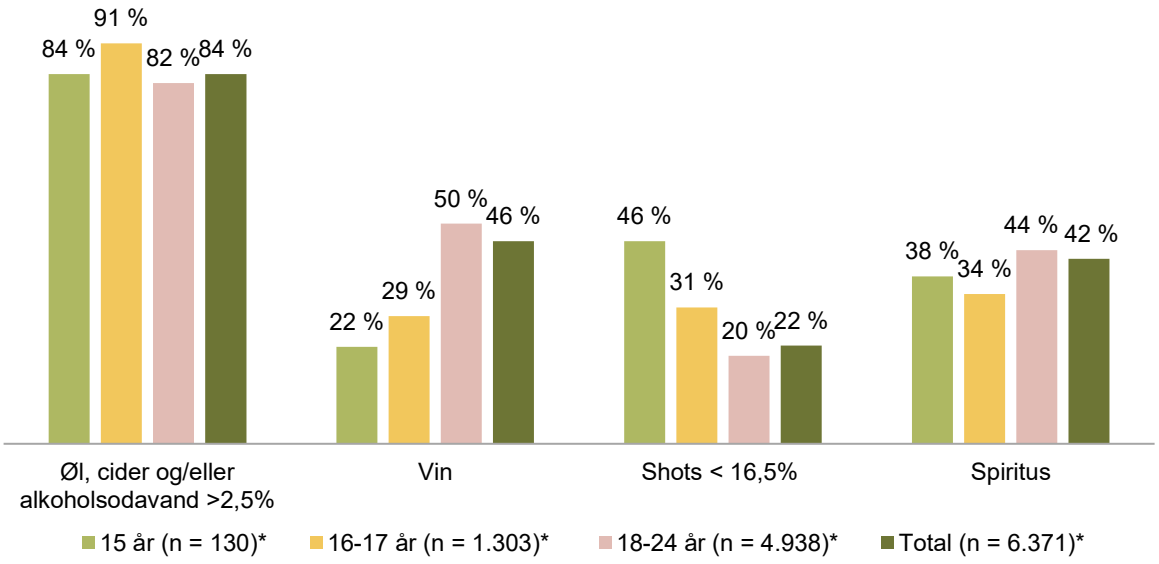
Figur 5.2. Typer alkohol købt de respektive salgssteder inden for de seneste 30 dage

Note: Det har været muligt for respondenterne at angive mere end ét svar. Kategorierne er derfor ikke gensidigt udelukkende.

Blandt unge, der har købt alkohol i et supermarked inden for de seneste 30 dage, har en lidt større andel af de 16-17-årige købt øl, cider og/eller alkoholsodavand (91 %) sammenlignet med de 15-årige (84 %) og 18-24-årige (82 %) (Figur 5.3). For både spiritus og vin ses den største andel blandt de 18-24-årige (44 %), mens den største andel, der har købt shots, ses blandt de 15-årige (46 %).

Figur 5.3. Typer af alkohol købt i et supermarked inden for de seneste 30 dage, opdelt på alder

**n er angivet for øl, cider og/eller alkoholsodavand >2,5 %.*

Unge, der har købt alkohol inden for de seneste 30 dage, er desuden blevet spurgt, om de har købt alkohol på tilbud eller fået det gratis (rabat, medlemskab, happy hour, mængderabat) (Tabel 5.3). Lidt under halvdelen angiver at have købt alkohol på tilbud eller fået det gratis på en bar, café, restaurant eller natklub (44 %), i et supermarked (43 %) eller online (43 %). Den mindste andel angiver at have købt alkohol på tilbud eller fået det gratis i en kiosk eller på en tankstation (14 %).

Tabel 5.3. Andel, der har købt alkohol på tilbud eller fået det gratis inden for de seneste 30 dage, fordelt på salgssteder

	Total n = 6.227*
Supermarked*	43 %
Kiosk/tankstation	14 %
Vin- og spiritusforhandler	23 %
Bar/café/restaurant/natklub	44 %
Online	43 %

**Antallet af respondenter, der har angivet et svar ved 'Supermarked'.*

Oplevelse af tilgængelighed

Størstedelen af de unge vurderer, at det vil være meget let eller let at få fat i alle typer alkohol (Tabel 5.4). Særligt øl og alkoholsodavand opfattes som meget lettilgængelige (79 %). Kun en mindre andel oplever, at det vil være meget svært eller umuligt at få fat i de forskellige typer alkohol (< 8 %).

Tabel 5.4. Oplevelse af, hvor svært det er at få fat i forskellige typer drikkevarer med alkohol

	Umuligt	Meget svært	Svært	Let	Meget let	Ved ikke
Øl (n = 12.483)	1,9 %	0,8 %	1,6 %	12 %	79 %	4,6 %
Cider[1] (n = 12.441)	1,7 %	0,9 %	2,3 %	14 %	74 %	6,7 %
Alkoholsodavand[2] (n = 12.449)	1,4 %	0,7 %	1,8 %	13 %	79 %	4,9 %
Vin[3] (n =12.427)	2,1 %	2,0 %	6,3 %	18 %	66 %	6,0 %
Shots[4] (n = 12.453)	2,5 %	2,8 %	6,7 %	19 %	63 %	6,3 %
Spiritus[5] (n = 12.443)	3,3 %	4,2 %	6,9 %	17 %	62 %	6,1 %

Note: Drikkevarer med alkoholprocent under 2,5 % er ikke inkluderet i resultaterne.
[1]Cider (f.eks. Rekorderlig, Somersby osv.), [2]Alkoholsodavand (f.eks. Breezer, Mokai osv.), [3]Vin (f.eks. hvidvin, rødvin, champagne osv.), [4]Shots med alkoholprocent under 16,5 % (f.eks. Gajol, Flügel, Små sure osv.), [5]Spiritus (f.eks. vodka, gin eller rom).

Andelen, der vurderer det som meget let eller let at få fat i de forskellige drikkevarer med alkohol, stiger med stigende alder (Tabel 5.5). Blandt de 18-24-årige angiver over 90 %, at det vil være let at få fat i alle alkoholtyper. I de yngre aldersgrupper opfattes særligt vin, shots og spiritus som mindre tilgængeligt. For eksempel angiver en tredjedel af de 15-årige (33 %) og lidt over halvdelen af de 16-17-årige (53 %), at det vil være meget let eller let at få fat i spiritus. Der ses ingen tydelige kønsforskelle.

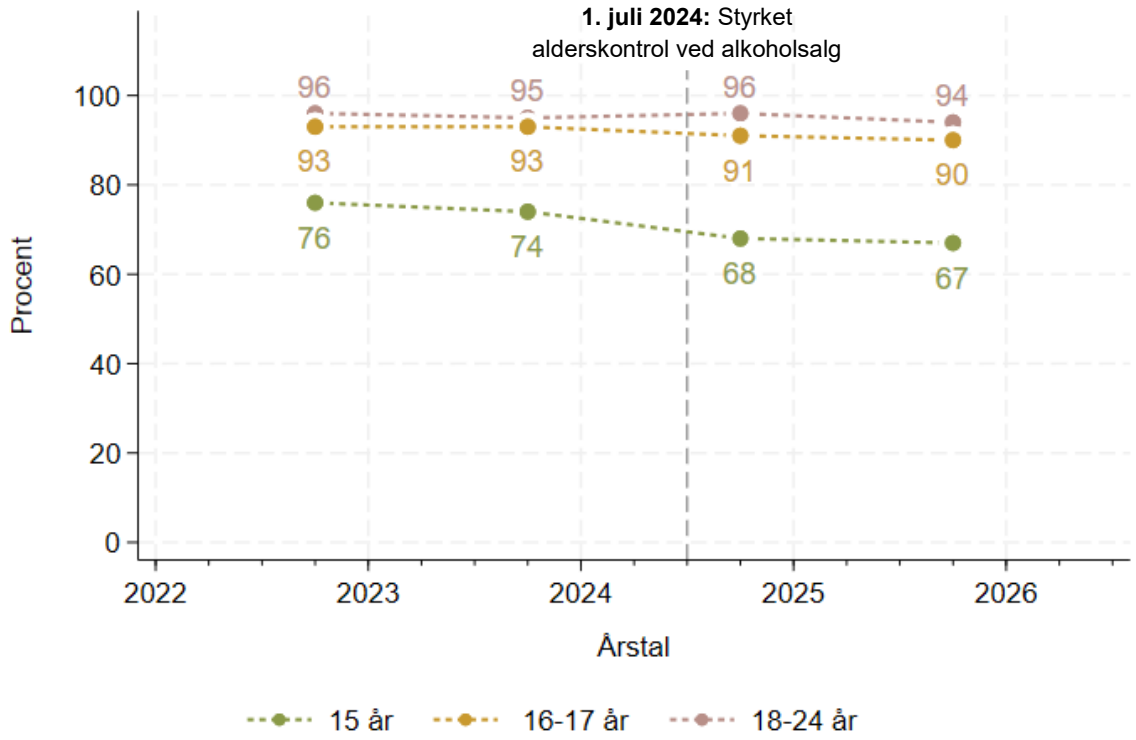
Tabel 5.5. Andel, der vurderer det som meget let eller let at få fat i forskellig typer drikkevarer med alkohol, opdelt på køn og alder

	Total	Mænd	Kvinder	15 år	16-17 år	18-24 år
	n = 12.510*	n = 5.534*	n = 6.949*	n = 981*	n = 2.619*	n = 8.883*
Øl	91 %	92 %	91 %	67 %	90 %	94 %
Cider[1]	88 %	88 %	89 %	56 %	85 %	93 %
Alkoholsodavand[2]	91 %	91 %	92 %	70 %	91 %	94 %
Vin[3]	84 %	83 %	84 %	40 %	67 %	93 %
Shots[4]	82 %	82 %	82 %	41 %	63 %	92 %
Spiritus[5]	79 %	80 %	79 %	33 %	53 %	92 %

Note: Drikkevarer med alkoholprocent under 2,5 % er ikke inkluderet i resultaterne
** Antallet af respondenter, der har angivet et svar ved 'Øl'*
[1]Cider (f.eks. Rekorderlig, Somersby osv.), [2]Alkoholsodavand (f.eks. Breezer, Mokai osv.) [3]Vin (f.eks. hvidvin, rødvin, champagne osv.), [4]Shots med alkoholprocent under 16,5 % (f.eks. Gajol, Flügel, Små sure osv.), [5]Spiritus (f.eks. vodka, gin eller rom)

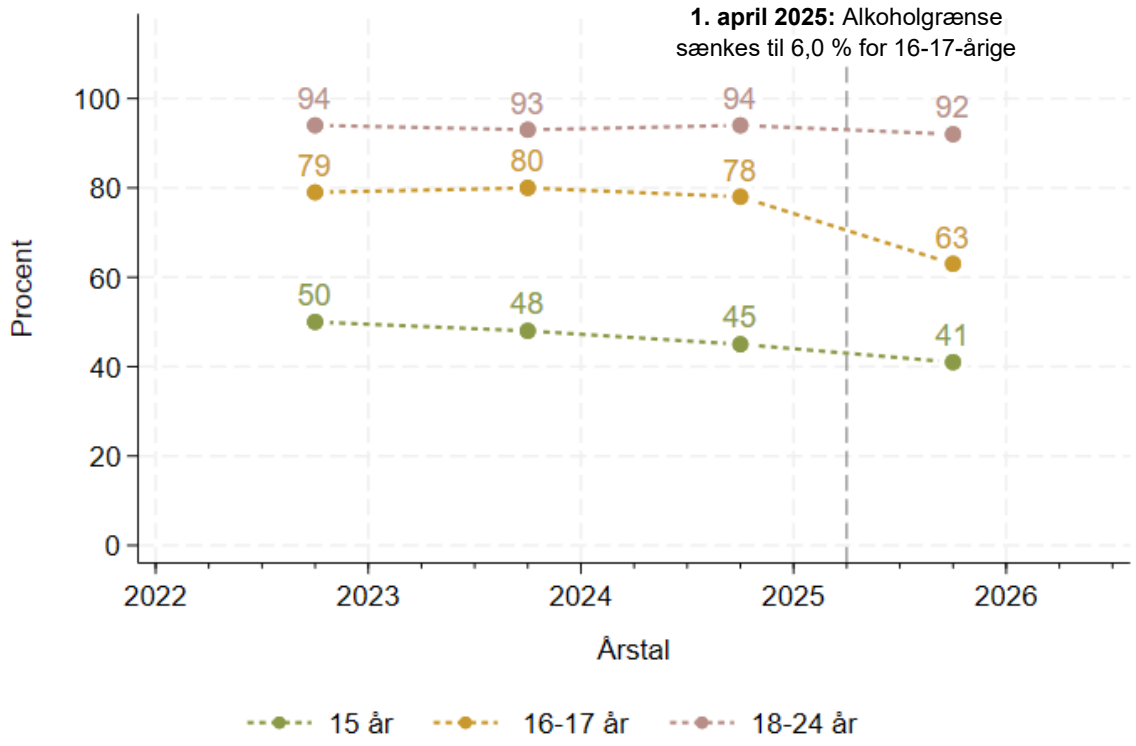
På tværs af aldersgrupper er andelen af unge, som vurderer, at det er meget let eller let at få fat i øl, mindre i 2025 sammenlignet med 2022 (Figur 5.4). Blandt de 15-årige er andelen faldet fra 76 % i 2022 til 67 % i 2025, hvor det største fald tidsmæssigt ses efter indførelsen af styrket alderskontrol (per 1. juli 2024). Blandt de 16-17-årige (93 % i 2022 og 90 % i 2025) og 18-24-årige (95 % i 2022 og 94 % i 2025), som lovligt kan købe øl i butikker, er andelene forholdsvis uændret over perioden.

Figur 5.4. Andel, der vurderer det som meget let eller let at få fat i en øl (2022-2025), opdelt på alder

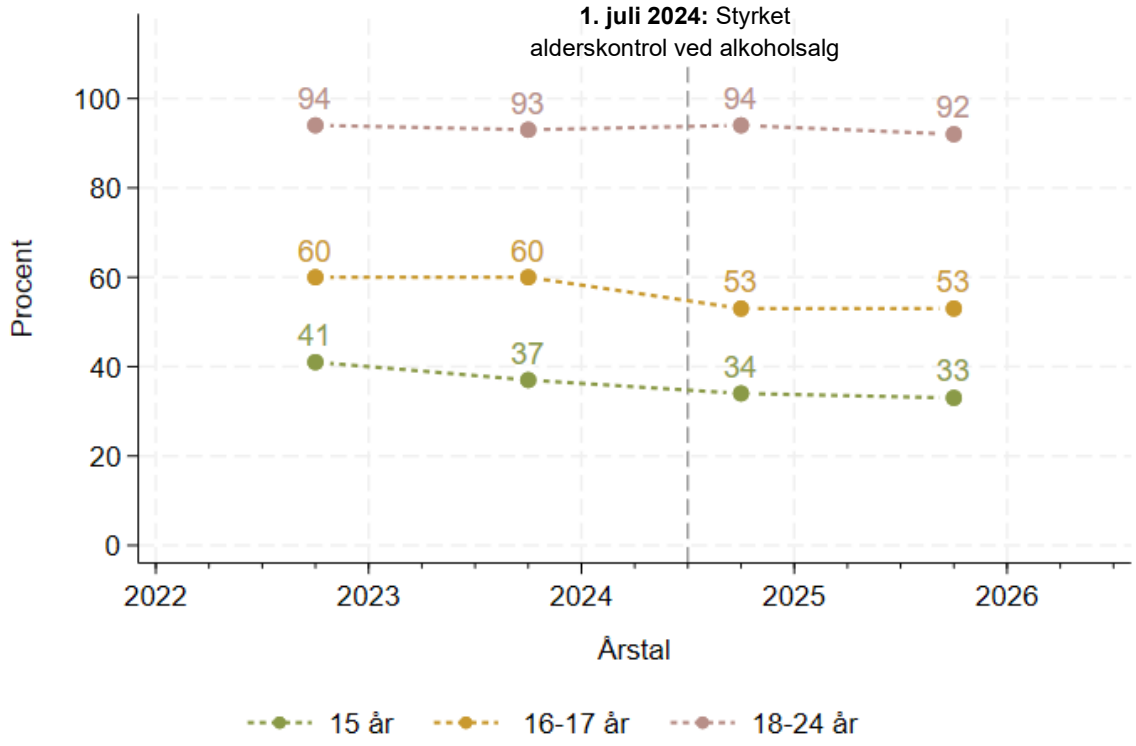
På tværs af aldersgrupper er andelen af unge, der vurderer det som meget let eller let at få fat i shots, mindre i 2025 end i 2022 (Figur 5.5). De største fald ses blandt de 15-årige (fra 50 % til 41 %) og de 16-17-årige (fra 79 % til 63 %), mens andelen blandt de 18-24-årige er tilnærmelsesvist uændret over perioden (fra 94 % til 92 %). Blandt de 15-årige falder andelen gradvist i løbet af perioden, mens det største fald blandt de 16-17-årige tidsmæssigt ses, efter at alkoholgrænsen for denne aldersgruppe blev sænket fra 16,4 % til 6,0 % (per 1. april 2025).

Figur 5.5. Andel, der vurderer det som meget let eller let at få fat i shots (2022-2025), opdelt på alder

På tværs af aldersgrupper er andelen af unge, som vurderer, at det er meget let eller let at få fat i spiritus, mindre i 2025 sammenlignet med 2022 (Figur 5.6). De største fald ses blandt de 15-årige (fra 41 % til 33 %) og de 16-17-årige (fra 60 % til 53 %), mens andelen blandt de 18-24-årige er forholdsvis uændret over perioden (fra 94 % til 92 %). Blandt de 15-årige sker faldet gradvist, mens faldet for de 16-17-årige tidsmæssigt ses i perioden omkring indførelsen af styrket alderskontrol (per 1. juli 2024).

Figur 5.6. Andel, der vurderer det som meget let eller let at få fat i spiritus (2022-2025), opdelt på alder

Proxysalg

I alt angiver en femtedel af de 15-17-årige (20 %), at de inden for det seneste år har betalt en ældre person for at købe alkohol, som de ikke var gamle nok til selv at købe (proxysalg) (Tabel 5.6). Andelen er lidt større blandt de 16-17-årige (21 %) sammenlignet med de 15-årige (16 %).

Tabel 5.6. Andel, der inden for det seneste år har betalt en person, der er ældre end dem selv, for at købe alkohol, som de ikke var gammel nok til selv at købe lovligt, opdelt på alder

	Total	**15 år**	**16-17 år**
	n = 3.500	n = 965	n = 2.535
Ja	20 %	16 %	21 %
Nej	81 %	84 %	79 %

Blandt unge, der har anvendt proxysalg inden for det seneste år, er det oftest en ven, der har købt alkohol for dem (59 %), efterfulgt af en forælder (42 %) og en søskende (20 %) (Tabel 5.7). Andelen, der angiver at have betalt en forælder, er lidt større blandt de 16-17-årige (44 %) end blandt de 15-årige (37 %). Derudover ses der kun mindre forskelle mellem aldersgrupperne.

Tabel 5.7. Andel, der inden for det seneste år har betalt forskellige personer, der er ældre end dem selv, for at købe alkohol til dem, blandt dem, der har anvendt proxysalg

	Total	**15 år**	**16-17 år**
	n = 715	n = 163	n = 552
En ven	59 %	59 %	58 %
En søster eller bror	20 %	22 %	20 %
En forælder	42 %	37 %	44 %
Et andet familiemedlem	6,2 %	6,7 %	6,0 %
En fremmed	14 %	16 %	13 %
Andre	6,2 %	8,9 %	5,3 %

Note: Det har været muligt for respondenterne at angive mere end ét svar. Kategorierne er derfor ikke gensidigt udelukkende.

Unge, der har anvendt proxysalg, er desuden blevet spurgt om, hvor alkoholen er blevet købt (Tabel 5.8). Langt størstedelen angiver, at alkoholen er købt i et supermarked (92 %), mens den mindste andel angiver en vin- og spiritusforhandler (6,1 %). En omkring dobbelt så stor andel af de 16-17-årige som af de 15-årige angiver, at alkoholen er købt på en bar, café, restaurant eller natklub (29 % vs. 14 %) samt hos en vin- og spiritusforhandler (7,0 % vs. 3,7 %).

Tabel 5.8. Andel, der inden for det seneste år har betalt en person, der er ældre end dem selv, for at købe alkohol til dem, opdelt på salgssteder

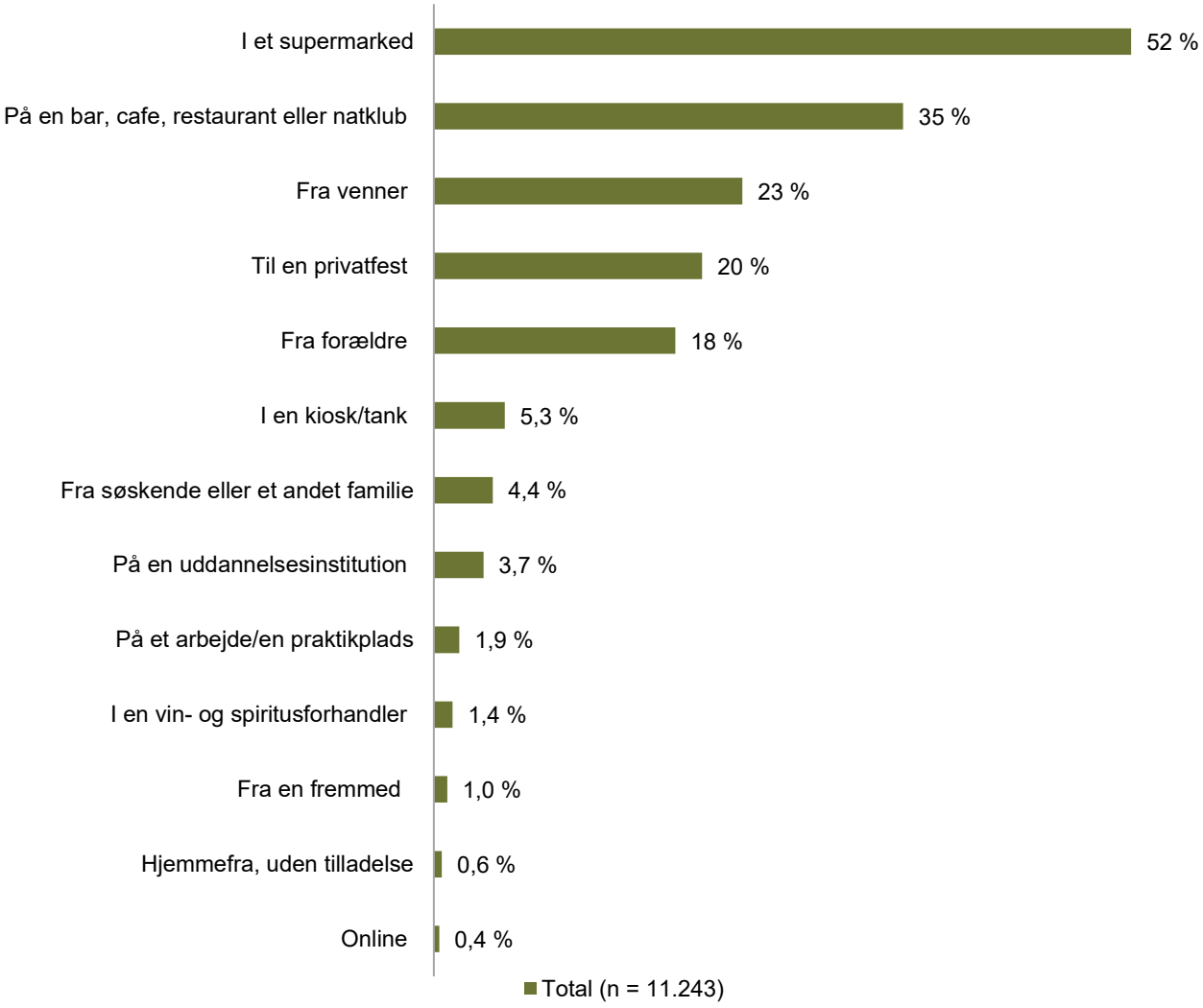
	Total	**15 år**	**16-17 år**
	n = 698*	n = 158*	n = 540*
Supermarked	92 %	94 %	91 %
Kiosk/tankstation	18 %	18 %	18 %
Vin- og spiritusforhandler	6,1 %	3,7 %	7,0 %
Bar/café/restaurant/natklub	25 %	14 %	29 %
Online	3,9 %	4,3 %	3,8 %

Note: Det har været muligt for respondenterne at angive mere end ét svar. Kategorierne er derfor ikke gensidigt udelukkende.
**Antallet af respondenter, der har angivet et svar ved 'Supermarked'.*

Alkoholmiljøer

Unge, der drikker alkohol, er blevet spurgt om, hvordan de sidst fik fat i alkohol (Figur 5.7). Mere end halvdelen angiver, at de fik fat i alkohol i et supermarked (52 %), mens onlinekøb næsten ikke forekommer (0,4 %). Der ses generelt kun mindre forskelle i andelene mellem mænd og kvinder (Bilag 3). For eksempel har en lidt større andel kvinder end mænd fået alkohol til privatfester (22 % vs. 18 %). Der ses derimod større aldersforskelle i, hvor unge fik fat i alkohol, sidst de drak (Bilag 4). For eksempel falder andelen, der har fået alkohol fra forældre, med stigende alder fra 55 % blandt de 15-årige til 39 % blandt de 16-17-årige og videre til 8,3 % blandt de 18-24-årige.

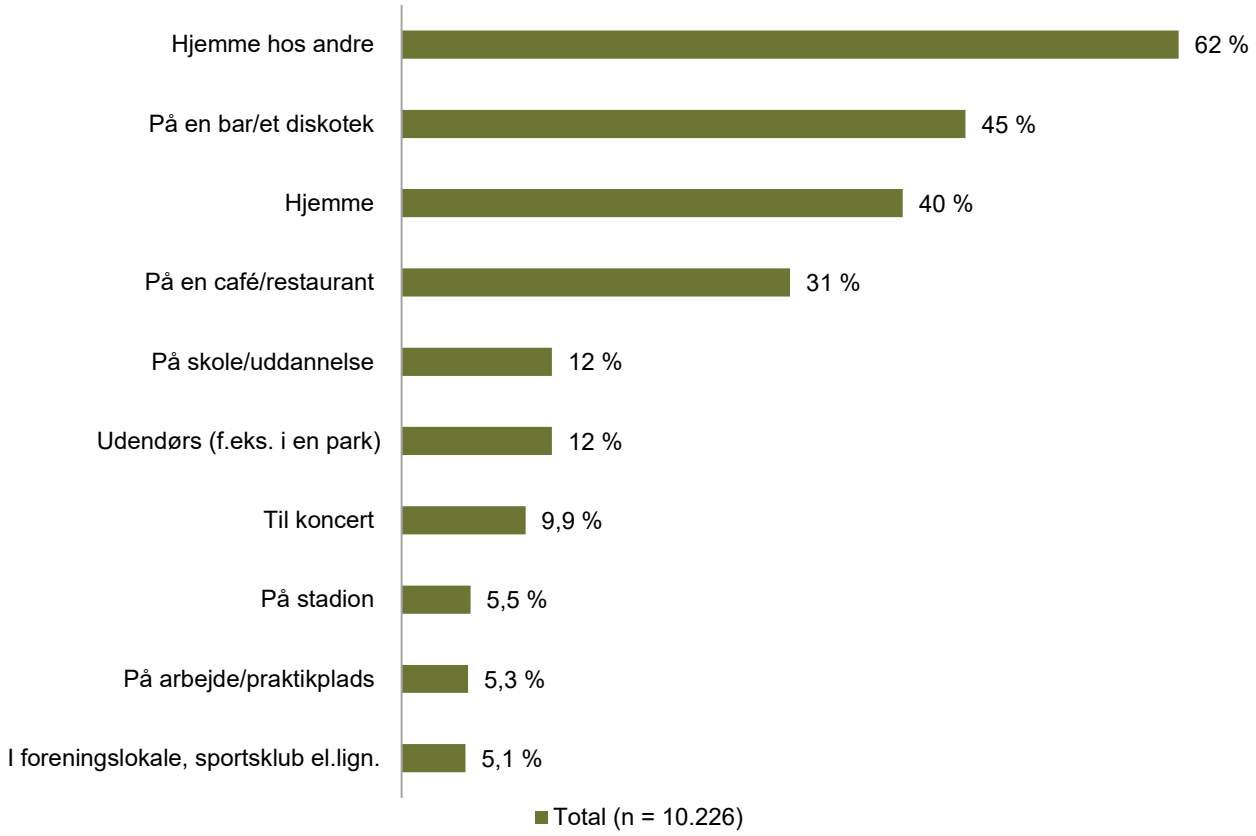
Figur 5.7. Hvordan unge fik fat i alkohol, sidst de drak

Note: Det har været muligt for respondenterne at angive mere end ét svar. Kategorierne er derfor ikke gensidigt udelukkende.

Unge, der drikker alkohol, er også blevet spurgt om, hvor de har drukket alkohol inden for de seneste 30 dage (Figur 5.8). Størstedelen angiver at have drukket alkohol hjemme hos andre (62 %), mens kun 5,1 % har drukket alkohol i et foreningslokale, sportsklub eller lignende. Der ses kun mindre forskelle mellem køn (Bilag 5), mens forskellene mellem aldersgrupperne er mere udtalte (Bilag 6). For eksempel angiver en større andel blandt de 15-årige og 16-17-årige end blandt de 18-24-årige at have drukket alkohol hjemme hos andre eller udendørs. Derimod angiver en større andel af de 18-24-årige at have drukket alkohol på en bar eller et diskotek samt på en café eller restaurant.

Figur 5.8. Steder, hvor de unge har indtaget alkohol inden for de seneste 30 dage

Note: Det har været muligt for respondenterne at angive mere end ét svar. Kategorierne er derfor ikke gensidigt udelukkende.

6 Kontrol

Hovedfund: I 2025 er de 16-17-årige den aldersgruppe, hvor den største andel altid eller ofte har oplevet ID-kontrol ved køb af alkohol, særligt i en vin- og spiritusforretning (49 %), ved onlinekøb (39 %) og i et supermarked (36 %). Andelen, der altid eller ofte har oplevet ID-kontrol, er større i 2025 end i 2022, særligt blandt de 16-17-årige og de 18-24-årige.

Håndhævelse af aldersgrænser for køb af alkohol er afgørende i forhold til at begrænse unges adgang til alkohol (19). Som led i en styrket kontrolindsats har Sikkerhedsstyrelsen siden 1. juli 2024 haft udvidede beføjelser, herunder mulighed for at anvende unge kontrolkøbere i detailhandlen (10). Derudover er der fra 1. oktober 2024 indført krav om digital aldersverifikation ved onlinekøb af alkohol, og fra 1. april 2025 er der etableret nattelivszoner, hvor unge under 18 år ikke kan købe alkohol mellem kl. 22.00-08.00. Dette kapitel belyser unges oplevelse af kontrol i forbindelse med køb af alkohol med fokus på 1) fremvisning af ID, 2) afvisning af køb på grund af manglende gyldigt ID, samt 3) køb af alkohol i beruset tilstand.

Fremvisning af ID

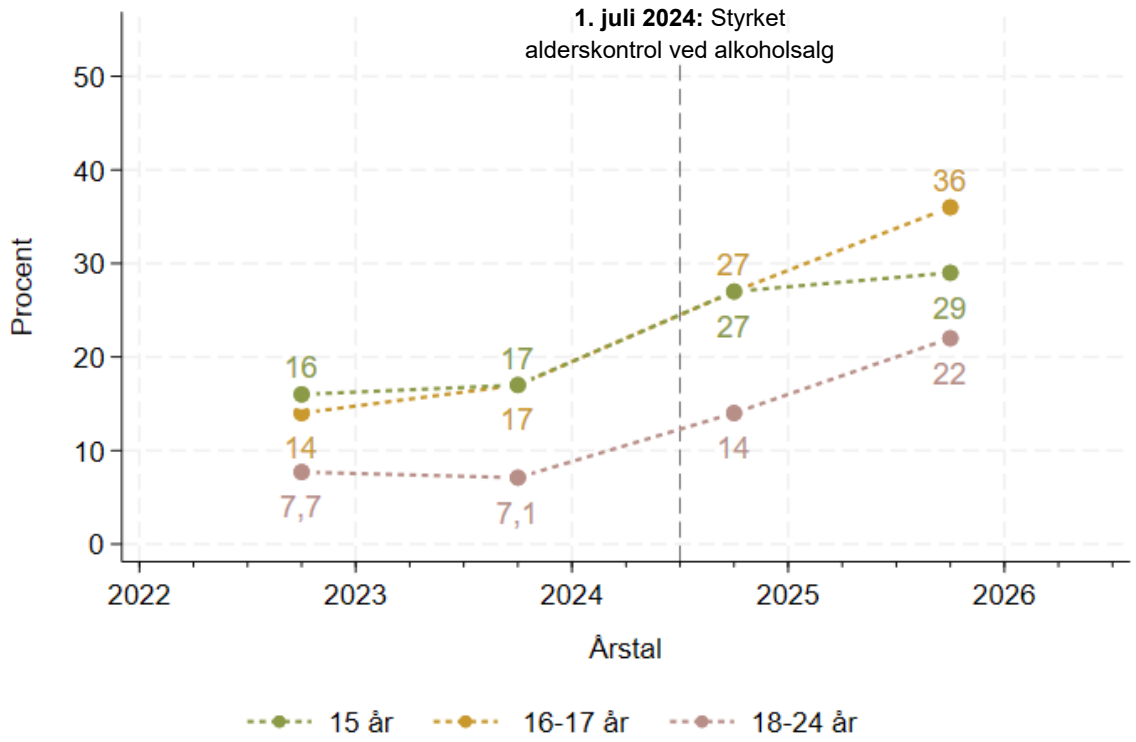
Unge, der har købt alkohol i et supermarked, er blevet spurgt, hvor ofte de inden for det seneste år har oplevet ID-kontrol (Tabel 6.1). En fjerdedel angiver, at de altid eller ofte er blevet bedt om at vise ID (25 %), mens en nogenlunde tilsvarende andel angiver, at de aldrig har oplevet ID-kontrol (26 %). En større andel kvinder end mænd har altid eller ofte oplevet ID-kontrol (27 % vs. 22 %). Der ses større forskelle på tværs af aldersgrupper, hvor 29 % af de 15-årige, 36 % af de 16-17-årige og 22 % af de 18-24-årige angiver, at de altid eller ofte har oplevet ID-kontrol.

Tabel 6.1. Svarfordeling for spørgsmål om oplevet ID-kontrol ved køb af alkohol i et supermarked inden for det seneste år, opdelt på køn og alder

	Total	**Mænd**	**Kvinder**	**15 år**	**16-17 år**	**18-24 år**
	n = 9.813	n = 4.229	n = 5.584	n = 205	n = 1.825	n = 7.783
Altid/ofte	25 %	22 %	27 %	29 %	36 %	22 %
Nogle gange	23 %	21 %	25 %	29 %	26 %	22 %
Sjældent	26 %	27 %	25 %	11 %	22 %	27 %
Aldrig	26 %	29 %	23 %	32 %	17 %	28 %

På tværs af aldersgrupperne angiver en større andel unge, at de inden for det seneste år altid eller ofte har oplevet ID-kontrol i et supermarked i 2025 sammenlignet med 2022 (Figur 6.1). Stigningen er mest udtalt blandt de 16-17-årige, hvor andelen er steget fra 14 % til 36 %. Særligt i perioden, der tidsmæssigt falder sammen med indførelsen af styrket alderskontrol (per 1. juli 2024), ses en stigning i den oplevede ID-kontrol. For de 16-17-årige og 18-24-årige ses der desuden en yderligere stigning frem mod 2025, hvor flere kontrolindsatser er trådt i kraft, herunder sænkning af alkoholgrænsen for de 16-17-årige og indførelse af nattelivszoner (begge per 1. april 2025).

Figur 6.1. Andel, der altid/ofte har oplevet ID-kontrol ved køb af alkohol i et supermarked inden for det seneste år (2022-2025), opdelt på alder

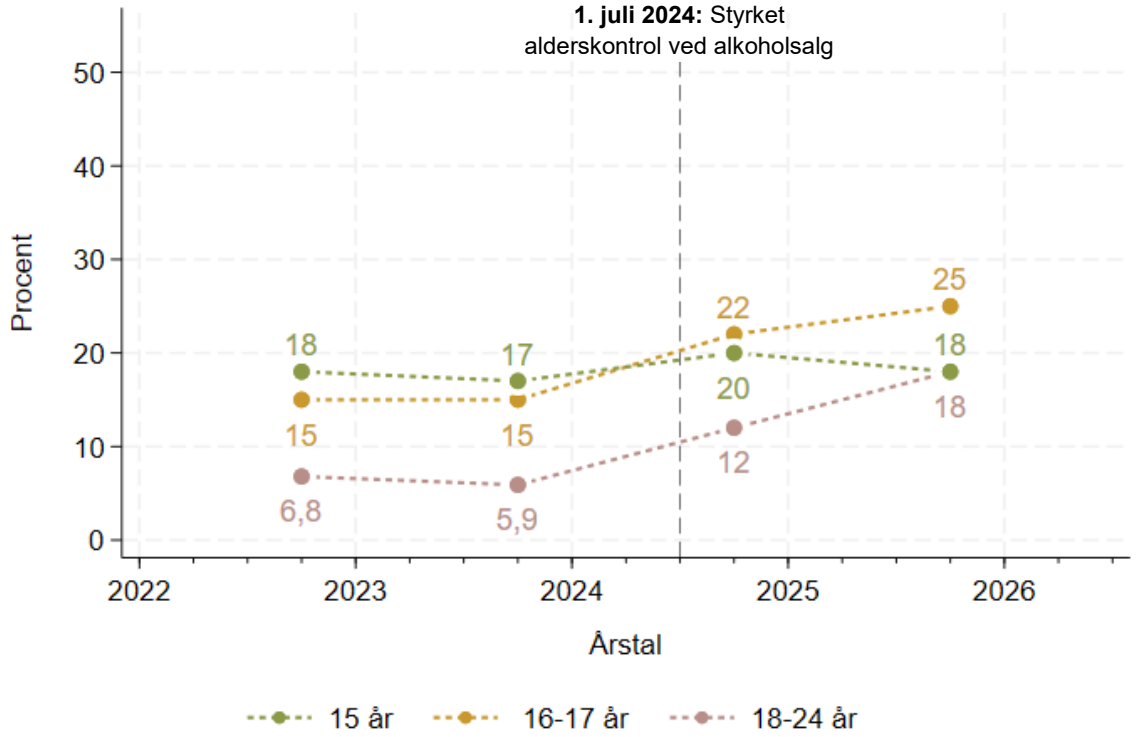
Omkring en femtedel af de unge har inden for det seneste år altid eller ofte oplevet ID-kontrol ved køb af alkohol i en kiosk eller på en tankstation (19 %) (Tabel 6.2). En lidt større andel kvinder end mænd angiver at have oplevet ID-kontrol. Blandt de 15-årige angiver omkring hver femte (18 %), at de altid eller ofte har oplevet ID-kontrol, mens andelen blandt de 16-17-årige er større (25 %). Blandt de 18-24-årige ligger andelen på samme niveau som blandt de 15-årige (18 %)

Tabel 6.2. Svarfordeling for spørgsmål om oplevet ID-kontrol ved køb af alkohol i en kiosk/tankstation inden for det seneste år, opdelt på køn og alder

	Total	Mænd	Kvinder	15 år	16-17 år	18-24 år
	n = 6.390	n = 2.980	n = 3.410	n = 108	n = 945	n = 5.337
Altid/ofte	19 %	18 %	20 %	18 %	25 %	18 %
Nogle gange	18 %	16 %	19 %	22 %	24 %	17 %
Sjældent	25 %	25 %	25 %	23 %	25 %	25 %
Aldrig	39 %	41 %	35 %	37 %	26 %	41 %

Blandt de 16-17-årige og 18-24-årige angiver en større andel unge i 2025, at de altid eller ofte har oplevet ID-kontrol ved køb af alkohol i en kiosk eller på en tankstation inden for det seneste år, sammenlignet med i 2022 (Figur 6.2). Stigningen fremstår særligt tydelig i perioden, der tidsmæssigt falder sammen med indførelsen af styrket alderskontrol (per 1. juli 2024).

Figur 6.2. Andel, der altid/ofte har oplevet ID-kontrol ved køb af alkohol i en kiosk eller tankstation inden for det seneste år (2022-2025), opdelt på alder

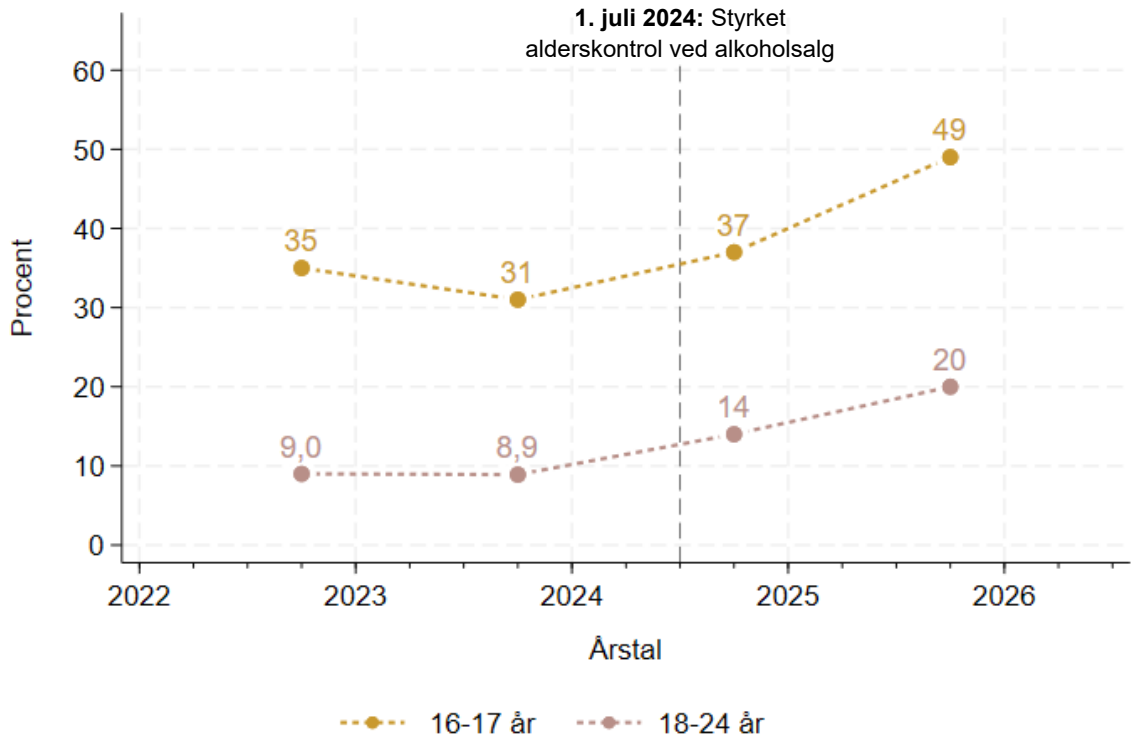
Omkring en femtedel af de unge (21 %) angiver, at de inden for det sidste år altid eller ofte har oplevet ID-kontrol ved køb af alkohol i en vin- og spiritusforhandler (Tabel 6.3). Samtidig angiver knap halvdelen, at de aldrig har oplevet ID-kontrol (48 %). Andelen, der altid eller ofte har oplevet ID-kontrol, er større blandt de 16-17-årige end blandt de 18-24-årige (49 % vs. 20 %).

Tabel 6.3. Svarfordeling for spørgsmål om oplevet ID-kontrol ved køb af alkohol i en vin- og spiritusforhandler inden for det seneste år, opdelt på køn og alder

	Total	Mænd	Kvinder	15 år	16-17 år	18-24 år
	n = 3.744	n = 1.858	n = 1.886	n = 14	n = 196	n = 3.534
Altid/ofte	21 %	20 %	22 %	n/a	49 %	20 %
Nogle gange	12 %	11 %	14 %	n/a	17 %	12 %
Sjældent	18 %	18 %	19 %	n/a	15 %	19 %
Aldrig	48 %	51 %	44 %	n/a	19 %	50 %

På tværs af aldersgrupperne angiver en større andel unge i 2025, at de inden for det seneste år altid eller ofte har oplevet ID-kontrol ved køb af alkohol i en vin- og spiritusforhandler, sammenlignet med i 2022 (Figur 6.3). Blandt de 16-17-årige er andelen steget fra 35 % til 49 %, mens andelen blandt de 18-24-årige er steget fra 9,0 % til 20 %. Stigningen ses tidsmæssigt ved de målinger, der ligger efter indførelsen af styrket alderskontrol (per 1. juli 2024).

Figur 6.3. Andel, der altid/ofte har oplevet ID-kontrol ved køb af alkohol i en vin- og spiritusforhandler inden for det seneste år (2022-2025), opdelt på alder

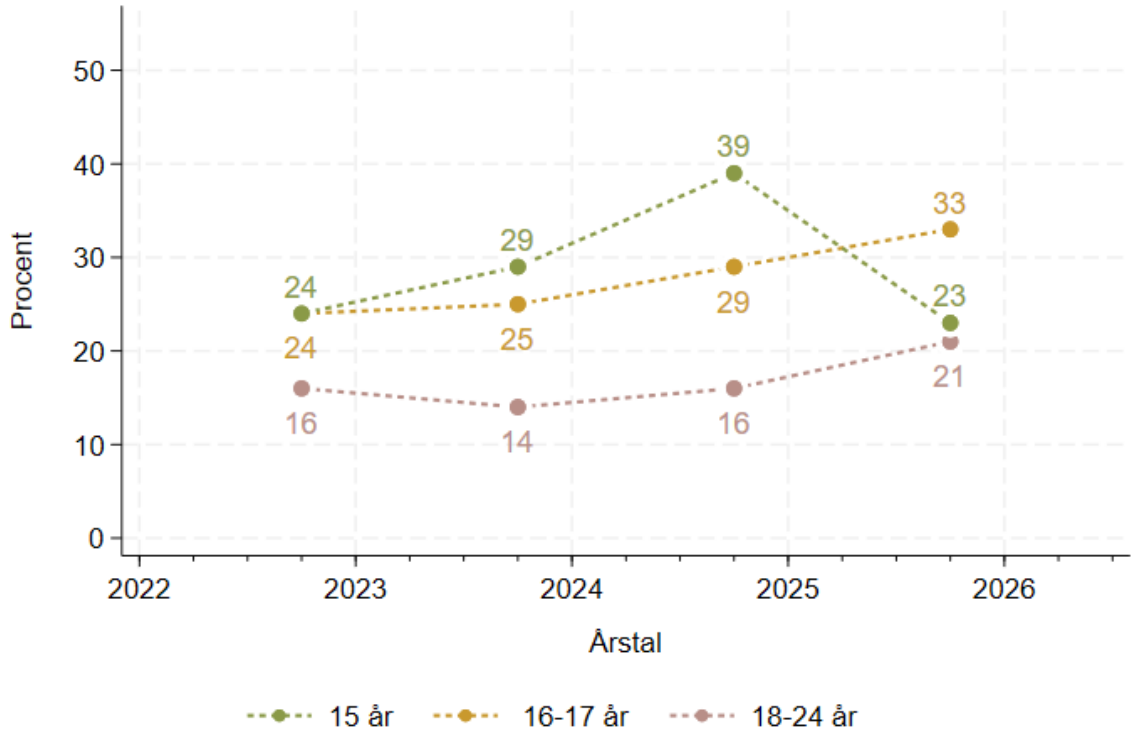
Omkring en femtedel af de unge er inden for det seneste år altid eller ofte blevet bedt om at vise ID ved køb af alkohol på en bar, café, restaurant eller natklub (22 %) (Tabel 6.4). Andelen er størst blandt de 16-17-årige (33 %) og omtrent ens blandt de 15-årige (23 %) og 18-24-årige (21 %).

Tabel 6.4. Svarfordeling for spørgsmål om oplevet ID-kontrol ved køb af alkohol på en bar, café, restaurant eller natklub inden for det seneste år, opdelt på køn og alder

	Total	Mænd	Kvinder	15 år	16-17 år	18-24 år
	n = 8.493	n = 3.660	n = 4.833	n = 106	n = 1.060	n = 7.327
Altid/ofte	22 %	23 %	21 %	23 %	33 %	21 %
Nogle gange	15 %	14 %	16 %	21 %	20 %	14 %
Sjældent	20 %	18 %	22 %	16 %	17 %	21 %
Aldrig	43 %	45 %	42 %	40 %	30 %	45 %

Blandt de 16-17-årige og 18-24-årige er andelen, der altid eller ofte har oplevet ID-kontrol ved køb af alkohol på en bar, café, restaurant eller natklub inden for det seneste år, større i 2025 end i 2022 (Figur 6.4). For de 15-årige ses en stigning frem til målingen i 2024 (fra 24 % til 39 %), hvorefter andelen falder igen ved den sidste måling i 2025 (fra 39 % til 23 %).

Figur 6.4. Andel, der altid/ofte har oplevet ID-kontrol ved køb af alkohol på en bar, café, restaurant eller natklub inden for det seneste år (2022-2025), opdelt på alder

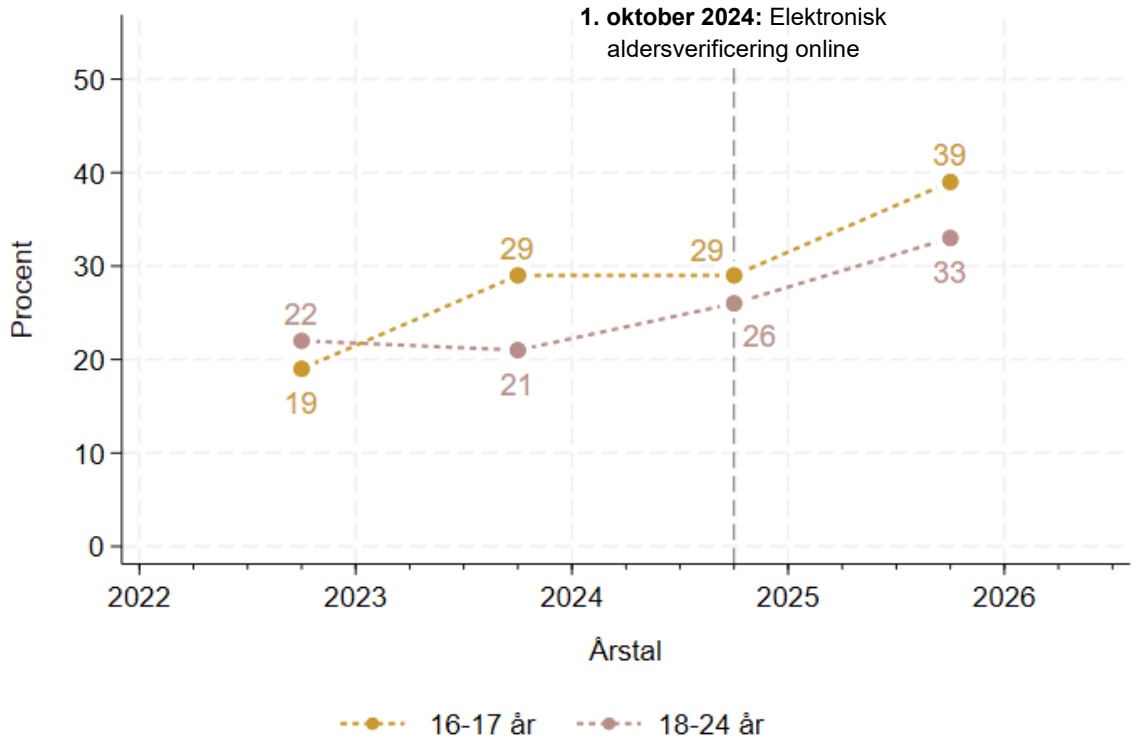
En tredjedel af de unge har inden for det seneste år altid eller ofte oplevet ID-kontrol ved køb af alkohol online (33 %) (Tabel 6.5). Andelen er større blandt de 16-17-årige (39 %) end blandt de 18-24-årige (33 %).

Tabel 6.5. Svarfordeling for spørgsmål om oplevet ID-kontrol ved køb af alkohol online inden for det seneste år, opdelt på køn og alder

	Total	Mænd	Kvinder	15 år	16-17 år	18-24 år
	n = 1.426	n = 848	n = 578	n = 25	n = 139	n = 1.262
Altid/ofte	33 %	36 %	29 %	n/a	39 %	33 %
Nogle gange	11 %	10 %	13 %	n/a	14 %	10 %
Sjældent	11 %	10 %	13 %	n/a	12 %	11 %
Aldrig	45 %	44 %	46 %	n/a	35 %	46 %

På tværs af aldersgrupper angiver en større andel unge i 2025 altid eller ofte at have oplevet ID-kontrol ved onlinekøb af alkohol inden for det seneste år sammenlignet med 2022 (Figur 6.5). Blandt de 16-17-årige er andelen mere end fordoblet (fra 19 % i 2022 til 39 % i 2025).

Figur 6.5. Andel, der altid/ofte har oplevet ID-kontrol ved køb af alkohol online inden for det seneste år (2022-2025), opdelt på alder

I alt angiver 8,5 % af de 15-17-årige, der har købt alkohol, at de inden for det seneste år har anvendt falsk ID til at købe alkohol, som de ikke var gamle nok til selv at købe lovligt (Tabel 6.6). Der ses ingen tydelige forskelle mellem de 15-årige og 16-17-årige.

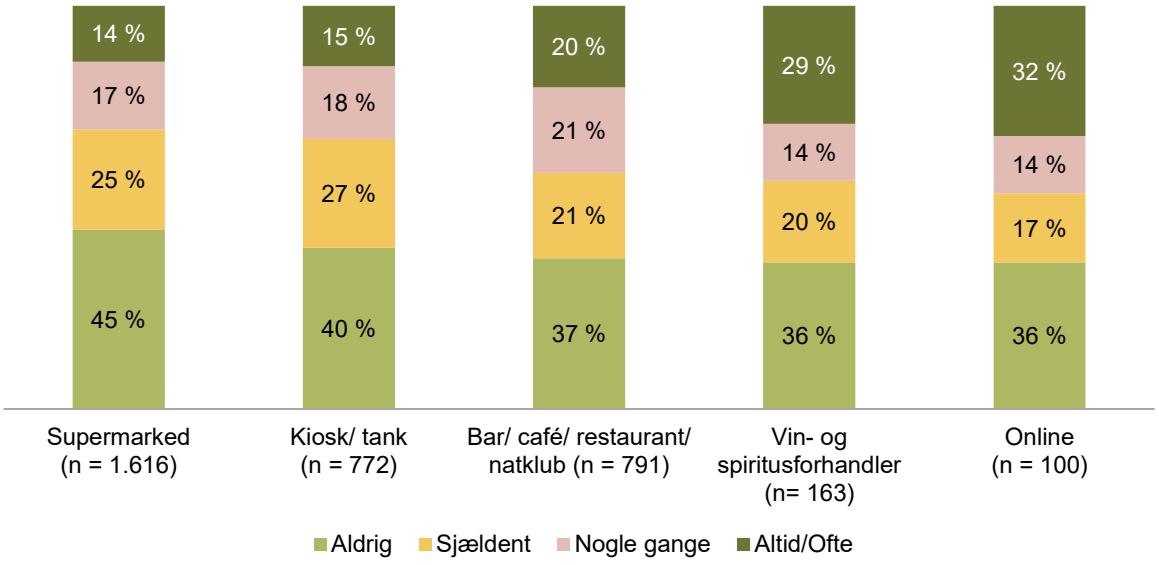
Tabel 6.6. Andel, der inden for det seneste år har brugt falsk ID til at købe alkohol, som de ikke var gammel nok til selv at købe lovligt, opdelt på alder

	Total	**15 år**	**16-17 år**
	n = 2.124	n = 245	n = 1.879
Ja	8,5 %	7,9 %	8,6 %
Nej	92 %	92 %	91 %

Afvisning på grund af manglende ID

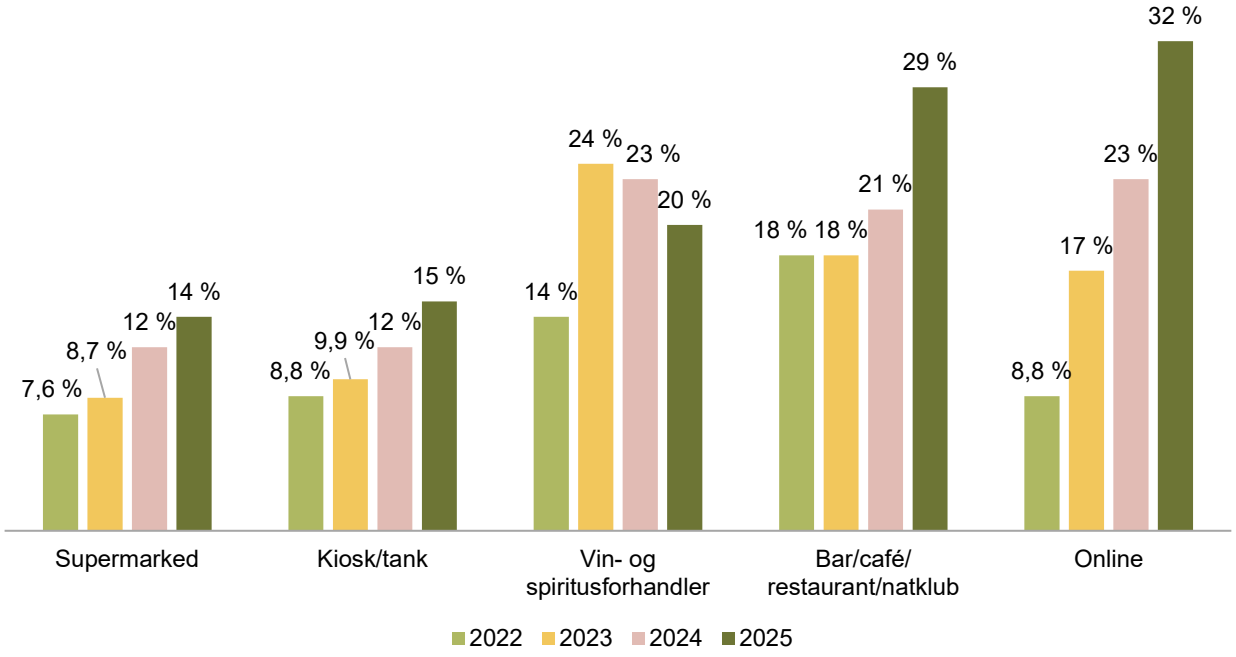
Unge, der har oplevet ID-kontrol ved køb af alkohol, er blevet spurgt, om de inden for det seneste år også har oplevet at blive afvist på grund af manglende gyldigt ID (Figur 6.6). Blandt de 15-17-årige er andelen, der angiver altid eller ofte at være blevet afvist, størst ved forsøg på køb online (32 %) og mindst ved køb i et supermarked (14 %).

Figur 6.6. Svarfordeling for spørgsmål om oplevet afvisning ved køb af alkohol på grund af manglende gyldigt ID inden for det seneste år, blandt 15-17-årige, opdelt på salgssted

Generelt oplever en større andel af de 15-17-årige i 2025, at de inden for det seneste år altid eller ofte er blevet afvist på grund af manglende gyldigt ID, sammenlignet med i 2022 (Figur 6.7). Der ses stigninger i andelen, der er blevet afvist i et supermarked (fra 7,6 % til 14 %), i en kiosk eller på en tankstation (fra 8,8 % til 15 %), på en bar, café, restaurant eller natklub (fra 18 % til 29 %) samt ved onlinekøb (fra 8,8 % til 32 %). For vin- og spiritusforhandlere ses en stigning fra 2022 til 2023 (fra 14 % til 24 %), hvorefter andelen falder frem mod 2025 (fra 24 % til 20 %).

Figur 6.7. Andel, der altid/ofte har oplevet afvisning ved køb af alkohol på grund af manglende gyldigt ID inden for det seneste år (2022-2025), blandt 15-17-årige unge, opdelt på salgssted

I alt angiver 15 % af de 15-17-årige, at de inden for det seneste år er blevet afvist i at købe alkohol efter klokken 22, fordi de ikke kunne fremvise gyldigt ID (Tabel 6.7). Det gælder både unge, der har forsøgt at købe alkohol i et supermarked og i en kiosk eller på en tankstation. Andelen, der er blevet afvist, er større blandt de 15-årige end blandt de 16-17-årige, særligt ved køb i en kiosk eller på en tankstation.

Tabel 6.7. Andel, der inden for det seneste år er blevet afvist i at købe alkohol, fordi de ikke kunne fremvise gyldigt ID efter kl. 22 i et supermarked og i en kiosk/tankstation, opdelt på alder

	Total	**15 år**	**16-17 år**
	n = 1.600*	n = 1.466*	n = 134*
Supermarked			
Ja	15 %	18 %	14 %
Nej	33 %	30 %	33 %
Har ikke forsøgt	53 %	53 %	53 %
Kiosk/tankstation			
Ja	15 %	22 %	14 %
Nej	38 %	27 %	39 %
Har ikke forsøgt	47 %	51 %	47 %

**Antallet af respondenter, der har angivet et svar ved 'Supermarked'.*

Køb i beruset tilstand

Unge, der har købt alkohol, er blevet spurgt, om de inden for det seneste år har forsøgt at købe alkohol, mens de var synligt berusede (Tabel 6.8). Størstedelen af de unge angiver at have forsøgt at købe alkohol i beruset tilstand på en bar, café, restaurant eller natklub (53 %), mens den mindste andel har forsøgt det i en vin- og spiritusforhandler (4,9 %). På tværs af salgsstederne har en større andel blandt mænd end blandt kvinder forsøgt at købe alkohol i beruset tilstand. Der ses også aldersforskelle, hvor andelen, der har forsøgt at købe alkohol i beruset tilstand, generelt er størst blandt de 16-17-årige. På bar, café, restaurant eller natklub er andelen dog størst blandt de 18-24-årige (56 %).

Tabel 6.8. Andel, der inden for det seneste år har forsøgt at købe alkohol, mens de var synligt berusede, opdelt på køn og alder

	Total	**Mænd**	**Kvinder**	**15 år**	**16-17 år**	**18-24 år**
	n = 9.708*	n = 4.182*	n = 5.526*	n = 201*	n = 1.800*	n = 7.071*
Supermarked	23 %	29 %	18 %	28 %	31 %	22 %
Kiosk/tankstation	23 %	28 %	16 %	23 %	31 %	21 %
Vin- og spiritusforhandler	4,9 %	6,9 %	2,3 %	9,4 %	14 %	4,4 %
Bar/café/restaurant/natklub	53 %	59 %	47 %	16 %	36 %	56 %

**Antallet af respondenter, der har angivet et svar ved 'Supermarked'.*

Unge, der har forsøgt at købe alkohol i synligt beruset tilstand, er yderligere blevet spurgt, om de inden for det seneste år er blevet afvist af denne årsag (Tabel 6.9). Andelen, der har oplevet at blive afvist på grund af synlig beruselse, er størst i vin- og spiritusforhandlere (14 %) og mindst på barer, caféer, restauranter eller natklubber (3,2 %).

Tabel 6.9. Andel, der inden for det seneste år er blevet afvist i at købe alkohol, fordi de var synligt berusede (15-24 år), opdelt på salgssted

	Total
	n = 2.217*
Supermarked*	4,5 %
Kiosk/tankstation	5,3 %
Vin- og spiritusforhandler	14 %
Bar/café/restaurant/natklub	3,2 %

**Antallet af respondenter, der har angivet et svar ved 'Supermarked'.*

7 Alkohol på uddannelser

Hovedfund: Alkoholindtaget ved skole- og uddannelsesfester varierer på tværs af uddannelsessted og er generelt set højest på ungdomsuddannelser. Samtidig oplever en stor andel unge, at alkohol spiller en central rolle ved sociale arrangementer på både ungdomsuddannelser og videregående uddannelser.

Uddannelsesinstitutioner er en vigtig potentiel forebyggelsesarena, da mange unge tilbringer en stor del af deres hverdag her, og alkoholforbruget ofte stiger ved overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse (15, 20). I forebyggelsesplanen for tobak, nikotin og alkohol målrettet børn og unge opfordres efterskoler, ungdomsuddannelser og den forberedende grunduddannelse til at implementere en alkoholpolitik (10). Kapitlet belyser følgende temaer: 1) alkohol til fest i grundskole, 2) alkohol til fest på ungdomsuddannelser, 3) alkohol til fest på videregående uddannelser, 4) alkoholsalg til fester, 5) alkoholpolitik, og 6) oplevelse af festkulturen.

Alkohol til fest i grundskole

I alt angiver 34 % af unge i grundskolen og 10. klasse samt 60 % af unge på efterskoler, at de har været til fest på skolen. Blandt disse oplyser henholdsvis 21 % og 69 %, at de har drukket alkohol i forbindelse med festen. Blandt unge, der drikker alkohol og har været til skolefest, er det gennemsnitlige alkoholindtag højere på efterskoler end i grundskolen og 10. klasse (Tabel 7.1). For begge uddannelsestyper indtages alkohol primært under festen på skolen og i mindre omfang før og efter. Mænd har generelt set et højere alkoholindtag end kvinder både før, under og efter festen.

Tabel 7.1. Gennemsnitligt alkoholindtag i forbindelse med fest på skolen blandt unge, som drikker alkohol, målt i antal genstande, opdelt på køn og indtag i løbet af aftenen

	Totalt i løbet af aftenen*	Før festen på skolen[1]	På skolen	Efter festen på skolen[2]
Grundskole/10. klasse				
Mænd (n = 72)	4,4	1,0	1,5	1,9
Kvinder (n = 121)	2,4	0,8	0,6	1,0
Efterskole				
Mænd (n = 110)	9,1	1,8	4,9	2,8
Kvinder (n = 102)	6,4	0,7	4,0	1,7

**Totalen er trunkeret til højst 40 genstande. Derfor kan totalen afvige fra summen af alkoholindtag før, under og efter skolefesten.*
[1]For eksempel til forfest eller opvarmning
[2]For eksempel til efterfest eller i byen

Alkohol til fest på ungdomsuddannelser

Blandt unge på ungdomsuddannelser angiver 88 % på gymnasiale uddannelser (STX, HHX, HTX og HF), at de har været til fest på skolen. Andelen er således større end blandt unge på henholdsvis erhvervsuddannelser (45 %) og på FGU og STU (40 %). Blandt unge, der drikker alkohol og har været til skolefest, er det gennemsnitlige alkoholindtag højest blandt mænd på gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelser (Tabel 7.2). Det ses generelt, at mænd har et større alkoholindtag end kvinder både før, under og efter festen på skolen. Unge på gymnasiale uddannelser drikker flest genstande før festen på skolen (henholdsvis 5,0 og 4,5 genstande blandt mænd og kvinder), mens unge på erhvervsuddannelser (henholdsvis 4,6 og 3,2 genstande blandt mænd og kvinder) samt på FGU og STU (henholdsvis 3,5 og 2,6 genstande blandt mænd og kvinder) drikker flest genstande til festen på skolen.

Tabel 7.2. Gennemsnitligt alkoholindtag i forbindelse med fest på skolen blandt unge på ungdomsuddannelser, som drikker alkohol, målt i antal genstande, opdelt på køn og indtag i løbet af aftenen

	Totalt i løbet af aftenen*	Før festen på skolen[1]	På skolen	Efter festen på skolen[2]
Gymnasiale uddannelser (STX, HHX, HTX og HF)				
Mænd (n = 959)	10,0	5,0	3,4	1,7
Kvinder (n = 1.519)	7,8	4,5	2,3	1,0
Erhvervsuddannelser (inkl. EUX)				
Mænd (n = 249)	11,1	3,3	4,6	3,3
Kvinder (n = 114)	6,7	1,9	3,2	1,5
FGU/STU				
Mænd (n = 37)	6,7	1,6	3,5	1,6
Kvinder (n = 19)	5,2	1,0	2,6	1,6

**Totalen er trunkeret til højst 40 genstande. Derfor kan totalen afvige fra summen af alkoholindtag før, under og efter skolefesten.*
[1]For eksempel til forfest eller opvarmning
[2]For eksempel til efterfest eller i byen

Alkohol til fest på videregående uddannelser

Blandt unge på videregående uddannelser angiver 85 %, at de har været til fredagsbar eller fest på uddannelsesstedet. I løbet af en fredagsbar eller fest drikker mænd i gennemsnit flere genstande end kvinder (8,2 vs. 5,8 genstande) (Tabel 7.3). Mænd har et højere alkoholindtag end kvinder både før, under og efter fredagsbaren eller festen.

Tabel 7.3. Gennemsnitligt alkoholindtag i forbindelse med fredagsbar eller fest på uddannelsen blandt unge på videregående uddannelser, som drikker alkohol, målt i antal genstande, opdelt på køn og indtag i løbet af aftenen

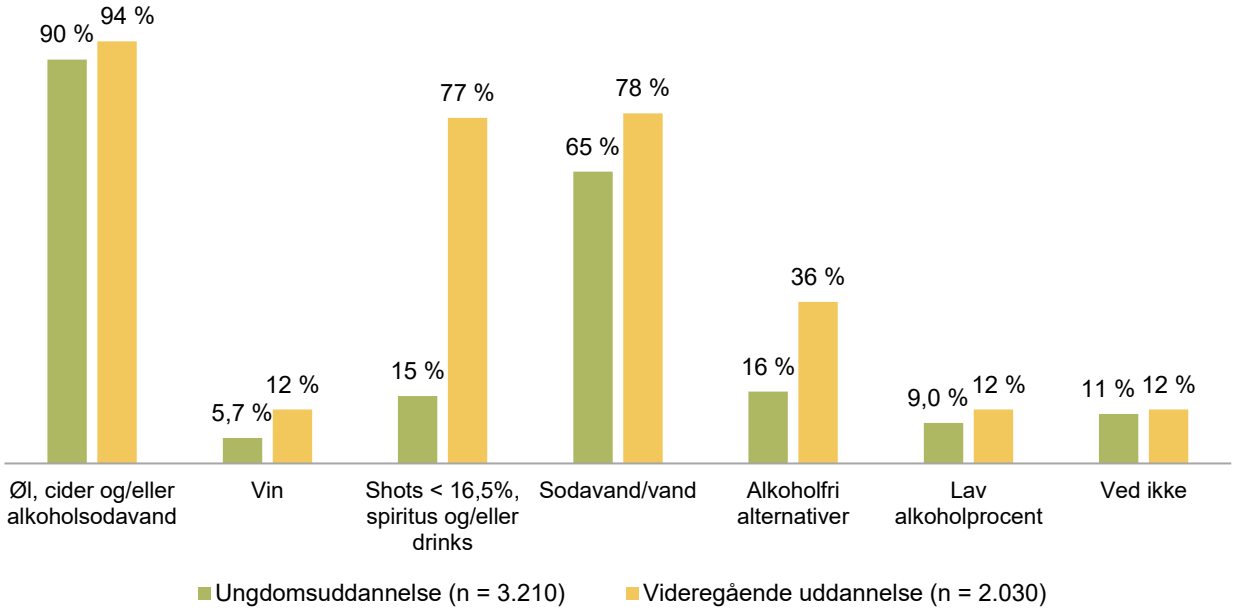
	Totalt i løbet af aftenen*	Før festen på skolen[1]	På skolen	Efter festen på skolen[2]
Mænd (n = 923)	8,2	2,3	4,4	1,5
Kvinder (n = 1.497)	5,8	2,0	3,0	0,8

**Totalen er trunkeret til højst 40 genstande. Derfor kan totalen afvige fra summen af alkoholindtag før, under og efter skolefesten.*
[1]For eksempel til forfest eller opvarmning
[2]For eksempel til efterfest eller i byen.

Alkoholsalg til fester

Unge på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser, som har deltaget i fester på deres uddannelsessted, er også blevet spurgt om, hvilke typer alkohol der kan købes til festerne (Figur 7.1). Størstedelen af de unge på både ungdomsuddannelser (90 %) og videregående uddannelser (94 %) angiver, at de kan købe øl, cider og/eller alkoholsodavand. Unge på videregående uddannelser oplever i højere grad end unge på ungdomsuddannelser, at de kan købe shots under 16,5 % alkohol, stærk spiritus og/eller drinks (77 % vs. 15 %). Derudover angiver en større andel unge på videregående uddannelser end på ungdomsuddannelser, at der kan købes sodavand og vand (78 % vs. 65 %) samt alkoholfri alternativer (35 % vs. 16 %). Bilag 7 viser resultaterne, hvor de samlede kategorier er opdelt på hver enkelt type alkohol.

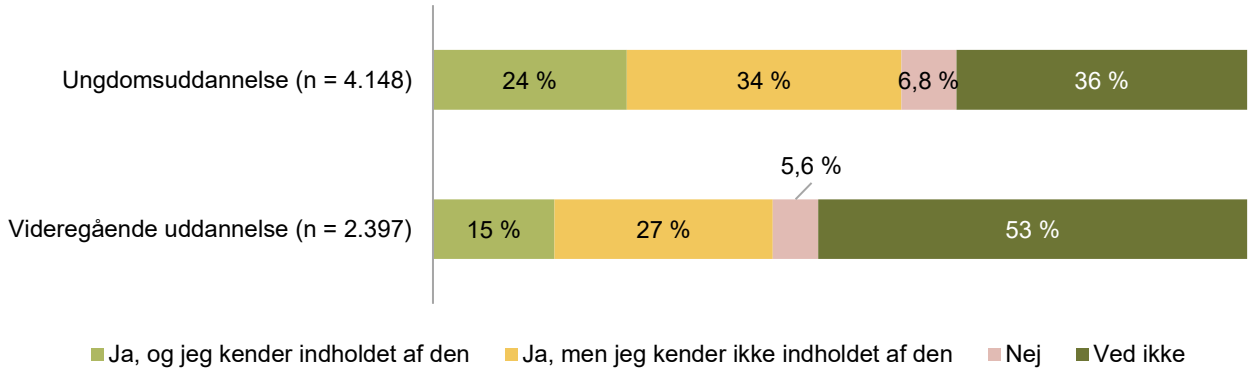
Figur 7.1. Typer alkohol, som unge angiver sælges til fester og fredagsbarer på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser

Alkoholpolitik

Unge på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser er blevet spurgt, om deres uddannelsessted har en alkoholpolitik, og om de kender til indholdet af den (Figur 7.2). På ungdomsuddannelser kender omkring en fjerdedel af de unge indholdet af alkoholpolitikken (24 %), mens omkring en tredjedel ikke kender til den (34 %). På videregående uddannelser er kendskabet mindre. Her kender omkring hver syvende indholdet af uddannelsesstedets alkoholpolitik (15 %).

Figur 7.2. Kendskab til alkoholpolitik blandt unge på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser

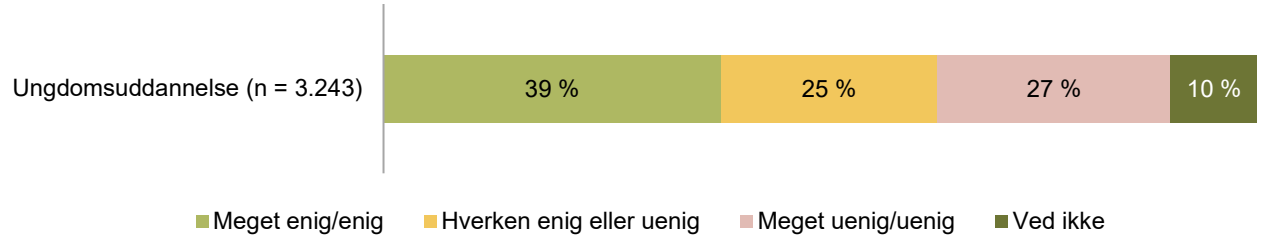

Oplevelse af festkulturen

Unge på både ungdomsuddannelser og videregående uddannelser er blevet bedt om at tage stilling til, hvor enige de er i en række udsagn om alkoholkulturen på deres uddannelsessted (Figur 7.3-7.10).

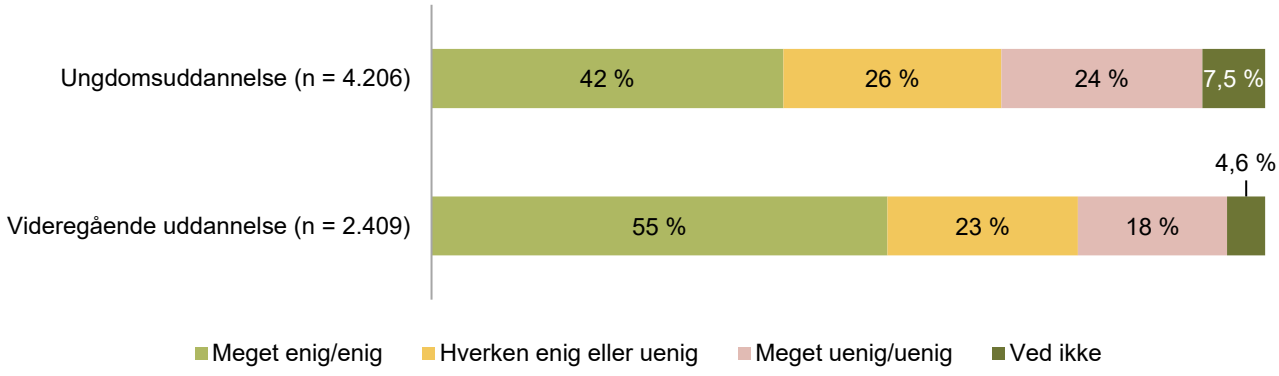
Blandt unge på ungdomsuddannelser er omkring 4 ud af 10 meget enige eller enige i, at elever sendes hjem, hvis de møder op synligt berusede til en fest (39 %), mens omkring hver fjerde er meget uenige eller uenige i udsagnet (27 %) (Figur 7.3).

Figur 7.3. Svarfordeling for udsagnet '*Elever sendes hjem, hvis de møder op eller optræder synligt berusede til en fest*' blandt unge på ungdomsuddannelser

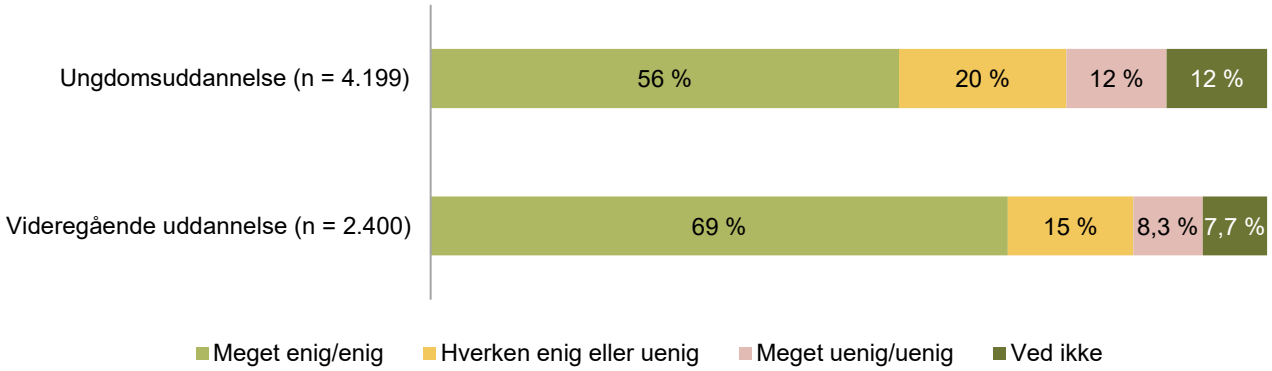
Blandt unge på videregående uddannelser er et flertal enige i, at invitationer til fester opfordrer til druk (55 %), mens den tilsvarende andel blandt unge på ungdomsuddannelser er mindre (42 %) (Figur 7.4). Omvendt er en større andel af unge på ungdomsuddannelser meget uenige eller uenige i udsagnet sammenlignet med unge på videregående uddannelser (24 % vs. 18 %).

Figur 7.4. Svarfordeling for udsagnet '*Invitationer til fester opfordrer til druk*' blandt unge på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser

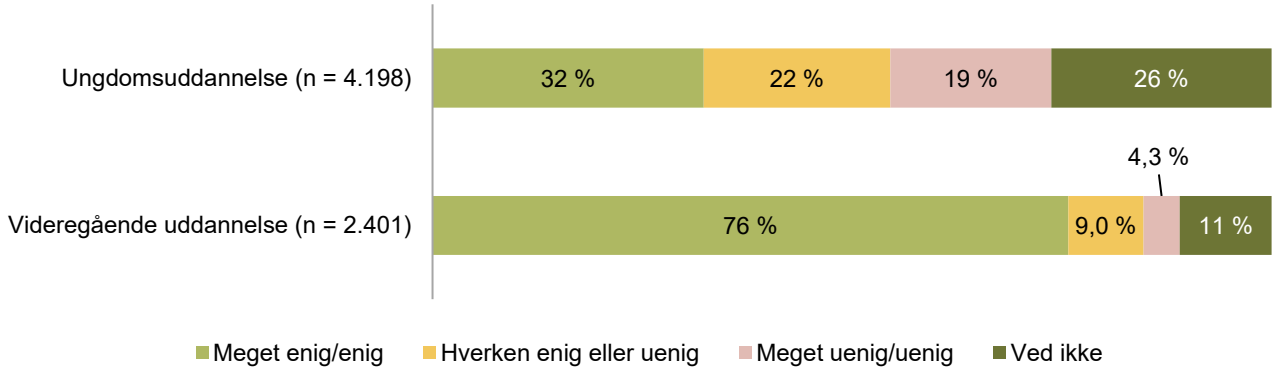
Blandt unge på ungdomsuddannelser er lidt over halvdelen meget enige eller enige i, at der leges druklege til fester og caféer (56 %) (Figur 7.5). På videregående uddannelser er andelen endnu større, idet næsten 7 ud af 10 er meget enige eller enige i udsagnet (69 %). Andelen af unge, der er meget uenige eller uenige, er 12 % på ungdomsuddannelser og 8,3 % på videregående uddannelser.

Figur 7.5. Svarfordeling for udsagnet '*Til fester og caféer bliver der leget druklege*' blandt unge på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser

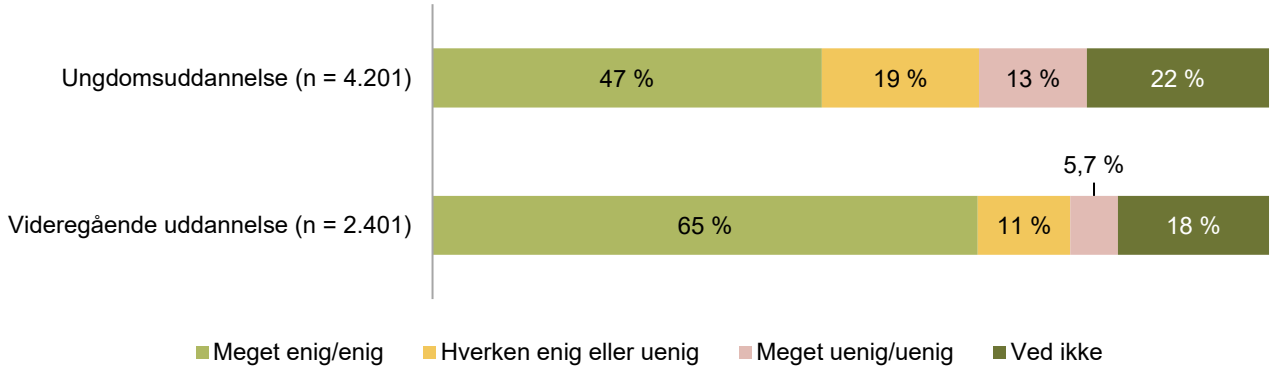
Omkring 3 ud af 4 unge på videregående uddannelser er meget enige eller enige i, at de fleste drikker alkohol på introture og rusture (76 %), mens andelen er mindre blandt unge på ungdomsuddannelser (32 %) (Figur 7.6). Omvendt er andelen, der er meget uenige eller uenige, større blandt unge på ungdomsuddannelser end blandt unge på videregående uddannelser (19 % vs. 4,3 %).

Figur 7.6. Svarfordeling for udsagnet '*De fleste drikker alkohol på introture/rusture*' blandt unge på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser

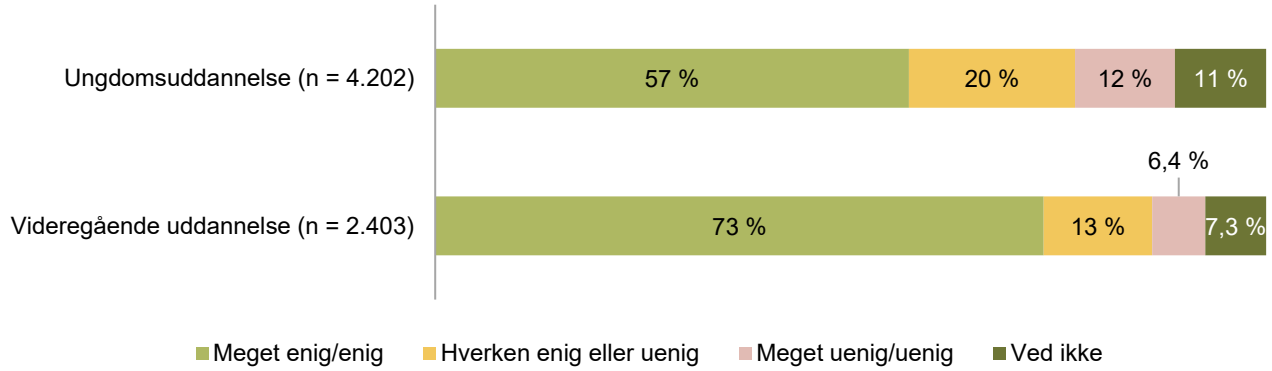
På videregående uddannelser er et flertal meget enige eller enige i udsagnet '*De fleste drikker alkohol på studieture'* (65 %), mens det gælder knap halvdelen af unge på ungdomsuddannelser (47 %) (Figur 7.7). Omvendt er andelen, der er meget uenige eller uenige i udsagnet, større blandt unge på ungdomsuddannelser end blandt unge på videregående uddannelser (13 % vs. 5,7 %).

Figur 7.7. Svarfordeling for udsagnet '*De fleste drikker alkohol på studieture*' blandt unge på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser

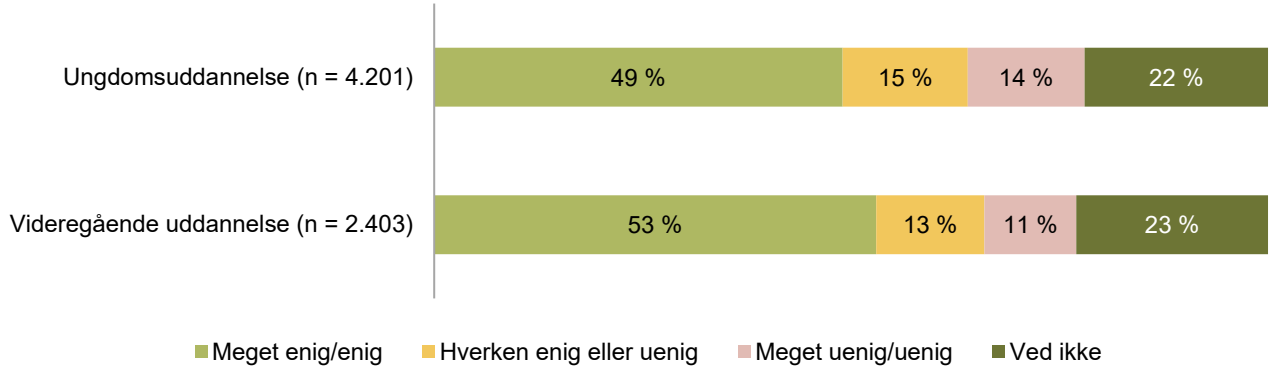
Blandt unge på ungdomsuddannelser er over halvdelen meget enige eller enige i, at der sælges alkohol til størstedelen af de sociale arrangementer (57 %) (Figur 7.8). På videregående uddannelser er andelen større, idet det gælder knap 3 ud af 4 unge (73 %). Omvendt er andelen, der er meget uenige eller uenige, større på ungdomsuddannelser (12 %) end på videregående uddannelser (6,4 %).

Figur 7.8. Svarfordeling for udsagnet '*Der sælges alkohol til størstedelen af de sociale arrangementer*' blandt unge på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser

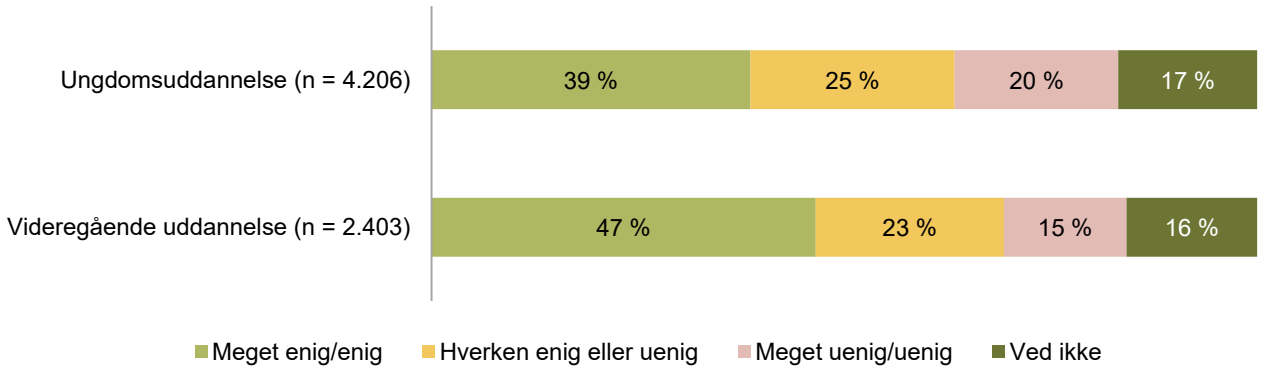
På både ungdomsuddannelser (49 %) og videregående uddannelser (53 %) er knap halvdelen enige i, at det er let at få gratis vand i baren til fester og caféer (Figur 7.9). Andelen af unge, der er meget uenige eller uenige i udsagnet, er 14 % blandt unge på ungdomsuddannelser og 11 % blandt unge på videregående uddannelser.

Figur 7.9. Svarfordeling for udsagnet '*Det er let at få gratis vand i baren til fester/caféer*' blandt unge på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser

En lidt større andel unge på videregående uddannelser end på ungdomsuddannelser er meget enige eller enige i, at det er sjovt at deltage i fester og caféer uden at drikke alkohol (47 % vs. 39 %) (Figur 7.10*)*. Omvendt er hver femte ung på ungdomsuddannelser meget uenig eller uenig i udsagnet (20 %), mens den tilsvarende andel er 15 % blandt unge på videregående uddannelser.

Figur 7.10. Svarfordeling for udsagnet '*Det er sjovt at deltage til fester/caféer, selvom man ikke drikker alkohol*' blandt unge på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser

8 Holdninger til alkohol og drikkepres

Hovedfund: Unge udtrykker forskellige holdninger til alkohol; der er både negative holdninger til fuldskab og oplevelser af at stå uden for, hvis man ikke drikker. Hver femte ung (20 %) drikker ofte eller nogle gange mere, end de har lyst til, fordi de oplever et forventningspres.

Alkohol spiller en central rolle i mange unges sociale liv i Danmark og forbindes ofte med positive oplevelser og fællesskaber (3, 9). Samtidig oplever nogle unge, at det kan være svært at være en del af fællesskabet, hvis man ikke drikker alkohol eller ikke har lyst til at drikke sig fuld. I forebyggelsesplanen for tobak, nikotin og alkohol målrettet børn og unge indgår en indsats i perioden fra 2025 til 2028, hvor der afsættes midler til at understøtte alkoholfri fællesskaber for unge (10). Kapitlet belyser følgende temaer: 1) holdninger til alkoholforbrug, og 2) oplevet drikkepres.

Holdninger til alkoholforbrug

De unge er blevet bedt om at tage stilling til en række udsagn angående holdninger til alkoholforbrug (Tabel 8.1-8.5).

Over halvdelen af de unge er meget enige eller enige i, at det er utjekket at drikke sig meget fuld (56 %) (Tabel 8.1). Andelen er større blandt de 18-24-årige (60 %) end blandt de 15-årige (49 %) og 16-17-årige (45 %). Omvendt er andelen, der er meget uenige eller uenige i udsagnet, lidt større blandt de 16-17-årige (15 %) end blandt de 15-årige (11 %) og de 18-24-årige (10 %).

Tabel 8.1. Svarfordeling for udsagnet '*Det er utjekket at drikke sig meget fuld*', opdelt på køn og alder

	Total	**Mænd**	**Kvinder**	**15 år**	**16-17 år**	**18-24 år**
	n = 11.599	n = 5.132	n = 6.467	n = 932	n = 2.366	n = 8.301
Meget enig/enig	56 %	55 %	58 %	49 %	45 %	60 %
Hverken enig eller uenig	27 %	27 %	28 %	32 %	32 %	25 %
Meget uenig/uenig	11 %	12 %	9,8 %	11 %	15 %	10 %
Ved ikke	5,5 %	6,5 %	4,6 %	8,4 %	7,9 %	4,5 %

Lidt under en tredjedel af de unge er meget enige eller enige i, at dem, der ikke drikker alkohol, ofte står uden for til fester (31 %), mens en lige så stor andel er meget uenige eller uenige i udsagnet (31 %) (Tabel 8.2). En større andel blandt mænd end blandt kvinder angiver, at de er meget enige eller enige i udsagnet (34 % vs. 28 %). Blandt de 15-årige ses en større andel, der svarer 'Ved ikke' (12 %), sammenlignet med de 16-17-årige (6,8 %) og de 18-24-årige (5,8 %). Derudover ses der ingen tydelige forskelle mellem aldersgrupperne.

Tabel 8.2. Svarfordeling for udsagnet *'Dem, der ikke drikker, er ofte uden for til fester'*, opdelt på køn og alder

	Total	**Mænd**	**Kvinder**	**15 år**	**16-17 år**	**18-24 år**
	n = 11.589	n = 5.126	n = 6.631	n = 933	n = 2.363	n = 8.293
Meget enig/enig	31 %	34 %	28 %	31 %	32 %	31 %
Hverken enig eller uenig	32 %	32 %	32 %	29 %	32 %	32 %
Meget uenig/uenig	31 %	27 %	34 %	28 %	29 %	31 %
Ved ikke	6,5 %	7,7 %	5,2 %	12 %	6,8 %	5,8 %

Omkring halvdelen af de unge (52 %) er meget enige eller enige i, at fester er sjovest, når de har drukket alkohol (Tabel 8.3). Andelen er større blandt mænd (55 %) end blandt kvinder (48 %). Hver fjerde 15-årige er meget uenig eller uenig i, at fester er sjovest, når man har drukket alkohol (25 %), mens de tilsvarende andele er mindre blandt de 16-17-årige (16 %) og 18-24-årige (18 %).

Tabel 8.3. Svarfordeling for udsagnet *'Festerne er sjovest, hvis jeg har drukket'*, opdelt på køn og alder

	Total	**Mænd**	**Kvinder**	**15 år**	**16-17 år**	**18-24 år**
	n = 11.592	n = 5.127	n = 6.465	n = 93	n = 2.364	n = 8.293
Meget enig/enig	52 %	55 %	48 %	34 %	55 %	53 %
Hverken enig eller uenig	21 %	18 %	24 %	19 %	19 %	22 %
Meget uenig/uenig	18 %	16 %	21 %	25 %	16 %	18 %
Ved ikke	8,7 %	10 %	7,1 %	22 %	9,8 %	6,7 %

Lidt over halvdelen af de unge er meget uenige eller uenige i, at dem, der drikker mest alkohol til fester, også er de mest populære (53 %) (Tabel 8.4). Andelen er større blandt de 18-24-årige (58 %) end blandt de 15-årige (35 %) og de 16-17-årige (43 %). Samtidig angiver omkring hver fjerde 15-årig (23 %) og hver femte 16-17-årig (20 %), at de er meget enige eller enige i udsagnet.

Tabel 8.4. Svarfordeling for udsagnet *'De mest populære er dem, der drikker mest alkohol til fester'*, opdelt på køn og alder

	Total	Mænd	Kvinder	15 år	16-17 år	18-24 år
	n = 11.590	n = 5.124	n = 6.467	n = 933	n = 2.362	n = 8.295
Meget enig/enig	14 %	13 %	16 %	23 %	20 %	12 %
Hverken enig eller uenig	23 %	24 %	22 %	29 %	28 %	21 %
Meget uenig/uenig	53 %	52 %	54 %	35 %	43 %	58 %
Ved ikke	9,6 %	10 %	8,8 %	13 %	9,4 %	9,2 %

I alt er 44 % af de unge meget enige eller enige i, at alkohol kun bør sælges til unge, som er fyldt 18 år (Tabel 8.5). Denne andel er større blandt kvinder end blandt mænd (48 % vs. 41 %). Andelen, der er meget enige eller enige, er størst blandt de 18-24-årige (52 %), mens andelen, der er meget uenige eller uenige, er størst blandt de 15-årige (41 %) og de 17-18-årige (51 %).

Tabel 8.5. Svarfordeling for udsagnet *'Alkohol bør kun sælges til unge, som er fyldt 18 år'*, opdelt på køn og alder

	Total	Mænd	Kvinder	15 år	16-17 år	18-24 år
	n = 11.599	n = 5.132	n = 6.467	n = 935	n = 2.363	n = 8.301
Meget enig/enig	44 %	41 %	48 %	29 %	21 %	52 %
Hverken enig eller uenig	22 %	22 %	22 %	24 %	23 %	21 %
Meget uenig/uenig	29 %	33 %	25 %	41 %	51 %	21 %
Ved ikke	5,3 %	5,0 %	5,5 %	6,5 %	5,6 %	5,0 %

Drikkepres

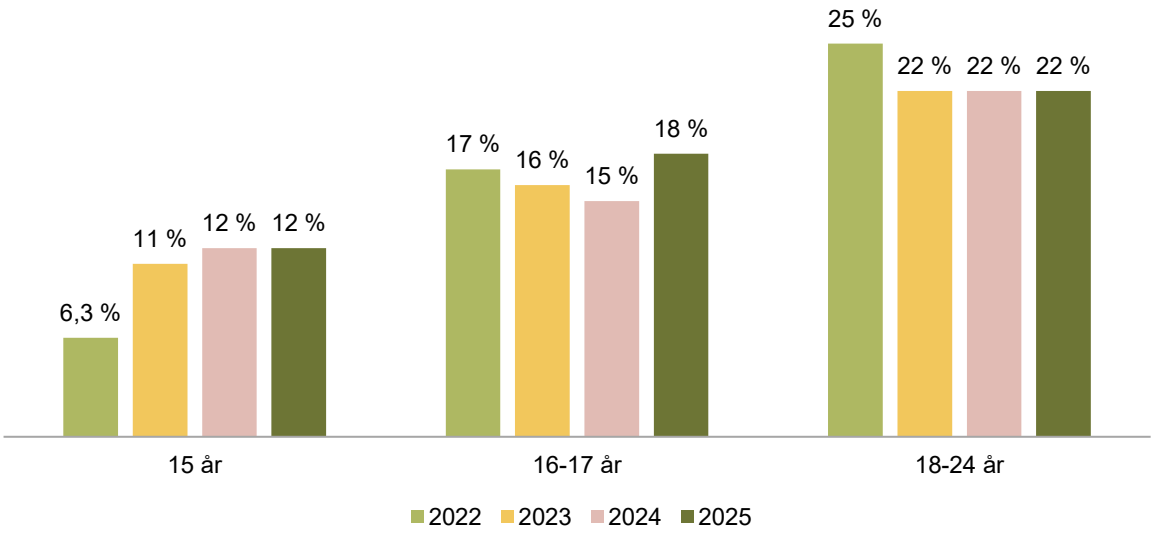
Unge, der drikker alkohol, er blevet spurgt, om de nogensinde drikker mere alkohol, end de har lyst til, fordi de føler, at det forventes (Tabel 8.6). Hver femte ung angiver, at de ofte eller nogle gange drikker mere, end de har lyst til (20 %). Andelen er større blandt de 18-24-årige (22 %) end blandt de 16-17-årige (17 %) og de 15-årige (11 %).

Tabel 8.6. Andel, der har drukket mere, end de har lyst til, fordi de føler, at det forventes, opdelt på køn og alder

	Total	**Mænd**	**Kvinder**	**15 år**	**16-17 år**	**18-24 år**
	n = 9.687	n = 4.254	n = 5.433	n = 610	n =1.957	n = 7.120
Ja, ofte/Ja, nogle gange	20 %	19 %	21 %	11 %	17 %	22 %
Nej	77 %	78 %	77 %	86 %	79 %	76 %
Ved ikke	2,4 %	2,6 %	2,3 %	3,1 %	3,4 %	2,1 %

Udviklingen i andelen, der ofte eller nogle gange drikker mere, end de har lyst til, fordi de oplever et forventningspres, varierer på tværs af aldersgrupper fra 2022 til 2025 (Figur 8.1). Blandt de 15-årige er andelen 6,3 % 2022 og 12 % i 2025. Stigningen ses primært fra 2022 til 2023, mens andelen derefter er stort set uændret frem mod 2025. For de 16-17-årige er andelen mindre i 2024 end i 2022 (fra 17 % til 15 %), men størst i 2025 (18 %). For de 18-24-årige falder andelen fra 25 % i 2022 til 22 % i 2023 og ligger derefter på et tilsvarende niveau i de efterfølgende år.

Figur 8.1. Andel, der angiver 'Ja, ofte' eller 'Ja, nogle gange' til at have drukket mere, end de har lyst til, fordi de føler, at det forventes (2022-2025), opdelt på alder

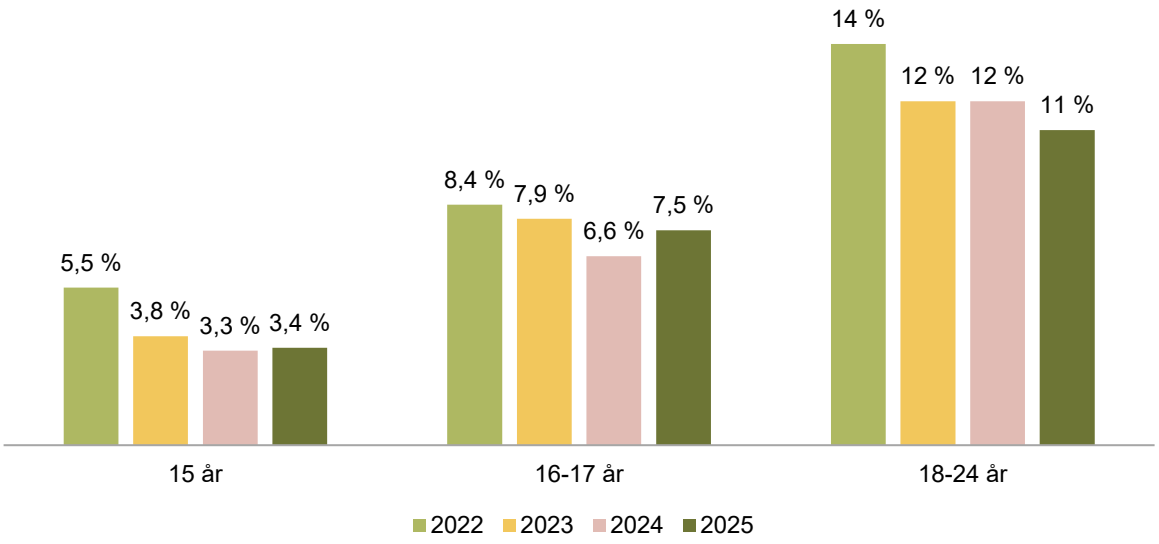
De unge er også blevet spurgt, om de har oplevet, at venner har forsøgt at få dem til at drikke alkohol, selvom de har sagt 'Nej tak' (Tabel 8.7). Samlet set har knap halvdelen af de unge ofte (10 %) eller nogle gange (36 %) oplevet, at venner har forsøgt at får dem til at drikke alkohol, selvom de har sagt 'Nej tak'. En lidt større andel blandt mænd end blandt kvinder angiver, at det ofte sker (11 % vs. 8,5 %). Desuden stiger andelen, der ofte eller nogle gange har oplevet pres fra venner, med stigende alder.

Tabel 8.7. Andel, der har oplevet, at venner har forsøgt at få dem til at drikke alkohol, selvom de har sagt 'Nej tak', opdelt på køn og alder

	Total	**Mænd**	**Kvinder**	**15 år**	**16-17 år**	**18-24 år**
	n = 11.580	n = 5.131	n = 6.449	n = 928	n = 2.360	n = 8.292
Ja, ofte	10 %	11 %	8,5 %	3,4 %	7,5 %	11 %
Ja, nogle gange	36 %	36 %	36 %	20 %	31 %	39 %
Nej	51 %	50 %	53 %	73 %	58 %,	47 %
Ved ikke	2,8 %	3,0 %	2,6 %	3,1 %	3,8 %	2,5 %

På tværs af aldersgrupper er andelen, der ofte har oplevet, at venner har forsøgt at få dem til at drikke alkohol, selvom de har sagt 'Nej tak', mindre i 2025 end i 2022 (Figur 8.2). Faldet er størst blandt de 18-24-årige, hvor andelen falder fra 14 % i 2022 til 11 % i 2025. For de 16-17-årige er andelen mindre i 2025 end i 2022 og 2023, men større end i 2024.

Figur 8.2. Andel, der ofte har oplevet, at venner har forsøgt at få dem til at drikke alkohol, selvom de har sagt 'Nej tak' (2022-2025), opdelt på alder

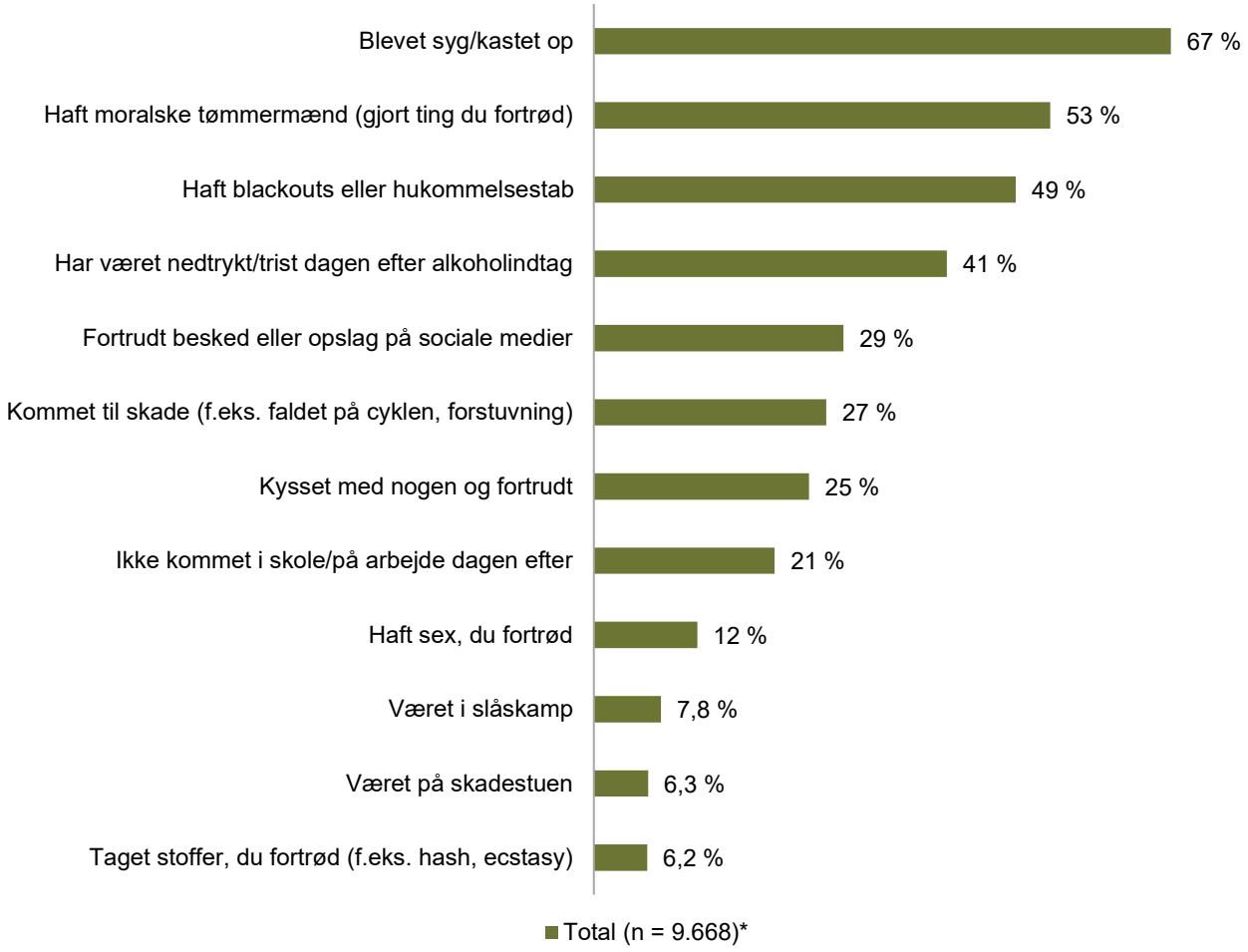
9 Negative oplevelser med alkohol

Hovedfund: Negative oplevelser i forbindelse med alkohol er udbredte blandt unge, der drikker alkohol. En stor andel unge rapporterer således negative oplevelser, såsom sygdom og opkast (67 %), moralske tømmermænd (53 %), blackouts (49 %), skader (27 %) samt skadestuebesøg (6,3 %).

Alkohol forbindes ofte med sociale fællesskaber og positive oplevelser blandt unge (3, 9). Samtidig kan alkoholindtag medføre en række negative oplevelser, både i form af fysiske, psykiske og sociale konsekvenser. Kapitlet belyser unges erfaringer med negative oplevelser i forbindelse med indtag af alkohol.

Unge, der drikker alkohol, er blevet spurgt, om de inden for det seneste år har haft negative oplevelser eller gjort noget, de efterfølgende har fortrudt som følge af alkoholindtag (Figur 9.1). Den største andel angiver at være blevet syg eller have kastet op (67 %) efter alkoholindtag inden for det seneste år. Halvdelen af de unge angiver desuden at have haft moralske tømmermænd (53 %) eller oplevet blackouts (49 %). Mere end hver fjerde er kommet til skade som følge af alkoholindtag (27 %), og 6,3 % angiver at have været på skadestuen. Der ses kønsforskelle i andelen af rapporterede negative oplevelser (Bilag 8). Således angiver en større andel blandt kvinder end blandt mænd følelsesmæssige konsekvenser, mens en større andel blandt mænd end blandt kvinder har været i slåskamp eller taget stoffer. Andelen, der har oplevet negative konsekvenser i forbindelse med alkoholindtag, stiger generelt set med stigende alder (Bilag 9).

Figur 9.1. Andel, der én eller flere gange har oplevet negative konsekvenser i forbindelse med indtag af alkohol inden for det seneste år, blandt unge, der drikker alkohol

Note: Respondenterne kunne angive flere svarmuligheder, hvorfor svarene ikke er gensidigt udelukkende.
**N er angivet for antallet, der har svaret på spørgsmålet om, hvorvidt man har oplevet 'Blevet syg/kastet op'.*

Referencer

1. ESPAD-gruppen. Hovedresultater fra Den Europæiske Rusmiddelundersøgelse (ESPAD) 2024. Lissabon: Den Europæiske Unions Narkotikaagentur; 2025.

2. Inchley J, Currie D, Budisavljevic S, Torsheim T, Jåstad A, Cosma A, et al. Spotlight on adolescent health and well-being. Findings from the 2017/2018 Health Behaviour in School-aged Children (HBSC) survey in Europe and Canada Copenhagen: WHO Regional Office for Europe; 2020.

3. Pigeaud L, Rossow I, Monshouwer K, van der Lely N. Drinking Motives Among 15-16-Year-Old School-Going Students in 16 European Countries. J Adolesc Health. 2025;76(4):734–41.

4. Anbefalinger om alkohol København: Sundhedsstyrelsen; 2025 [Tilgængelig fra: https://www.sst.dk/vidensbase/forebyggelse/alkohol/anbefalinger-om-alkohol.

5. Kruckow S, Santini ZI, Hjarnaa L, Becker U, Andersen O, Tolstrup JS. Associations between alcohol intake and hospital contacts due to alcohol and unintentional injuries in 71,025 Danish adolescents - a prospective cohort study. EClinicalMedicine. 2023;64:102187.

6. Yuen WS, Chan G, Bruno R, Clare P, Mattick R, Aiken A, et al. Adolescent Alcohol Use Trajectories: Risk Factors and Adult Outcomes. Pediatrics. 2020;146(4).

7. Rehm J, Gmel GE, Sr., Gmel G, Hasan OSM, Imtiaz S, Popova S, et al. The relationship between different dimensions of alcohol use and the burden of disease-an update. Addiction. 2017;112(6):968–1001.

8. Tapert SF, Eberson-Shumate S. Alcohol and the Adolescent Brain: What We've Learned and Where the Data Are Taking Us. Alcohol Res. 2022;42(1):07.

9. Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Socialistisk Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Det Konservative Folkeparti og Alternativet om: En forebyggelsesplan målrettet børn og unge - tobak, nikotin og alkohol København: Indenrigs- og Sundhedsministeriet; 2023.

10. Indenrigs- og sundhedsministeriet. 30 initiativer skal beskytte børn og unge mod nikotinprodukter og alkohol 2024 [Tilgængelig fra: https://www.ism.dk/nyheder/2024/december/30-initiativer-skal-beskytte-boern-og-unge-mod-nikotinprodukter-og-alkohol.

11. Sundhedsministeriet I-o. Overblik: Initiativer i forebyggelsesplan målrettet børn og unge -tobak, nikotin og alkohol København2023 [Tilgængelig fra: https://www.ism.dk/Media/638355605369097904/Overblik%20over%20initiativer%20i%20forebyggelsesplan.pdf.

12. Pisinger V, Kjeldsen AH, Tolstrup J. §ALKOHOL - En undersøgelse af unges alkoholforbrug, oplevelse af tilgængelighed og holdninger til alkohol, Basisrapport 2023. København: Statens Institut for Folkesundhed, SDU; 2023. Report No.: 1.

13. Pisinger V, Tolstrup J. §ALKOHOL – Unges alkoholvaner og oplevelse af tilgængelighed og kontrol, 2023, Rapport 2 København: Statens Institut for Folkesundhed, SDU; 2024. Report No.: 2.

14. Pisinger V, Rosfort MB, Tolstrup J. §ALKOHOL - Unges alkoholvaner og oplevelse af tilgængelighed og kontrol, 2024, Rapport 3. København: Statens Institut for Folkesundhed, SDU 2025. Report No.: 3.

15. Pisinger V, Thorsted A, Jezek AH, Jørgensen A, Christensen AI, Thygesen LC. UNG19 - Sundhed og trivsel på gymnasiale uddannelser 2019. København: Statens Institut for Folkesundhed, SDU; 2019.

16. Hansen SER, Lundgaard PB, Christensen ASP. Unges alkoholvaner i Danmark 2021 København: Kræftens Bekæmpelse; 2022.

17. Jensen HAR, Davidsen M, Møller SR, Román JEI, Kragelund K, Christensen AI, et al. Danskernes sundhed: Den Nationale Sundhedsprofil 2021. København: Sundhedsstyrelsen; 2022.

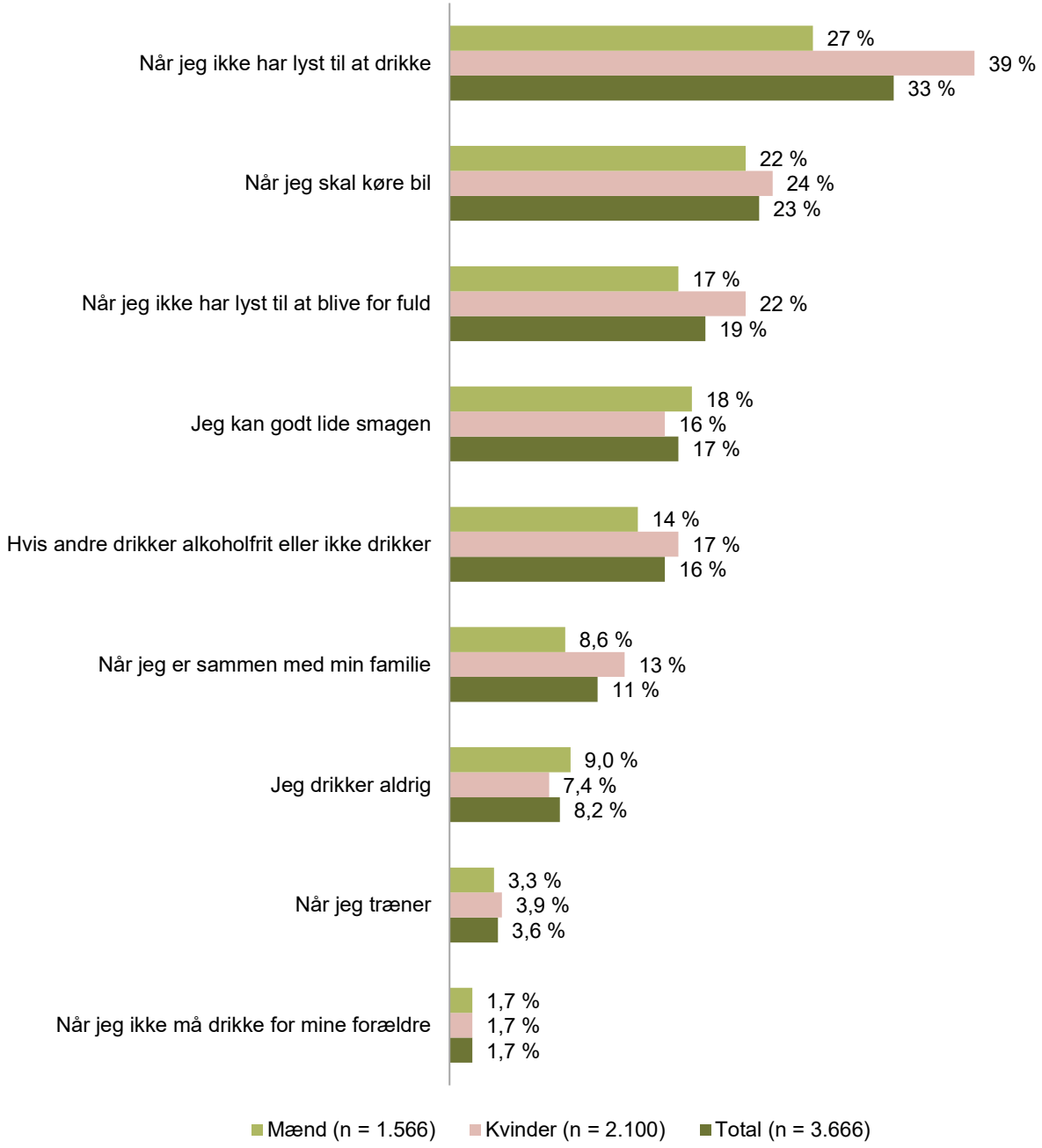
18. Lov om ændring af lov om tobaksvarer m.v. og forskellige andre love, LOV nr 1669 af 30-12-2024 (2024).

19. Wagenaar AC, Toomey TL. Effects of minimum drinking age laws: review and analyses of the literature from 1960 to 2000. Journal of Studies on Alcohol, Supplement. 2002(s14):206–25.

20. Tolstrup J, Demant J, Grønbæk M, Møller SP, Pedersen MU, Pisinger V. UNGES ALKOHOLKULTUR – ET BIDRAG TIL DEBATTEN. København: Vidensråd for Forebyggelse; 2019.

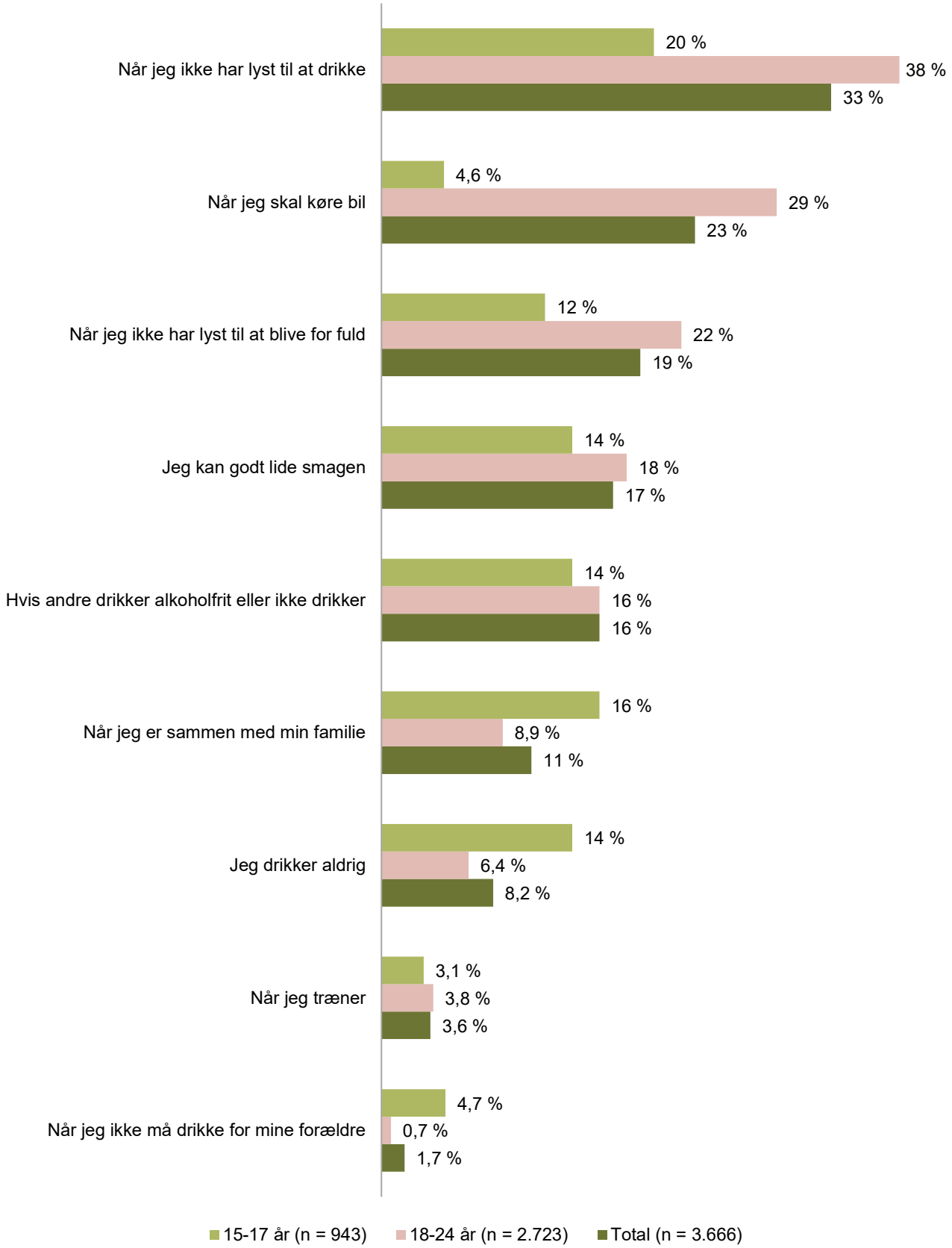
Bilag

Bilag 1. Tidspunkter, hvor unge typisk vælger alkoholfri øl, vin eller drinks, opdelt på køn

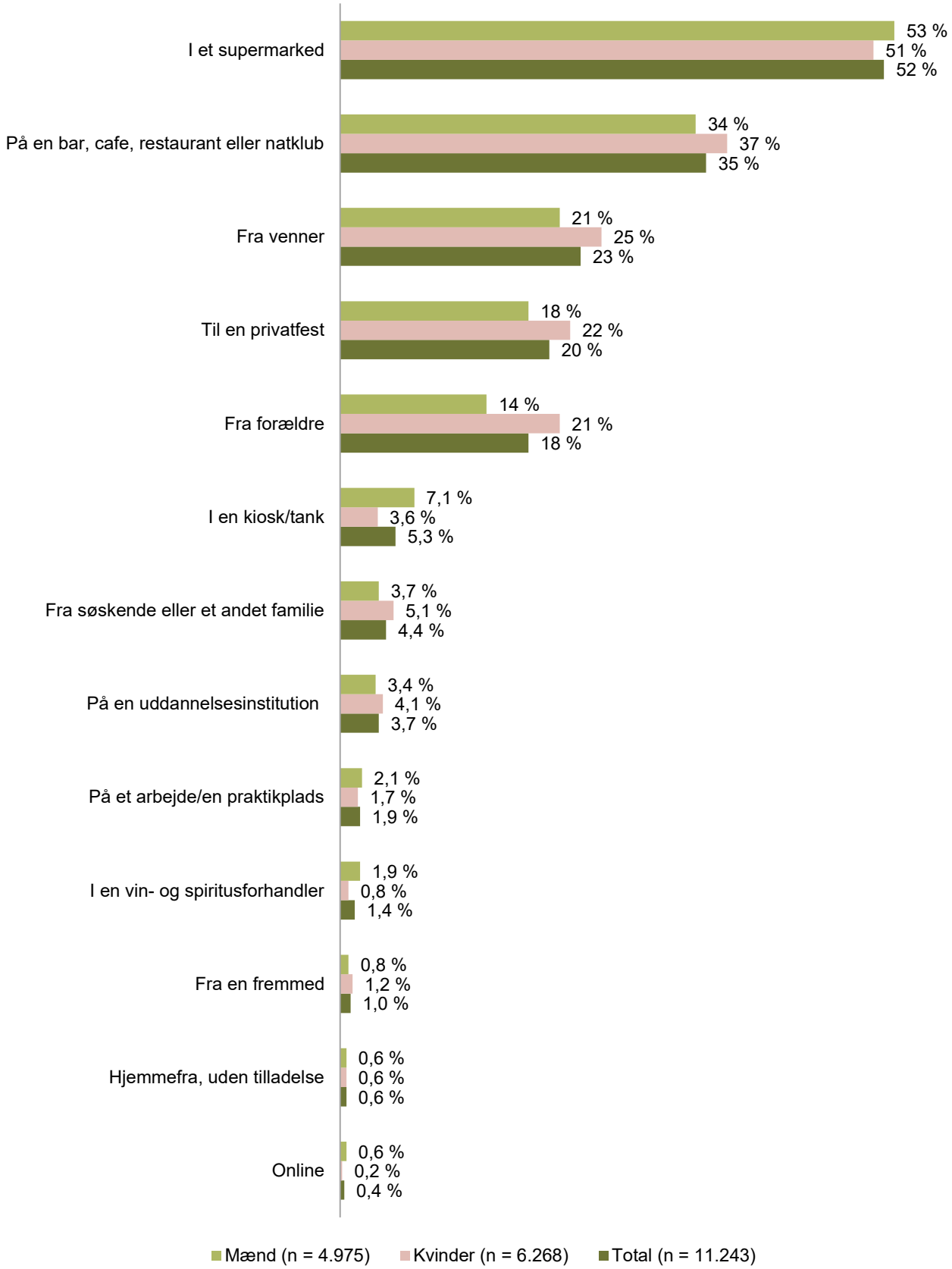
Note: Respondenterne kunne angive flere svarmuligheder, hvorfor svarene ikke er gensidigt udelukkende.

Bilag 2. Tidspunkter, hvor unge typisk vælger alkoholfri øl, vin eller drinks, opdelt på alder

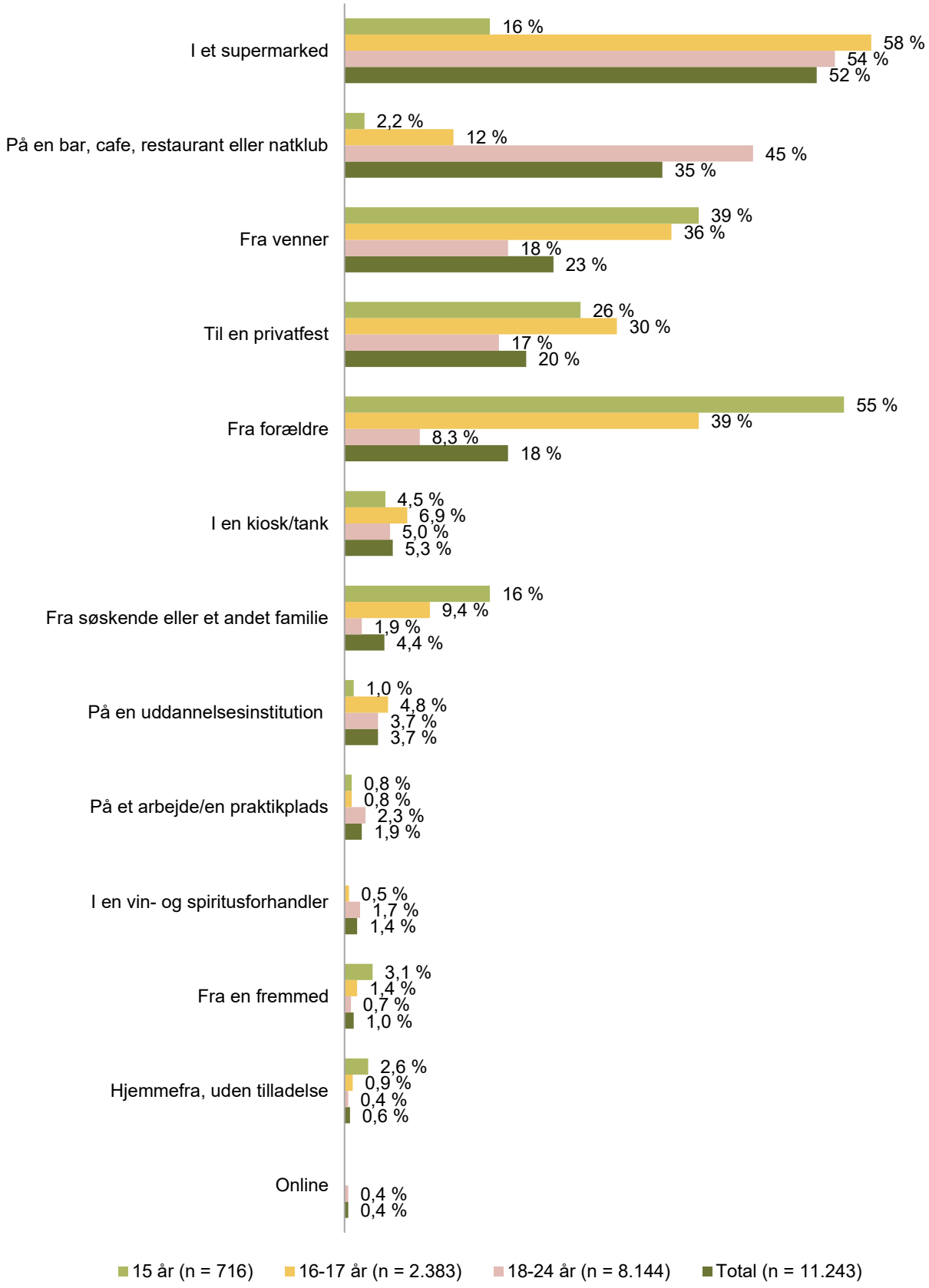
Note: Respondenterne kunne angive flere svarmuligheder, hvorfor svarene ikke er gensidigt udelukkende.

Bilag 3. Hvordan unge fik fat i alkohol, sidst de drak, opdelt på køn

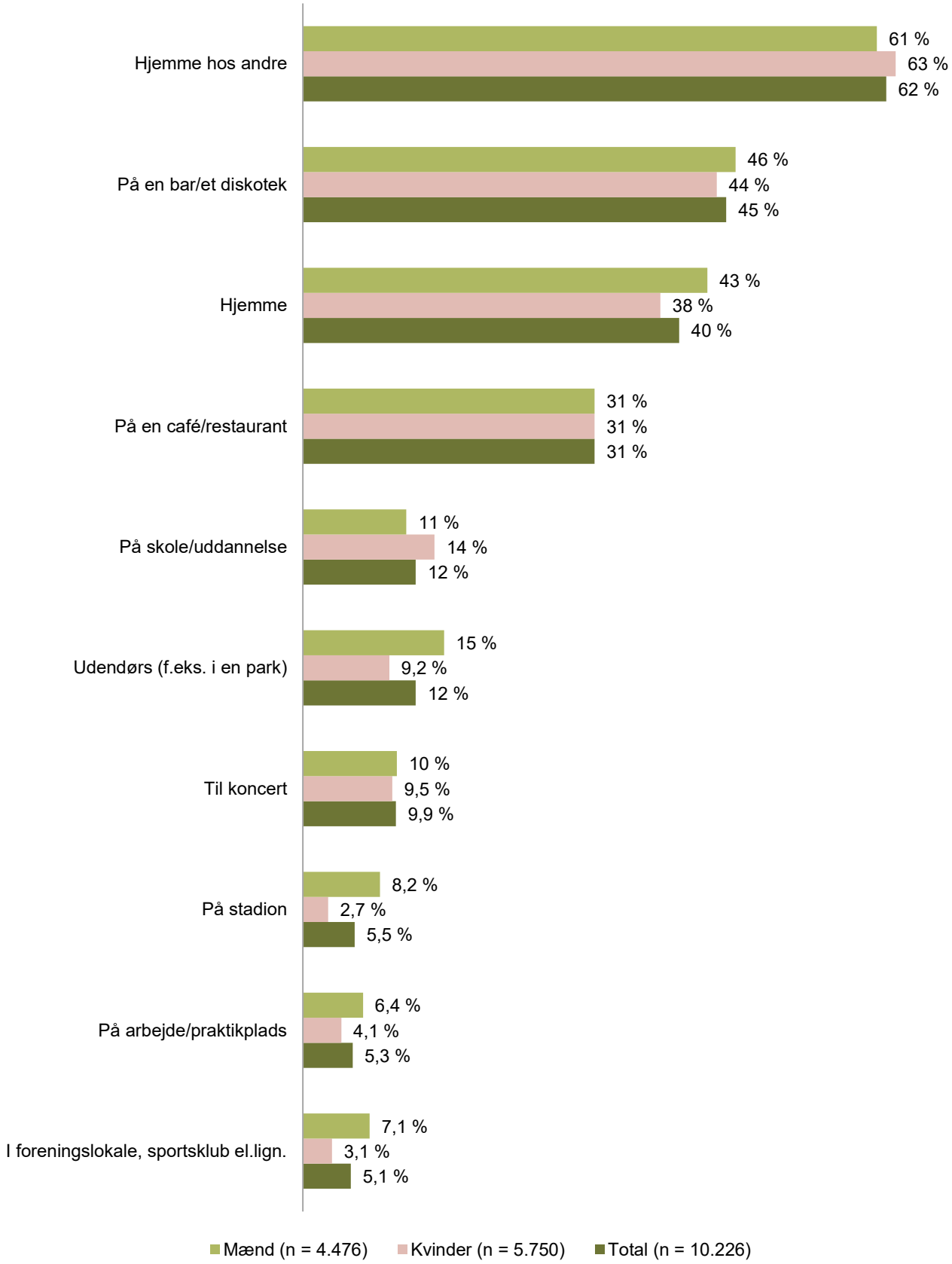
Note: Respondenterne kunne angive flere svarmuligheder, hvorfor svarene ikke er gensidigt udelukkende.

Bilag 4. Hvordan unge fik fat i alkohol, sidst de drak, opdelt på alder

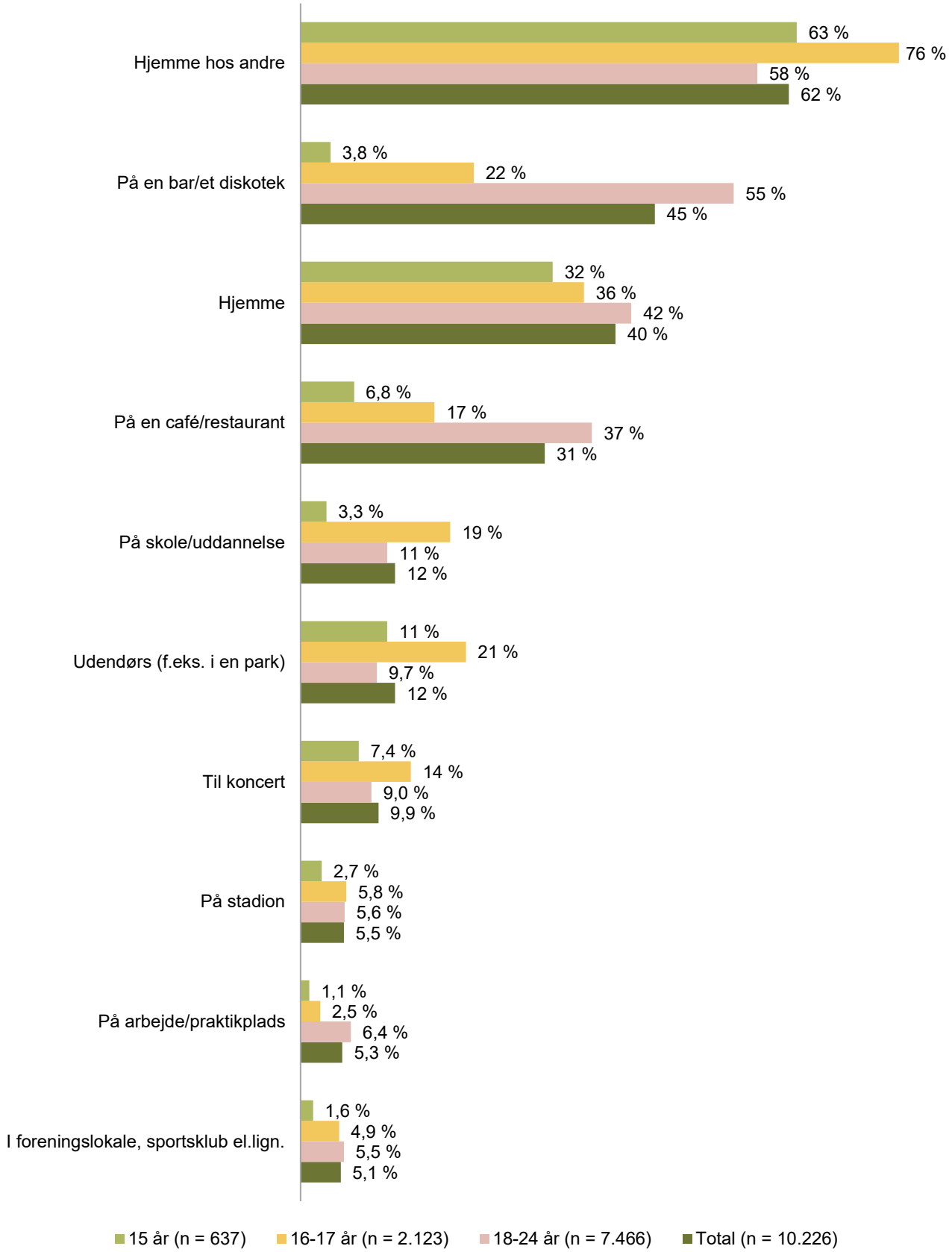
Note: Respondenterne kunne angive flere svarmuligheder, hvorfor svarene ikke er gensidigt udelukkende.

Bilag 5. Steder, hvor de unge har indtaget alkohol inden for de seneste 30 dage, opdelt på køn

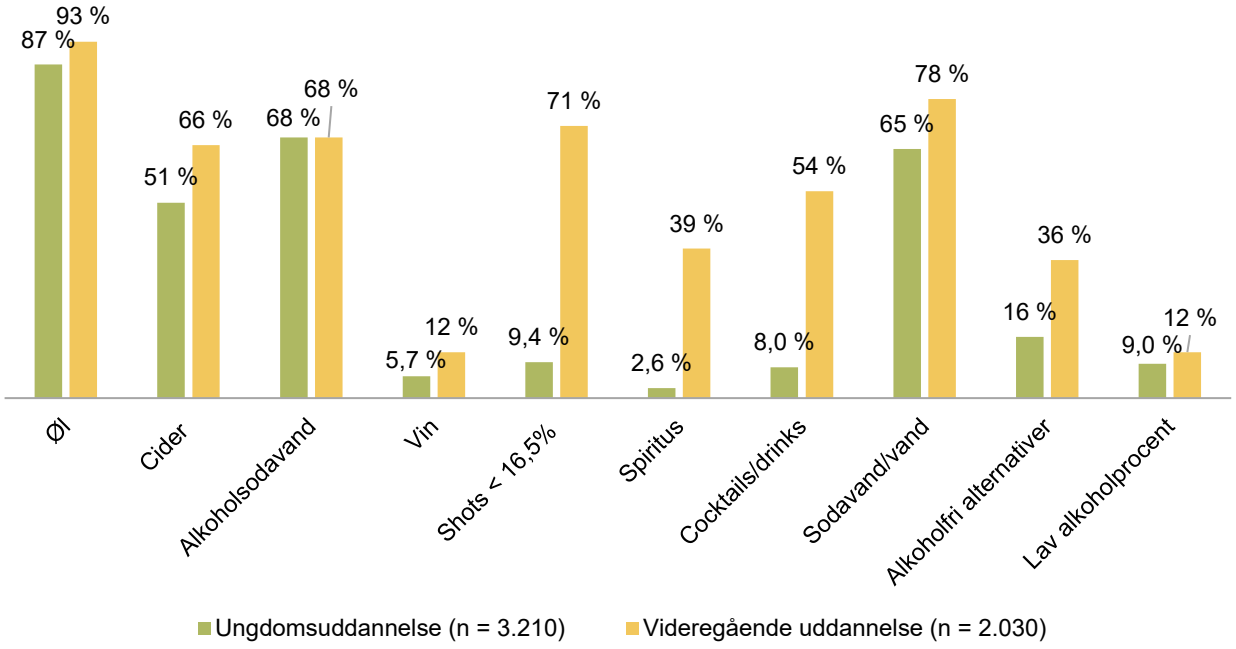
Note: Respondenterne kunne angive flere svarmuligheder, hvorfor svarene ikke er gensidigt udelukkende.

Bilag 6. Steder, hvor de unge har indtaget alkohol inden for de seneste 30 dage, opdelt på alder

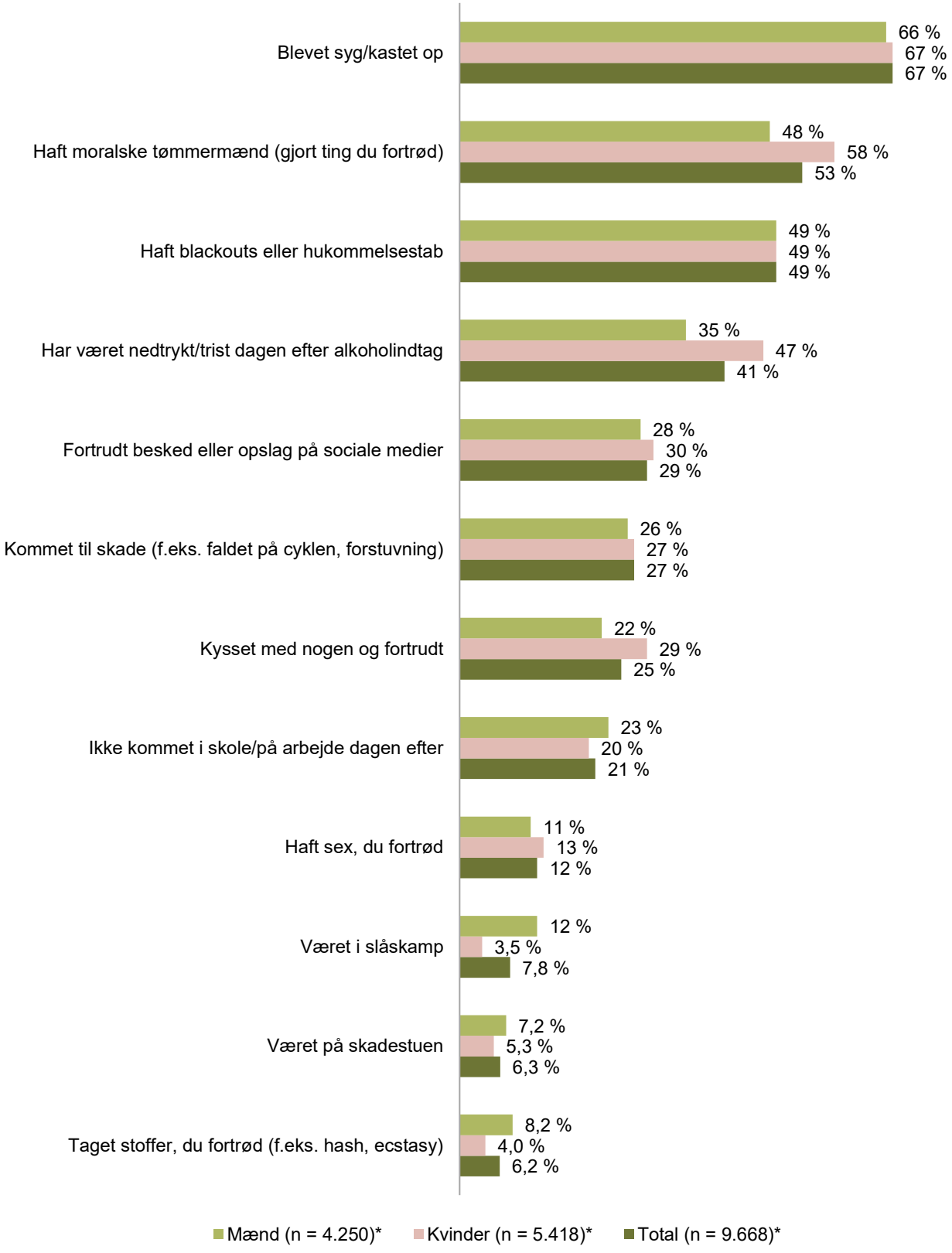

Note: Respondenterne kunne angive flere svarmuligheder, hvorfor svarene ikke er gensidigt udelukkende.

Bilag 7. Typer alkohol, som unge angiver sælges til fester og fredagsbarer på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser, vist for hver enkelt type drikkevare, opdelt på uddannelse

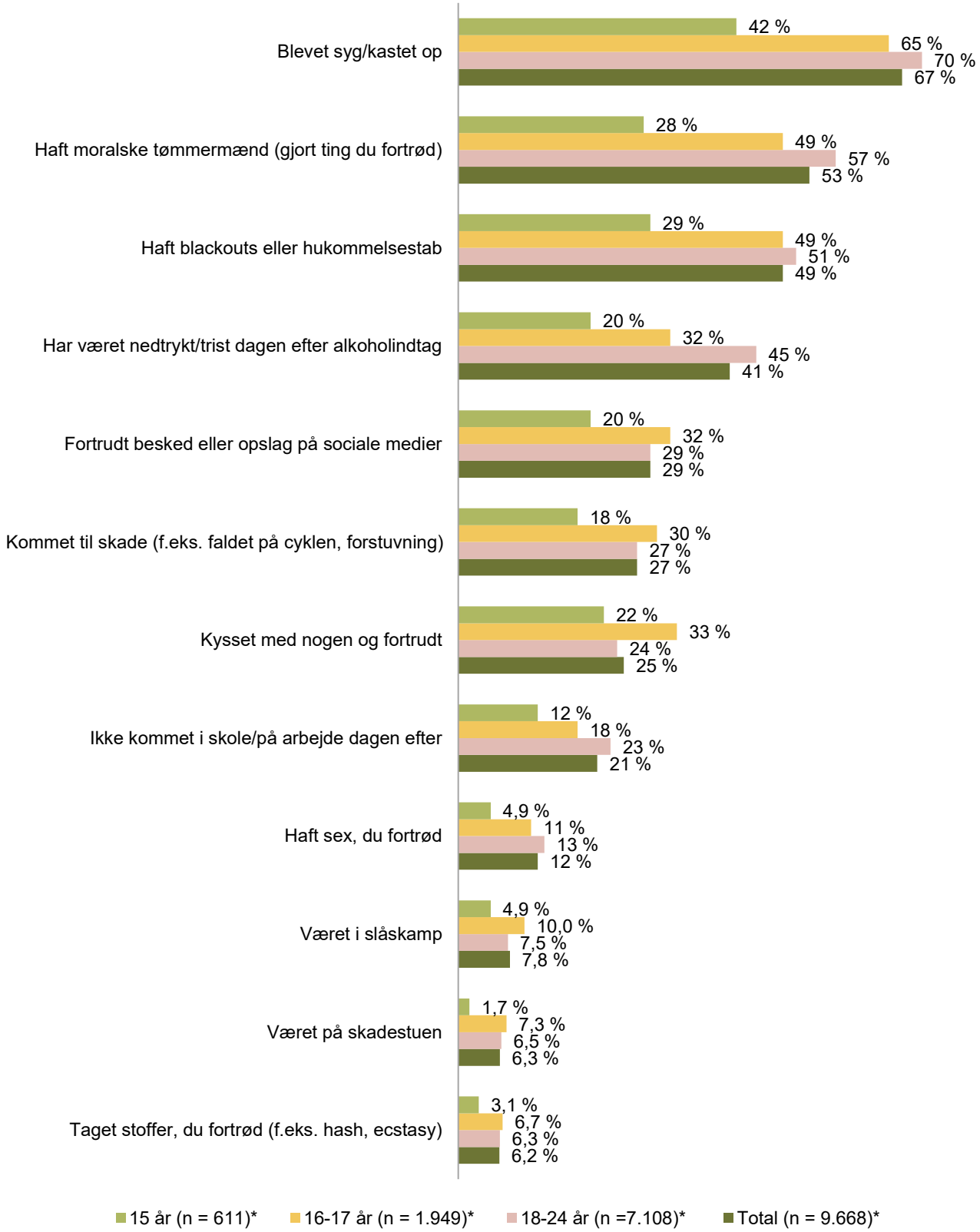

Bilag 8. Andel, der én eller flere gange har oplevet negative konsekvenser i forbindelse med indtag af alkohol inden for det seneste år, opdelt på køn

Note: Respondenterne kunne angive flere svarmuligheder, hvorfor svarene ikke er gensidigt udelukkende.
**N er angivet for antallet, der har svaret på spørgsmålet om, hvorvidt man har oplevet 'Blevet syg/kastet op'.*

Bilag 9. Andel, der én eller flere gange har oplevet negative konsekvenser i forbindelse med indtag af alkohol inden for det seneste år, opdelt på alder

Note: Respondenterne kunne angive flere svarmuligheder, hvorfor svarene ikke er gensidigt udelukkende.
**N er angivet for antallet, der har svaret på spørgsmålet om, hvorvidt man har oplevet 'Blevet syg/kastet op'.*